

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Дата

Борис Патон: «Мрію, щоб наука стала основою нашого життя і руху вперед для України»

▶ СТОР. 9

Трансформація у часі: галузеві реалії

Б'ючи горшки, на свято не гукають

▶ СТОР. 10

Екологія

Зачарований острів

▶ СТОР. 14

№ 223 (5223) СУБОТА, 26 ЛИСТОПАДА 2011 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Інтеграція людей з інвалідністю через гідну працю

Учора в Києві підбивали підсумки спільного проекту Програми розвитку ООН, Міжнародної організації праці та Державного центру зайнятості «Соціальна інтеграція людей з інвалідністю шляхом забезпечення доступу до зайнятості». Проект стартував у 2008 році. За цей час розроблено модель працевлаштування громадян з особливими потребами та методологію надання їм соціальних послуг, яка апробована в 90 центрах зайнятості України.

▶ СТОР. 3

Протестуючих чорнобильців назвали провокаторами

Увечері в четвер у наметовому містечку, де голодують близько 40 осіб, з'явилися представники державної виконавчої служби. Вони зачитали постанову на виконання рішення окружного адміністративного суду, який задовольнив позов Донецької міської ради про заборону акції протесту — голодування.

Державні виконавці спробували вручити копію постанови чорнобильцям, однак ті відмовилися брати документ і запропонували направити його поштою на адресу громадської організації. «У нас немає на руках рішення суду, ми його не читали, — пояснив один із чорнобильців Олександр Пучков. — Тому не можемо прийняти постанову».

▶ СТОР. 7

Я ВАМ ПИШУ...

Оплата за газ — більше 10% пенсії

Багато разів чула, як наш уряд з екрана телевізора стверджував, що непрацюючі пенсіонери мають платити за газ 10% від пенсії. Ми із чоловіком є такими. Наша пенсія за місяць становить 1700 гривень, відповідно, виходить, що ми повинні платити за газ 170 гривень на місяць. А наша місцева влада каже, щоб ми платили повністю, а потім, мовляв, оформите субсидію і зробите перерахунок. Але після оформлення субсидії нам нараховують копійки, які не дотягують до 10%! На мої запевнення, що чула з вуст вищого керівництва про оплату 10% від пенсії, мені відповідають, мовляв, нам теж багато чого кажуть... Допоможіть нам відновити справедливість в оплаті за газ. Адже таких пенсіонерів, як я із чоловіком, багато.

Раїса ДІДКОВА, дитина війни.
Краматорськ Донецької області.

Маємо засвоїти уроки жертовності свого народу

Голодомор — одна з тем, на які писати найважче. Писати так, аби не впасти в пафос, голосіння чи надмірну обережність. Щороку в поминальні дні велику трагедію огортають офіційними фразами, які вже стали пустотілими. Попередній владі дорікали тим, що з найболючішої теми зробили вістря зовнішньої історичної політики. Теперішній докоряють, що вона розгублено притихла. Та хіба від цього має залежати наше з вами сприйняття? Приймати історичну пам'ять свого народу треба з гідністю. Хоч би якою ця пам'ять нам дісталася та яких спекуляцій зазнала б.

▶ СТОР. 20

Навічно в наших серцях

Звернення Голови Верховної Ради України

Дорогі співвітчизники!

На нашому календарі — День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій. Глибока зарубка, що не перестає ятритися в історичній пам'яті народу, і неослабне нагадування про пережите ним лихоліття.

Випробування, на які не скупився для українства буремний, суперечливий і жорстокий минулий вік, уже вирвані із забуття та явлені всьому світові, очищені від довгого цинічного замовчування і перекручень. Але той трагічний літопис, мартиролог безвинних жертв ще далеко не повні, і обов'язок кожного нового покоління — додавати до великої й гіркої правди свої відкриття, результати своїх пошуків та досліджень.

У цьому — данина нашої скорботи й шани всім, хто пішов у вічність, кого перемололи безжальні жорна голодомору і ГУЛАГу.

У цьому — заповіт і пересторога всім нині сущим: завжди бути пильними, відповідальними за новітню історію України і за те, якою буде її подальша доля.

Нехай світлі образи полеглих від злочинної влади і злочинної руки ніколи не згасають у нашій пам'яті, наших серцях. Як знак вічної сув'язі часів і поколінь, як джерело любові до Вітчизни і заклик творити її заможною, демократичною, осереддям добра і справедливості.

Володимир ЛИТВИН.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

2 листопада 2011. Захід «Один день 33-го. Їжа Голодомору».

ПОДІЇ

У Кідрах тепер сучасна амбулаторія

У селі Кідри Володимирецького району Рівненщини запрацювала амбулаторія загальної практики сімейної медицини. Сільських медиків на додачу порадували ще й новеньким санітарним автомобілем. Досі мешканців села (а тут проживає більше двох тисяч осіб, із них половина — діти) обслуговували у старому ФАПі. Під сучасну лікарську амбулаторію на п'ятдесят відвідувань за зміну переобладнали колишню колгоспну контору. Вклали у реконструкцію 1 мільйон 153 тисячі гривень та закупили медобладнання на триста тисяч гривень. Лікарська амбулаторія площею майже триста квадратних метрів має лабораторію, стоматкабінет, процедурну, фізіотерапевтичний кабінет, кабінет щеплень тощо. Є тут і палата денного стаціонару.

Нинішнього року у Володимирецькому районі реорганізовано ще дві лікарські амбулаторії загальної практики сімейної медицини — у селах Антонівка та Більська Воля, а також відкрито відділення сімейної медицини при Рафалівській районній лікарні, **інформує наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

Три дні відпочиваємо, чотири працюємо?

Новорічні свята відзначатимемо за графіком: три вихідні дні для зустрічі Нового року та ще три, щоб поколядувати. Такий розпорядок може затвердити Кабмін.

На засіданні уряду міністри обговорювали, скільки українці відпочиватимуть наступного року, **повідомляє « Обозреватель».** Уже відомо, що, крім звичних святкових днів, одержимо кілька додаткових вихідних — щоб пообілати за Україну на футбольному чемпіонаті Євро-2012.

— Усе разом буде прийнято й з Євро-2012 і з усіх вихідних на 2012 рік. За попередніми даними, поки що міністерство не вносило (пропозиції. — «Голос України»), щоб ми об'єднували вихідні. Три дні відпочиваємо, чотири працюємо й три дні відпочиваємо. Це на Новий рік. Але в понеділок це може бути змінено, — зберігає інтригу віце-прем'єр-міністр України Сергій Тігіпко.

КОРОТКО

■ У Черкасах невідомі викрали автомобіль Lexus LS 460, на якому проінспектувати ринок приїхали голова облдержадміністрації і начальник обласної міліції, **повідомляє черкаське інтернет-видання «Провінція».**

■ Кабінет Міністрів передав Державній міграційній службі функції на оформлення й видачу закордонних паспортів громадянам України **(УНІАН).**

■ Частина жертв будівельної афери «Еліта-Центр», які все-таки змогли отримати ключі від нових квартир, так і не відсвяткували новосілля, бо будинок досі не здано в експлуатацію **(ТСН).**

Українські та російські моряки проведуть спільні навчання «Фарватер миру-2012»

Виступ Голови Верховної Ради України Володимира Литвина на відкритті 17-го засідання Комітету з парламентського співробітництва Україна — ЄС

(24 листопада 2011 р., м. Київ)

Шановні колеги, дорогі друзі!

Щиро вітаю членів обох делегацій Комітету з парламентського співробітництва, який є не лише головним інструментом парламентського діалогу між Україною та Європейським Союзом, а й ключовою силою усього процесу європейської інтеграції України.

Переконаний і дуже сподіваюся, що 17-те засідання Комітету матиме особливе, доленосне значення в історії нашого міжпарламентського діалогу та стане своєрідною представницькою прелюдією до вирішального саміту Україна — ЄС у грудні цього року. Ваш порядок денний на наступні півтора дні, обмін думками з представниками уряду і Верховної Ради України точитиметься навколо найбільш принципових проблем європейської інтеграції нашої держави — завершення переговорного процесу з підписання Угоди про асоціацію між нами та створення поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ЗВТ), питань візового діалогу, внутрішнього розвитку в Україні та ЄС, міжнародної політичної ситуації та багатьох інших сфер двостороннього партнерства.

Певен, не буде перебільшенням сказати, що остаточне розв'язання проблем, які у рівній мірі непокоять Україну та ЄС у цьому порядку денному, відкриваючи шлях до безпрецедентного рівня інтеграції України з Європейським Союзом та значною мірою переведуть Україну у правове поле ЄС.

Звісно, це поставить перед Верховною Радою України багато додаткових завдань, але, я переконаний, це будуть відповідальні й водночас приємні завдання.

Для України це означатиме початок фактично нової історії, перший своєрідний етап еволюції геополітичного характеру. В цьому контексті не можу не погодитися з думкою Верховного представника ЄС з питань зовнішньої політики та політики безпеки Кетрін Ештон, яка, зокрема, зазначила: «Росія та Європейський Союз у рівній мірі зацікавлені забезпечити процвітання та стабільність спільного регіону, де Україна відіграватиме особливо значущу роль важливого партнера. Відносини між ЄС та Україною, Угода про їх асоціацію не будуються за рахунок українсько-російських відносин».

Як Голова Верховної Ради України наголошу на тому, що в Україні високо цінують підтримку Європейського парламенту у ключових питаннях відносин нашої держави з ЄС, зокрема, незмінну позицію щодо визнання євроінтеграційних прагнень України.

У цьому контексті в Україні позитивно сприйняли визнання в Резолюції Європейського парламенту від 27 жовтня цього року європейської перспективи нашої держави та посилання у цьому зв'язку на статтю 49 Лісабонського договору. Це — надзвичайно потужний позитивний сигнал для українського суспільства, яке має бачити кінцеву мету та свідомо йти до неї.

Ми також вітаємо конструктивну позицію Європарламенту стосовно завершення переговорів щодо Угоди про асоціацію Україна — ЄС та підготовки в цьому контексті наступного саміту Україна — ЄС 19 грудня ц. р.

В Україні уважно прислуховуються до всіх порад та рекомендацій ЄП. У цьому зв'язку вважаю за доцільне принагідно звернути увагу, що 17 листопада Верховна Рада широкою більшістю (366 голосів) ухвалила закон «Про вибори народних депутатів». Цим рішенням ми підтвердили наше прагнення забезпечити дотримання високих демократичних та виборчих стандартів, зокрема, у світлі наступних парламентських виборів у 2012 році.

Мені особливо приємно констатувати, що це рішення, попри критику, продемонструвало, що у Верховній Раді України є достатній потенціал для досягнення компромісу. Зрозуміло, що стимулом для досягнення компромісу була зацікавленість політиків, політичних сил у наступних виборах. Я вважаю, що цей потенціал належить поширити і на інші питання, які стосуються і сьогодення, і майбутнього України.

Українська сторона з усією серйозністю ставиться і до критичних сигналів Резолюції ЄП, а також оцінок Європарламенту щодо внутрішньополітичних процесів, які відбуваються в нашій державі. Це диктує логіка як переходу на нові контрактні відносини між Україною та ЄС, так і європейської інтеграції України, що залишається незмінним стратегічним пріоритетом для української влади. Такі питання як реформа судової та виборчої систем, зміцнення демократії та фундаментальних свобод, неупереджене та незалежне судочинство, а також верховенство права, серед іншого, у контексті триваючих кримінальних судових процесів, належать до пріоритетів розвитку України як європейської держави, що прагне і повинна відповідати критеріям майбутнього членства в ЄС. Це й головні пріоритети для Верховної Ради України.

Я повинен сказати, що ми — надзвичайно складне суспільство, у нас не так багато є позицій, щодо яких ми знаходимо компроміс. Проблема євроінтеграції — це те, що об'єднує українське суспільство, не викликає розлогих заперечень серед українського політикуму. У Верховній Раді України цю ідею, цей курс, цей напрямок підтримують усі фракції — це більш ніж 420 народних депутатів України.

Україна та ЄС перебувають на визначальному етапі розвитку своїх двосторонніх відносин. Фактично завершено переговорний процес щодо Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, включаючи створення зони вільної торгівлі. Єдиним питанням, що залишається на порядку денному і потребує додаткових зусиль сторін, є вироблення компромісного формулювання щодо майбутнього наших відносин з ЄС. У нас є повне розуміння всієї політичної складності цього питання для Євросоюзу на нинішній стадії його політико-економічного розвитку, є й чітке судження щодо глибини наших внутрішніх «домашніх завдань». Утім, процитую Христофора Колумба: «Лише здолавши перепони і розбрат, можна упевнено досягти обраної мети і прибути до пункту призначення». Але цей пункт призначення має існувати.

Отже, ми очікуємо на остаточне завершення роботи над текстом Угоди про асоціацію між Україною та ЄС до саміту Україна — ЄС та підготовку Угоди до підписання у першій половині 2012 року. Це досягнення могло б бути закріплене в тексті спільної заяви про Угоду про асоціацію, схваленої за підсумками теперішнього засідання.

У цьому контексті підкреслю особливу важливість парламентського діалогу щодо Угоди про асоціацію Україна — ЄС.

Ми вітаємо той факт, що Комітет з питань міжнародної торгівлі ЄП 14 листопада цього року та Комітет у закордонних справах ЄП 17 листопада схвалили проект Рекомендацій ЄП щодо Угоди про асоціацію. Сподіваємося на позитивний розгляд Рекомендацій Європарламентом у цілому 1 грудня цього року.

Сьогоднішнє засідання Комітету з парламентського співробітництва Україна — ЄС у Києві — додаткова нагода посилити позитивну динаміку відносин Україна — ЄС. У цьому зв'язку ми сподіваємося, що в заключному документі за підсумками засідання знайдуть відображення найамбітніші цілі порядку денного відносин Україна — ЄС та основні очікування України від саміту 19 грудня ц. р.

Одним із ключових завдань для нас у контексті євроінтеграційного курсу є лібералізація візового режиму з ЄС, адже зрушення у цій сфері є найбільш відчутними для українських громадян. На сьогодні досягнуто значного прогресу у виконанні критеріїв першої (законодавчої) фази Плану дій щодо лібералізації візового режиму з ЄС, який було надано нам у листопаді минулого року. Верховна Рада ратифікувала міжнародні конвенції у сфері захисту персональних даних, протидії торгівлі людьми, взаємної допомоги у кримінальних справах, боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, та ухвалено відповідні імплементаційні національні закони, а також низку інших важливих законодавчих актів. Наш прогрес позитивно оцінюється Європейською комісією та Європейською службою зовнішньої діяльності.

Ми рухаємося далі з метою якнайповнішого виконання рекомендацій ЄС, наданих у рамках безвізового режиму.

Сподіваємося, що проведену в Україні масштабну роботу з виконання Плану дій буде позитивно відзначено на найвищому політичному рівні під час саміту.

Шановні колеги!

Тематика нашого сьогоднішнього засідання Комітету є насиченою та актуальною. На вас чекає чимала робота, але сподіваюсь, що вона буде плідною і сприятиме подальшому розвитку взаємовигідних відносин між Україною і Європейським Союзом.

В Україні розраховують на підтримку з боку Європейського парламенту у просуванні ключових питань європейської інтеграції України. Працюючи разом, ми спроможні суттєво змінити відносини між Україною та ЄС, максимально посилити солідарність у наших діях.

І на завершення скажу: мені бачиться, що сьогодні — момент істини. І я переконаний, що багато залежить від української сторони, багато залежить від наших спільних узгоджених дій, розуміння і бачення відповідальності не лише з урахуванням сьогоднішніх реалій, а з урахуванням перспективи, яка має бути виразною для нас усіх і дозволити нам сприймати життя в усіх його багатомірних вимірах.

Тому, шановні колеги, дозвольте побажати нам плідних дискусій, а головне — діалогу для ухвалення спільних узгоджених позитивних рішень.

Дякую за увагу.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

19 грудня Президент буде там, де необхідно бути...

Під час відвідин Сумщини Президент України Віктор Янукович вручив Прапор військовому ліцею, відвідав завод «Насосенергомаш» та оглянув реконструйований обласний дитячий театр.

Під час цієї поїздки глава держави також прокоментував чутки стосовно його робочого графіка на 19 грудня цього року. Нагадаємо, що на цей день заплановано саміт «Україна—ЄС», однак у ЗМІ з'явилася інформація, що замість цього В. Янукович начебто планує відбути до Москви. «19 грудня я буду там, де мені необхідно бути», — зазначив у зв'язку з цим Президент та додав, що подібні повідомлення — це «інтриги, які розводять політики», бо він ніколи не давав жодної інформації, де буде 19 числа. Водночас глава держави наголосив, що запланований на 19 грудня саміт «Україна—ЄС» має для України величезне значення. Він нагадав, що цьому заходу передувало багато підготовчої роботи з Євросоюзом, зокрема, щодо угоди про асоціацію та створення всеохоплюючої зони вільної торгівлі. «Відкритим» питанням угоди про асоціацію Президент назвав закріплення в ній перспективи членства України в ЄС, на якому наполягає українська сторона. «Наші партнери поки що не сказали ні «так», ні «ні». Йдуть переговори. Чим вони закінчаться — важко сказати. Йде величезна робота», — сказав він.

А перед цим у державному ліцеї-інтернаті з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус імені І. Харитоненка» Верховного головнокомандувача зустріли 312 майбутніх захисників Вітчизни. Вітаючи їх, В. Янукович наголосив, що ліцей є потужною базою для формування майбутніх офіцерських кадрів української армії. Під час вручення військового Прапора глава держави сказав: «Я передаю вам Прапор «Кадетського корпусу», який відкриє нову сторінку в історії навчального закладу. Нехай під цим Прапором з'єднаються вірні обов'язку майбутні воїни України, здатні кожної миті стати на захист Батьківщини...»

Далі В. Янукович відвідав Сумський завод «Насосенергомаш», що є одним зі світових лідерів насособудування. Тут він узяв участь у церемонії пуску найпотужнішого в Європі випробувального комплексу для насосного обладнання підвищеної продуктивності, який одночасно є моделлю магістральної насосної станції. На комплексі вартістю понад 20 мільйонів доларів, спорудженому в рамках програми «Нова Сумщина-2015», здійснюватиметься випробування устаткування для потужної транспортної системи «Східний Сибір—Тихий океан», а також для нафтовидобувної промисловості та сучасних АЕС.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Фото Андрія МОСІЄНКА (прес-служба Президента України).

Інтеграція людей з інвалідністю через гідну працю

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Долучившись до міжнародного співтовариства, Україна ратифікувала Соціальну хартію та Конвенцію ООН про права інвалідів, основним з яких є право громадян на гідну працю.

— Законодавчо за людьми з інвалідністю закріплено право на працю. Аби забезпечити це право, держава стимулює роботодавців до створення робочих місць для робітників з обмеженими можливостями, — сказав перший заступник міністра соціальної політики України Василь Надрага. — Через надання дотацій роботодавцям за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття цьогоріч працевлаштовано 1065 осіб з інвалідністю.

Національний директор проекту, директор Державного центру зайнятості Володимир Галицький **(на знімку зліва поруч із координатором МОП в Україні Василем Кострицею)** зазначив, що соціальна адаптація інвалідів через працевлаштування потребує чимало змін як у законодавстві, так і у свідомості суспільства. Мовляв, для співвітчизників, які мають групу інвалідності, працювати — це не лише підняти власну самооцінку та поліпшити своє матеріальне становище. Ця категорія — успішні та ефективні працівники, які роблять свій вклад в економіку країни.

— У світі більш як мільярд людей мають інвалідність, в Україні таких — 2,7 мільйона. І лише половина з них реалізували своє право на працю, — повідомив В. Галицький. — Працюючи у рамках проекту разом із ПРООН та МОП, ми намагалися виправити цю ситуацію на краще. На жаль, дія проекту збіглася із світовою кризою, під час якої істотно скоротився попит на робочу силу. Україна за цей період втратила понад мільйон найманих працівників. Попри таке становище на ринку праці, нам вдалося адаптувати всі новації цього проекту.

Протягом січня—жовтня 2011 року послугами державної служби зайнятості скористалося понад 30,9 тис. інвалідів, з них працевлаштовано понад 9,5 тис. осіб. Рівень працевлаштування цієї категорії громадян становить 30,8 відсотка.

Найчастіше особам з обмеженими фізичними можливостями пропонують пройти профнавчання за напрямами «перукар», «столяр», «кравець», «пошиття та ремонт взуття», «комп'ютерний набір та верстка тексту», «технічне обслуговування, ремонт офісної та комп'ютерної техніки» тощо. Також створюють сприятливі умови інвалідам, які бажають займатися надомною працею.

Ольга ВІТЕР.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

За демократичні вибори доведеться поборотися

Ухвалений парламентом закон про вибори народних депутатів політичні сили оцінюють порізному. Одні називають його перемогою і компромісом, інші — меншим злом, а хтось — зрадою. Одначе політологи запевняють: деякі норми закону можуть бути вигідними для багатьох політиків, у тому числі й опозиційних.

Проте за демократичні вибори ще доведеться поборотися, адже сам закон, хоча б яким хорошим він був, не може цього гарантувати. Про це йшлося на «круглому столі» «Новий закон про вибори — опозиція проти опозиції».

Так, народний депутат Валерій Бондик (Партія регіонів) переконаний: голосування засвідчило, що в парламенті присутні здорові сили, у тому числі і в опозиції. Сам закон він називає «плодом компромісу», адже більшість поправок опозиції було враховано. «Ми вважаємо, що ТСК попрацювала принципово, до того ж очолювала її опозиція. Будь-який закон може критикуватися, поки він не почне працювати. Лише його застосування на практиці може засвідчити його вади або досягнення», — зазначив депутат.

Протилежної думки дотримується бютівець Сергій Сас. Те, що подається як компроміс, за його словами, насправді було вибором між поганим і ще гіршим. «З самого початку влада поставила перед собою мету — зберегти домінуюче положення і залишитися біля керма. Закон про вибори — є одним із механізмів, який дозволить це зробити,— переконаний обранець.

— Адже в рамках його реалізації влада продаватиме округи. Тобто фактично громадяни будуть позбавлені права обирати депутата».

Ще категоричнішу оцінку новому закону дав лідер «Громадянської позиції», народний депутат Анатолій Гриценко («НУ—НС»). «Якби залишився чинний закон, максимум, який би отримала Партія регіонів, — 10—15 відсотків у парламенті. 85—90 відсотків — це була б опозиція».

ТОЧКА ЗОРУ

Політолог Володимир Фесенко:

«Якщо влада з цих виборів зробить ширму і маніпуляцію, то ці перегони можуть призвести до революції, тим більше, якщо збережуться нинішні тенденції. Волевиявлення може стати каталізатором політичної кризи».

А на думку політолога Володимира Фесенка, повернення до змішаної системи дасть і негативні, і позитивні результати. Зокрема, за його словами, майбутній парламент сильно відрізнятиметься від нинішнього і не буде таким керованим. Водночас він застеріг партію влади від застосування маніпуляцій.

З другого боку, вважає політолог, опозиція не повинна взагалі відмовлятися від перегонів. Надто ті, хто не подолає п'ятивідсотковий бар'єр. Адже поборотися за місце у парламенті вони зможуть через мажоритарні округи.

Олена ГОРБУНОВА.

Впізнай свого обранця

Виборці не знають депутатів-мажоритарників. Такого висновку дійшов Тернопільський осередок Комітету виборців України після опитування мешканців 600 квартир, які проживають в обласному центрі. На жаль, депутати-мажоритарники, які обиралися до місцевих рад у жовтні минулого року за змішаною системою, так і не наблизилися до своїх виборців. Лише п'ята частина опитаних змогли назвати своїх депутатів, а дев'ять відсотків знають, де розташована громадська приймальня депутата-мажоритарника, 21 відсоток цікавився їх звітом за рік роботи, але вісім відсотків з них потрібної інформації так і не знайшли. Позитивно роботу депутатів оцінили 33 відсотки опитаних. Поза конкурсом — депутат-мажоритарник Григорій Смакоуз: він і свою програму виконує, зокрема, упорядкував у своєму окрузі двори, відремонтував тротуари. Високої оцінки своїх виборців заслужили також молоді депутати Віталій Цимбалюк і Михайло Головко, досвідчений Петро Ландяк. І все ж це надто мало, враховуючи, що депутатів-мажоритарників у міській раді 30, тому обласний осередок КВУ проводитиме акцію «Впізнай свого депутата». Можливо, це стимулюватиме обранців.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Свобода віддалена від центру і має неприємний дух

САМОВРЯДУВАННЯ

Днями партія «Україна Майбутнього» провела цікавий захід, запропонувавши всім бажаючим дізнатися, де в Дніпропетровську є символи Свободи і чи впливає це якось на життя простих людей.

Мешканців міста та журналістів запросили на екскурсію проспектом Свободи у Ленінському районі Дніпропетровська. Цей район називають ще промисловим серцем міста, а поряд з проспектом Свободи розташовано два заводи — Дніпропетровський металургійний завод імені Петровського та Дніпропетровський науково-виробничий комплекс «Електровагонобудівництво».

«Виходить, що свобода в Дніпропетровську віддалена від центру міста і має явно неприємний дух. Саме в цьому районі щорічно фіксується близько 100 тисяч тонн шкідливих викидів на рік», — підкреслив краєзнавець Кирило Захаров. І звернув увагу на те, що знакові соціальні об'єкти в районі проспекту Свободи перебувають у зруйнованому або занедбаному стані.

Одну зі шкіл району було закрито ще в 50-ті роки минулого століття, коли там розлили банку ртуті, дитячий садок декілька років тому згорів, незавершене будівництво гуртожитку для коледжу дивиться порожніми віконницями. «Припускаю, що це яскраво символізує те, в якому стані свобода в Україні і в Дніпропетровську», — зазначив Захаров.

З екскурсоводом погодився і голова обласного осередку «УМ» Сергій Жуков: «Ми хочемо, щоб свобода була не просто назвою вулиці, а стала внутрішнім почуттям кожного українця, кожного дніпропетровця», — підсумував він.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.

На знімку: таких об'єктів на проспекті Свободи в Дніпропетровську вистачає.

Фото автора.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Родинна дорога

Будівництво дороги на кордоні сусідніх областей — між селами Майдан Рівненської області та Липне Волинської — ініціював народний депутат України Микола Шершун (Народна партія). Він же й переконав у необхідності втілення цього проекту місцеву владу двох областей.

— Так сталося, що попри адміністративне розмежування, у жителів цих сіл є чимало спільного, бо багато хто з них має родичів у сусідніх селах. Однак через погану дорогу людям доводиться витрачати багато часу, аби відвідати батьків чи родину. Тож було прийнято рішення збудувати якісне дорожнє покриття, — каже Микола Шершун.

Роботи на цій ділянці тривають уже давно, тож парламентарій постійно навідується туди, щоб дізнатися, як йде будівництво. Нову дорогу, яку місцеві жителі вже назвали «родинною», планують відкрити до 1 грудня цього року, каже Микола Шершун.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Куди ми рухаємось?

Дедалі частіше і посли іноземних країн, і високопоставлені чиновники у Брюсселі дають зрозуміти, що парафування угоди про асоціацію України і Європейського Союзу 19 грудня може і не відбутися. Щоправда, всі посилаються на технічні труднощі, які потребують уточнень положень документа.

Одначе чимало оглядачів вважають, що так Європа демонструє своє невдоволення діями нинішньої української влади і не хоче випускати зі своїх рук один із важелів тиску на нашу країну. Зокрема, йдеться про те, що керівники держав ЄС вимагають звільнити з в'язниці колишніх високопосадовців — Юлію Тимошенко і Юрія Луценка, яких вони вважають «політичними в'язнями».

Однак першим потривожив суспільство глава нашої держави, який після зустрічі з Президентом Латвії сказав, що у відносинах з Європою може бути пауза, і що таке вже, мовляв, бувало. Після поїздки у Суми, на запитання, де він перебуватиме 19 грудня, відповів, що там, де потрібно, не уточнивши при цьому, де саме.

Проте соціологічні опитування свідчать, що більше двох третин українців таки прагнуть жити разом з ЄС, а не з колишніми сусідами по Радянському Союзу. Отож відкладення парафування угоди про асоціацію з ЄС тільки додасть негатива нинішній владі, що може боляче відгукнутися для неї на майбутніх парламентських виборах. Як стверджує політолог Володимир Фесенко в інтерв'ю агентству УНІАН, посилаючись на дані опитування, навіть на Донбасі уже чверть виборців голосуватимуть «проти всіх», хоча такої графи у майбутньому бюлетені не буде. А близько двадцяти відсотків жителів вугільного краю ще не визначилися у своїх симпатіях. А тому регіоналам є над чим замислитися.

Тим більше, що вони демонструють свою непоступливість навіть перед своїми союзниками. Вкотре перенесено об'єднавчий з'їзд Партії регіонів і «Сильної України». Як пояснюють добре інформовані джерела, Сергію Тігіпку поки що не вдається переконати керівництво Партії регіонів поділитися кріслами з його однопартійцями. І це також може боляче вдарити по рейтингу нинішніх можновладців.

Отаким непростим виявився тиждень, що минає, який породив чимало запитань, у тому числі і те, що винесене у заголовок.

Володимир КОРОЛЮК.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 223 (5223)
СУБОТА, 26 ЛИСТОПАДА 2011

Представник Київради поширює досвід столиці на всю країну

31 травня цього року* Сергій Баранов-Мохорт *склав присягу народного депутата України. Водночас відповідно до закону про місцеве самоврядування та закону про статус депутатів місцевих рад він достроково припинив повноваження депутата Київської міськради. Позатим Київрада висунула його кандидатуру як представника міської ради в парламенті.

Отже, столиця отримала свого офіційного посланця в найвищому законодавчому органі держави. Звичайно, це відкриває нові можливості у відстоюванні інтересів Києва на такому високому рівні. Проте в роботі представника Київради може бути й навпаки. Наприклад, коли певна цікава ініціатива у столиці розповсюджується на всю країну. Про одне з таких починань — розробку столичних стандартів загальноосвітньої школи — Сергій Баранов-Мохорт розповів в інтерв'ю «Голосу України».

— Сергію Миколайовичу, на минулій сесії Київради депутати проголосували за ваше обрання представником міської ради в парламенті. Які повноваження передбачає ця посада?

— Скажу одразу — повноваження представника Київради в парламенті поки що не виписано, депутати ще мають затвердити положення про представника. Проте хто заважає спиратися на свій досвід та на можливості народного депутата? Насамперед я маю серйозні важелі для виконання своїх обов'язків, зокрема — повноцінне право виступати в парламенті від імені громади Києва. Кожен народний обранець — неважливо, з опозиції чи правлячої коаліції — має право, щоб його почула вся країна.

Для мене особисто бути представником Києва в парламенті — свого роду дуже важливе «суспільне навантаження» на додаток до основних обов'язків народного депутата. Якщо коротко охарактеризувати функції представника, то загалом це комунікатор між Київрадою і парламентом. Для депутатів така ситуація неординарна і водночас, в хорошому сенсі цього слова, зручна. Адже з 2008 року я був депутатом Київради, а цьогоріч перейшов до Верховної Ради. Ну і мої колеги скористалися, так би мовити, випадком і запропонували стати своїм представником.

— Які будуть ваші перші кроки в цій якості?

— Коли приходиш на нове місце роботи, є потреба «зорієнтуватися на місцевості», тобто провести аналіз наявних проблем. Така робота входить у мої плани на найближчий місяць, не більше, оскільки «розгірріватися» ніколи. По-перше, треба скласти реєстр документів, спрямованих із Київради до Верховної Ради — вони або довго розглядаються через спірність ситуацій, або з якоїсь причини загубилися. Другий етап, який буду реалізовувати одночасно з першим, — перевірка того, чи є в даний момент на розгляді Верховної Ради ініціативи Київради і Києва загалом. Причому доведеться вивчити постанови, схвалені всіма комітетами парламенту. Роботи багато, баритися не можна, тому найближчим часом почну «аудит» цих документів. Крім того, до моїх обов'язків входить участь у засіданнях будь-якого комітету, де зачіпаються інтереси Києва. Це життєво необхідно, щоб донести позицію депутатів міськради, а також щоб рішення приймалися швидше. І, нарешті, третій етап. Він припускає, що я особисто ініціюватиму розгляд законопроектів і постанов, що стосуються столиці.

— Чи, власне, матиме столиця користь від «посла» Києва в парламенті?

— А може, краще поставити питання: «Чи матиме країна користь від представника?» Бо насправді він може працювати не лише на свою громаду, а й, так би мовити, на «реверс». Міркуйте самі. Рішення столичної ради мати, як ви кажете, свого «посла» в парламенті — серйозний крок у зміцненні позицій Києва у великій політиці. Добре відомо, що свого часу народні обранці нехтували інтересами громади міста під час прийняття закону про столицю. А що казати про спроби регіональних лобі утиснути інтереси Києва під час щорічних дебатів про держбюджет? Бо звикли, що столиця — один із найсерйозніших фінансових донорів у країні.

А тепер візьмімо, наприклад, ініціативу голови Київської міськдержадміністрації Олександра Попова «Стандарти загальноосвітньої школи». До речі, розробка будь-яких стандартів — це завжди правильно, тому що батьки, учні, викладачі та директори шкіл повинні знати, за якими правилами розвиватиметься освіта. Маю на увазі, що стандарти встановлюють певні вимоги, планки, до яких усі мають прагнути. Що стосується ініціативи Олександра Павловича, це, звісно, дуже потрібна справа для столиці. За рік профільне міністерство буде вводити стандарти дошкільної освіти по всій Україні, тому ініціатива голови КМДА цілком синхронна з діями міністерства. За цей строк можна розробити стандарти у школах Києва, щоб їх апробувати. Потім профільне міністерство зможе взяти за основу цей досвід і поширити його в масштабах всієї країни. Зрозуміло, що в проект вноситимуть пропозиції, але ж треба з чогось починати. Кому, як не столиці, починати цю роботу, вибудовувати фундамент, навколо якого можна буде вести обговорення. Для того все і робиться, щоб потім проект реалізовувати по всій країні. Київ має стати свого роду фундаментом побудови стандартів освіти для всієї України.

— Водночас дехто вважає, що інші регіони країни не повинні копіювати столицю.

— Ну навіщо ж копіювати — треба брати за приклад. У столиці працюють висококваліфіковані кадри, тут зосереджено органи управління, академії, вищі навчальні заклади — Київ просто зобов'язаний бути взірцем. Упевнений, знайдуться і критики, які стверджують, що досвід столиці переймати не варто. Таку ситуацію ми спостерігаємо з обговоренням стратегії розвитку Києва до 2025 року, яку державний орган підготував і виніс на обговорення. Програма в усіх сенсах правильна, але є політики, які із зрозумілих причин безпідставно її критикують. На підтвердження того, що Київ може стати піонером у нових починаннях наведу приклад з проектом «Київський підручник». Ця ініціатива добре відпрацьована, процес запущено. Підручники, підготовлені й розроблені столицею, вже отримали гідну оцінку в європейських країнах. Хіба такий досвід не варто перейняти всій країні?

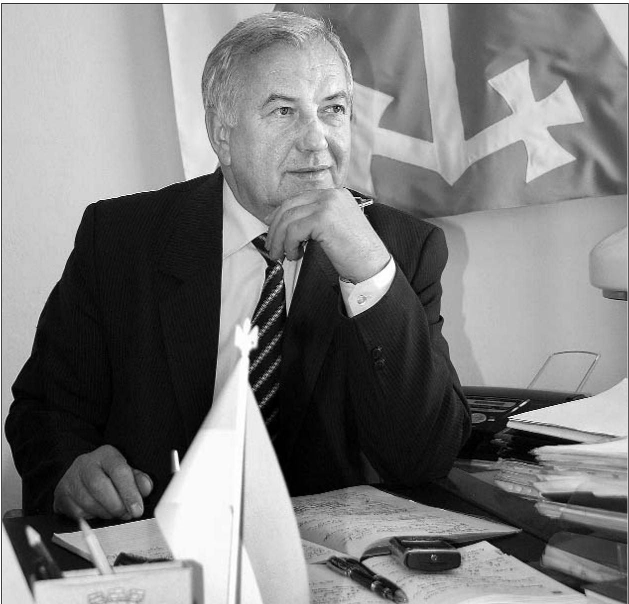
— Сергію Миколайовичу, ви готові приєднатися до розробки «Стандартів загальноосвітньої школи»?

— Готовий однозначно. По-перше, я приєднаюся не просто як народний депутат, а як член Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти. По-друге, приєднатися до цього проекту — мій обов'язок як представника Київради в парламенті. По-третє, проекти, пов'язані із системою освіти, мені цікаві як фахівцеві — хоча б із цієї причини я хочу або брати участь у них, або бути ініціатором. Скажімо, я за власної ініціативи приєднався до обговорення проекту Стратегії розвитку Києва до 2025 року, організувавши в Солом'янському районі столиці її громадське обговорення, до того ж не тільки в усній формі, а й у письмовій. За моєї ініціативи від жителів Солом'янського району зібрано понад п'ять тисяч пропозицій. Практично всіх їх систематизовано, щоб члени робочої групи могли внести їх до проекту Стратегії розвитку Києва до 2025 року.

Інтерв'ю взяв
Тарас ВИГОВСЬКИЙ.

Журналіст змінив професію

Відтоді чверть століття очолює селищну раду райцентру

САМОВРЯДУВАННЯ

Читачі старшого покоління пам'ятають, що за радянських часів у газетах була популярною рубрика «Журналіст міняє професію». Віталій ЖАРСЬКИЙ (на знімку) теж був журналістом і теж змінив професію. Але не для того, щоб написати якийсь дуже цікавий матеріал — 25 років тому він очолив селищну раду в райцентрі Ружин на Житомирщині. І, як з'ясувалося, знайшов своє покликання. Він став ветераном місцевого самоврядування: селищну раду в цьому населеному пункті тепер важко уявити без нього.

У кабінет до Віталія Івановича раз у раз заходили відвідувачі — хто по довідку, хто поділитися наболілою проблемою. Голова вислуховував усіх і доброзичливо радив, співчував, підказував та швидко підписував потрібні документи, попутно цікавлячись у кожного про те, як ідуть справи, як учаться діти, як здоров'я батьків... Між цим, у перервах, устигав ще й розповідати про свій шлях «в голови».

Уродженець Ружинського району, він після закінчення восьмирічки встиг скуштувати колгоспного хліба — в рільничій бригаді. Потім закінчив сільгосптехнікум, та доля розпорядилася так, що став... журналістом. У ружинських радіомовленні та районній газеті кілька років працював. Здавалося б, шлях обрано надовго. Однак чекав на Віталія Жарського ще один крутий життєвий поворот. У 1986 році його обрали головою селищної ради.

— Тоді мені думалося, що це ненадовго, а виявилося — он як! — зізнається Віталій Іванович.

Замість журналістських відряджень і редакційних клопотів довелося освоювати ниву самоврядування. І то — успішно. За роки головування Жарського в селищі вдалося вирішити низку важливих проблем соціально-культурного напряму. На території селищної ради пожвавилося житлове й шляхове будівництво, розгорнулася газифікація. Побудовано два п'ятиповерхові будинки, гуртожиток для малосімейних, дитсадок, який відвідують 160 малюків. У період керівництва Віталія Івановича створено гарні умови для індивідуальної забудови, й сотні родин вселилися у власні будинки. Крім того, прокладено 80 кілометрів газопроводів та 12 кілометрів електроліній — вулиці Ружина ввечері та вночі гарно освітлюються. Проведено більш як 15 кілометрів водогону, введено в дію сім артезіанських свердловин і готується до введення ще й восьма. Майже всі вулиці селища «одягнені» в асфальт, з'явилися два мостові переходи через Роставицю.

Усе це здійснити вдалося багато в чому завдяки вмінню селищного голови згуртувати громаду, долучити до її зусиль ще й можливості місцевих підприємств та представників малого бізнесу. Успішно впроваджено в результаті низку програм: «Дороги», «Ощатність», «Світло», «Правопорядок».

Це — що було і що зроблено, але життя іде далі й нове нові проблеми й народжує нові задуми.

— Чи помінялася суть звернень громадян до селищного голови за ті чверть віку, що ви перебуваєте на цій посаді? — запитую Віталія Івановича.

— Люди інші, але суть звернень майже не змінилася, — каже голова. — Найболючіші, найпекучіші питання, але дуже життєві: народження, хвороба, родинні й побутові негаразди, сусідські конфлікти. На початку моєї діяльності не було питань щодо призначення субсидій, нині вони є. Це — може, й різниця. А так — людське життя по суті не міняється. І звернення до мене — теж.

— Чи багато було претендентів на ваше крісло голови під час минулих виборів?

— Із семи кандидатів люди знову обрали мене. Шістдесят п'ять відсотків проголосувало «за». Це вже вдесяте довірили бути головою, — пригадує Віталій Іванович. — Як уперше йшов на таку посаду — а тоді ще не виборці, а депутати обирали голову селищної ради, то думав, що не більше, як на два роки... Мої попередники затримувалися максимум на шість літ. А чому я тут так довго? Зачепив такий пласт, прийшовши, що покинути не міг: дороги, освітлення, газифікація. Не можу я залишити наполовину зроблене, треба справу довести до кінця...

— Які проблеми найбільш нагальні турбують нині вас — як голову селища? — цікавлюся.

— У селищі, як у хаті. Треба постійно щось ремонтувати, облаштовувати, міняти. Розпочали ось каналізаційну мережу по-новому оснащувати — за технологією «Біотал». Та поки що коштів не вистачає. Якби нам, органам місцевого самоврядування, держава залишала хоча б 50 відсотків того, що збираємо, а так — лише 15. Цього не вистачає на добре хазяйнування. У наших побратимів, поляків (їхній досвід ми вивчали) з Улан-Майора Люблінського воєводства, приміром, річний бюджет гміни становить 39 мільйонів злотих, і вони можуть вирішувати самостійно і як їм заробляти кошти на громаду, і як їх розподіляти. А бюджет нашої селищної ради — лише три мільйони гривень. От і крутися, як можеш! Одне з джерел прибутку нині — з оренди землі. Маємо 75 орендарів, але третина з них — не збираються і копійки платити за землю. І навіть суд їх не може змусити до цього, бо, виявляється, немає на таких горе-орендарів реальних засобів впливу!

— Що будете робити, коли підете на заслужений відпочинок?

— Робота в мене знайдеться! Маю господарство, пасіку, сад, квітники й виноградник, а в ньому 50 сортів винограду. Діти — син Ярослав і донька Олеся, онуки Ігор і Василько заскучати не дадуть. А поки буду все, що можу, робити для Ружина. Нехай у ньому й виноград росте, й діти народжуються, і люди будуть щасливі.

ДО РЕЧІ

Зусилля та ентузіазм голови були помічені й винагороджені не раз. Віталія Журавського обирали депутатом районної та обласної рад. Він був обраний заступником голови палати сіл, селищ Ради конгресів місцевих та регіональних влад України. Віталій Іванович — член консультативно-дорадчої ради з питань місцевого самоврядування при Голові Верховної Ради України. Його ім'я занесено до Книги пошани обласної ради.

Галина КАВУН.
Житомирська область.

Фото
Михайла П'ЄХА.

У селищі, як у хаті. Треба постійно щось ремонтувати, облаштовувати, міняти

Вища освіта потребує справжньої підтримки

Суспільству потрібні сучасні висококваліфіковані професіонали. Це мусять бути фахівці, здатні до творчості і пошуку, які могли б організувати українську економіку за новими правилами, на новітніх технологіях. Чи здатні українські вищі готувати такі кадри? Що треба змінити в законодавстві, щоб університети запрацювали по-новому? Уряд пропонує новий закон «Про вищу освіту». Та чи дасть він відповіді на виклики часу чи ні? Про це розмірковує Станіслав НІКОЛАЄНКО, доктор педагогічних наук, професор, голова Громадської ради освітян і науковців України.

Автономія — на папері чи реальність

Нова редакція закону «Про вищу освіту» не дає відповідей на поставлені життям проблеми. Зокрема, не вирішено питання **фінансово-господарської самостійності**, автономії вишів. Внесені прогресивні, на перший погляд, положення до ст. 66 закону про те, що надходження до спеціального фонду університетів не оподатковуються, є, по суті, формальними і не будуть діяти, бо потребують відповідних змін до Бюджетного і Податкового кодексів. Урешті-решт, слід вирівняти перед законом виші державної і приватної форм власності.

Право вишів відкривати рахунки, зокрема депозитні, отримувати кредити в банках, потрібно підтвердити змінами до Бюджетного кодексу.

Закон потребує норми про впорядкування численних перевірок, заборону втручання в діяльність університетів контролюючих органів. Здійснювати планові перевірки не частіше, ніж раз на п'ять років.

У статті 65 слід уточнити, що згоду на вилучення земельних ділянок у вишах мусить давати вчена рада чи конференція трудового колективу, а не керівник університету.

Незрозумілим є механізм формування держзамовлення для вишів на конкурсних засадах. Що буде з непопулярними професіями? Чи не вигравatиmуть його тільки ті, хто здатен «відкотити». Тобто це будуть окремі приватні виші, де буде дешевший студент, де зможуть зекономити на підготовці студента.

Велика дискусія **щодо автономії навчальних закладів**, на жаль, не матеріалізована в проекті закону. Закон не можна вважати законом прямої дії, бо в ньому понад два десятки посилань на норми, що будуть унормовані Кабміном. А це може вихолостити весь закон.

Що робити з національними університетами

Третій розділ проекту «Зміст вищої освіти. Стандарти вищої освіти» не дає відповіді, а яка ж за обсягом варіативна складова освітньо-професійних і наукових програм. Практика свідчить, що це приблизно 30 відсотків навчального часу.

Життя потребує радикального оновлення **положення про національні вищі навчальні заклади**. Напевно, у ст. 24 проекту закону слід записати, що це кращий ВНЗ у своїй галузі. Це звання, на мою думку, має присвоюватись раз на п'ять років з наступним його підтвердженням. Дивує те, що проект містить положення, що національні університети можуть вести підготовку кадрів лише з високотехнологічних спеціальностей, цим самим обмежуються права гуманітарних вишів.

Більш конструктивно мають бути виписані права **дослідницьких університетів**. Їх мусить бути кілька на країну, це ті точки науково-технологічного зростання, з яких підніметься економіка України. Держава мусить їх фінансувати на нових принципах. Вони повинні розвивати ГРІН-(генно-, робото-, інфо-, нано-) технології. Їхнє завдання — не тільки самостійно присуджувати вчені звання та наукові ступені, а передусім вести наукову діяльність. Тому слід у законі записати, що в бюджеті такого вишу кошти на науку повинні становити хоча б третину, а нормативи співвідношення студент—викладач слід установити наполовину менші, ніж у звичайних університетах. Чітко має бути закріплено право цих університетів вести дослідництво, встановлювати нову оплату праці, створювати дослідно-конструкторські підприємства на пільгових умовах, без сплати мита на наукове обладнання тощо.

Про демократію, зв'язки з бізнесом і якість підготовки

Дещо спробували автори закону врегулювати **демократичні норми життя** університетів. Дієвою нормою проекту закону є теза про обмеження двома термінами поспіль перебування на посаді ректора ВНЗ. Проте дискримінаційним є положення, що міністерство укладає контракт з обраним ректором на строк до 5 років, чи до 7 років для національних університетів. Отже, виходить, що з незговірливим ректором можна укласти контракт на рік, потім він знову переобирається, і знову контракт на один рік. І все, бо більше громадянин не може бути ректором, пропрацювавши при цьому лише 2 роки поспіль. Настав час довіряти науково-педагогічним колективам, і керівники вузів мусять знати, що їх обирають відповідно на 5 і 7 років.

Доопрацювання також потребують положення щодо обрання професорів, доцентів, викладачів, завідувачів кафедр. Не можна нехтувати думку колективів кафедр. Усі вибори на посади в коледжах, університетах слід проводити таємно.

Радикальних змін потребують **зв'язки з бізнесом, виробничиками**. Проте, розглядаючи ст. 46 закону бачимо, що зобов'язання підприємств брати на практику студентів є просто фразою, бо його реалізація потребує змін до Закону «Про підприємства» та Податкового кодексу, які, з одного боку, зобов'язали б бізнес створювати умови для проходження практики, а з другого — стимулювали б їх до цього, дали їм змогу витрати на організацію практики включати у валові витрати.

Хибою проекту закону є положення ст. 40 щодо права вишу під час приймання абітурієнтів проводити вступні випробування, виставляти бал навчального закладу. Такий запис **нівелює зовнішнє незалежне оцінювання**. Таке право, на мою думку, можливо надати лише дослідницьким установам. Загалом законопроект доцільно було б доповнити положенням про національну систему моніторингу якості вищої освіти, зробивши акцент на зовнішньому оцінюванні та участі у ньому роботодавців. Це дало б змогу органічним шляхом розв'язати проблему надмірного числа вишів.

Уважаю, що потребують уточнення функції Кабміну, частину з них слід передати центральному органу влади в галузі освіти та спілці ректорів. Такі положення, як затвердження умов Національного рейтингу вишів, здатне здійснити і Міністерство освіти і науки разом із спілкою ректорів та роботодавцями.

Не порушувати конституційні права громадян

Не можна погодитись із прямим **порушенням ст. 22 Конституції України, зокрема щодо зменшення в ст. 66 проекту закону обсягів держзамовлення**, виходячи з чинних нормативів на 10 тисяч населення. Так, із 180 до 170 осіб передбачається зменшити число людей із вищою освітою на 10 тисяч населення для університетів і академій та із 100 до 80 осіб — для навчання в коледжах. **За такого підходу за п'ять років буде недобрано за рахунок бюджету до ВНЗ 45 тисяч осіб, а до технікумів — 90 тисяч студентів!** У законопроекті є гарна норма про те, щоб розмір стипендії для студентів був не менший за мінімальний прожитковий рівень. Вводиться поняття про соціальну стипендію. Проте не дається визначення, чим академічна стипендія відрізняється від соціальної, який її розмір і порядок призначення.

Прикро, що із закону непомітно випало положення про те, що диплом про вищу освіту фінансує держава. У правах науково-педагогічних працівників зовсім не йдеться про оздоровлення викладачів і студентів. Забули автори закону про діяльність студентських спортивних клубів вишів. Не можна погодитись із авторами нової редакції закону стосовно позбавлення права **вести підготовку молодших спеціалістів вищими профтехучилищами**. Вони не зможуть стати професійними коледжами, але вони нині вдало готують із висококваліфікованих робітників організаторів виробництва, майстрів, виконробів, бригадирів тощо. До речі, Закон «Про освіту» таке право вищим профтехучилищам дає, і на це слід зважити.

На мою думку, потрібно надати право місцевим радам частково фінансувати виші із своїх бюджетів, хоча б за рахунок перевиконання бюджету. Це посилило б зв'язки науково-педагогічних колективів із підприємствами регіону.

Замість висновків

Неупереджений аналіз показує, що в ситуації, що склалася, найкраще було б підготувати закон про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів з питань вищої освіти. Тоді можна було б одночасно внести зміни до Бюджетного, Податкового і Земельного кодексів, самого Закону «Про вищу освіту» та інших законів. Це був би швидкий і ефективний законодавчий шлях, який дав би українським університетам змогу отримати необхідну підтримку. Запропонований урядом проект закону «Про вищу освіту», без сумніву, розв'яже окремі проблеми, проте радикального оновлення в діяльність вищої школи, підвищення її якості не принесе.

НОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Гуманізація закону — один з етапів реформи у сфері кримінальної юстиції

Верховна Рада підтримала ініціативу Президента України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності та ухвалила в другому читанні і в цілому відповідний закон. Про це заявив представник Президента у Верховній Раді, народний депутат **Юрій Мірошниченко.**

За його словами, в прийнятому законі передбачено низку реформ, пов'язаних із декриміналізацією окремих статей Кримінального кодексу. Їх запропоновано перенести в Кодекс про адміністративні правопорушення, а ще чимало норм узагалі вилучити з переліку злочинів.

У новому документі передбачена заміна на етапі слідства санкції тримання під вартою на звільнення під заставу. Ця норма досі в нашій країні широко не застосовувалася, а тепер фактично стане домінуючою. Крім того, у згаданому законі зафіксовано положення щодо заміни міри покарання — з позбавлення волі на сплату штрафу. Все це стосується лише правопорушень, пов'язаних із господарською діяльністю.

«Відбувається адекватна реакція з боку держави на економічні правопорушення. Якщо шкоди було завдано економіці чи суб'єктам господарської діяльності, то, відповідно, і покарання має бути «економічним» — сплата штрафу і компенсація заподіяних збитків», — додав народний депутат.

ДОСЛІВНО

Народний депутат Юрій МІРОШНИЧЕНКО:

«Відтепер без ініціативи потерпілої сторони унеможливиться відкриття провадження за низкою категорій справ. Ми очікуємо, що внаслідок набрання чинності цим законом значна кількість громадян України, які нині перебувають під слідством або ув'язнені, будуть звільнені».

За словами Юрія Мірошниченка, всі ці новації чітко віддзеркалюють норми і стандарти, які вже давно діють у країнах Євросоюзу та в інших державах цивілізованого світу.

«Через такі реформаторські закони реалізується проголошений Президентом курс на забезпечення сприятливого бізнес-середовища в країні та гуманізацію правопорушень, пов'язаних із господарською діяльністю. А це, у свою чергу, дасть змогу залучити нові інвестиції й спонукатиме до зростання економічної активності як громадян України, так і підприємців з інших країн», — додав представник Президента.

Він переконаний: згаданий закон є складовою комплексної реформи у сфері кримінальної юстиції, яка також ініційована главою держави.

Вл. інф.

Пропагує здоровий спосіб життя власним прикладом

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Не перший раз за останні місяці народний обранець Віктор Корж приїздить на Вінниччину з приємною місією — відкрити черговий шкільний стадіон. «Пропагувати спорт і здоровий спосіб життя потрібно не словом, а власним прикладом», — вважає Віктор Петрович. Парламентарій разом із головою райдержадміністрації Григорієм Литвиним узяв участь у першому футбольному матчі на новому стадіоні в Шаргородській гімназії. Учні отримали від народного депутата не лише «спортивний подарунок», деякі з них — посвідчення юних динамівців. Відтепер у Шаргороді офіційно працює осередок ФСТ «Динамо», початок роботи якого ознаменовано підняттям динамівського прапора. «Цілком можливо, що в цій гімназії виростуть нові спортивні зірки Вінниччини», — сказав Віктор Корж.

Наступною подією в спортивному житті регіону стане відкриття футбольних полів зі штучним покриттям у Тульчині та селі Сутиски Тиврівського району.

Також у Шаргороді, в приміщенні райдержадміністрації, народний депутат Віктор Корж провів прийом громадян. Проблеми, з якими вінничани зверталися до парламентарія, мають загальний соціальний характер. Зокрема, дружина інваліда, який уже не один рік стоїть у черзі на автомобіль з ручним керуванням, скаржилась на те, що чоловікові доводиться щороку підтверджувати свою інвалідність. Віктор Петрович пообіцяв, що процедури, пов'язані з визначенням інвалідності, буде вдосконалено під час реформи медичної галузі, яка нині триває. Звернувся до народного депутата і вчитель фізкультури школи-інтернату із села Руданське, який просив облаштувати тренажерний зал. Парламентарій пообіцяв допомогти у цьому питанні. Не обійшлося й без подяк за проведену в окрузі роботу.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Фото прес-служби народного депутата.

***На знімку:** народний депутат Віктор Корж (у центрі) під час відкриття шкільного стадіону.*

У селищі Катеринопіль Черкаської області біля Монумента воїнам-визволителям на зірці вічного вогню хтось залишив любовні написи. Українськими та англійськими словами автор намагався вкарбувати свій темперамент у граніт поряд з іменами загиблих солдатів *(УНН)*

Кабінет Міністрів перегляне макропоказники, закладені в проекті державного бюджету наступного року, з урахуванням прогнозів МВФ. Про це повідомив перший заступник міністра фінансів Анатолій М'ярковський під час брифінгу *(УНІАН)*

Замість зимового оздоровлення — акції протесту?

Задекларована Укрзалізницею скасування додаткових пасажирських потягів під час зимових свят загрожує зривом оздоровлення студентів і школярів. А водночас й великими збитками для карпатських оздоровниць.

Херсонські школи на період зимових канікул (з 24 грудня по 10 січня) традиційно організовують колективні поїздки учнів у супроводі педагогів до Львова, Рахова і Яремчого. Туди вирушають не менш як двісті хлопчиків і дівчаток, до того ж для них зазвичай замовляють цілі вагони додаткових пасажирських потягів. Якщо нині такої можливості не нададуть, заплановані на зиму поїздки доведеться або скасувати, або значно скоротити.

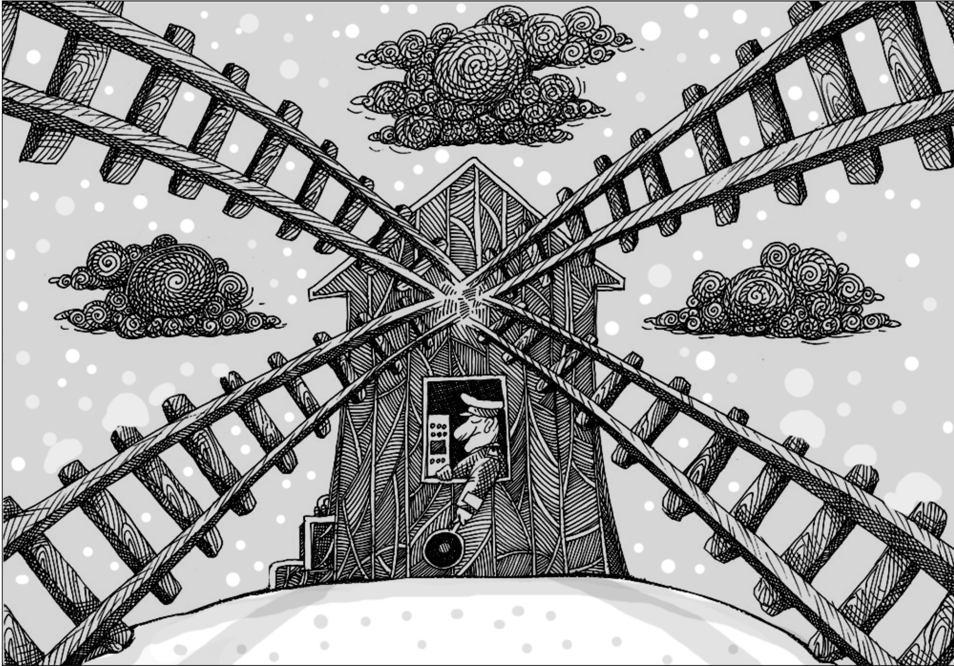
— Щорічні канікулярні поїздки на Західну Україну в рамках туристично-краєзнавчої роботи організовують школи та позашкільні заклади освіти, однак більшість витрат оплачують батьки. У разі відсутності квитків на поїзд вони можуть відмовитися від оплати оренди автобусів — не тільки тому, що це дорожче, а й з міркувань безпеки. Шлях на Львівщину з півдня України розтягується більш як на тисячу кілометрів, а на проблемних ділянках зимової дороги з ожеледицею й сніжними заметами різко зростає ризик потрапити в аварію з людськими жертвами, — вважає начальник міського управління освіти Юрій Никонов.

Такої само думки і лідери студентських організацій найбільших ВНЗ регіону, які займаються підготовкою зимового оздоровлення.

— Представники студентського профкому Херсонського державного університету разом з колегами з Миколаївського університету кораблебудування вже побували на базі відпочинку в закарпатському селищі Ясеня, куди ми, як зазвичай, плануємо на канікулах організувати виїзд не менш як двохсот студентів, — розповідає голова студпрофкому ХДУ Андрій Вишневський. — До Карпат ми завжди діставалися пасажирським поїздом. Не хотілося б, щоб із квитками на цей час виникли проблеми. Але як їм не виникнути, якщо додаткових пасажирських поїздів не буде, а поїзд Львів—Херсон, який торік був щоденним, нині ходить через день?! Тут уже орієнтуватимемося на погоду: якщо в горах випадуть рясні сніги, що в січні не рідкість, автобусом гірською дорогою доїхати до бази буде складно й навіть небезпечно. Загалом поїздка — під сумнівом.

Херсонські, миколаївські, одеські організатори святкових поїздок на Західну Україну стурбовані й розчаровані. Заяви й акції протесту вже готують декілька неформальних молодіжних організацій — тим паче, що невдоволення діями керівників Укрзалізниці місцева учнівська молодь накопичує вже давно. Ще з осені залізничне начальство скасувало п'ять пасажирських міжобласних поїздів, які прямують через Херсон. Через це студентам міських ВНЗ стало набагато складніше добиратися із сільських районів на навчання і додому. Необдуманим цей крок вважає навіть місцева влада: міський голова Херсона Володимир Сальдо й голова облдержадміністрації Микола Костяк звернулися до Укрзалізниці з проханням відновити рух «збиткових» поїздів. Однак реакції немає.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Мал. Олексія **КУСТОВСЬКОГО.**

Дістатися Києва можна буде на годину швидше

Приблизно годину часу можна буде зекономити в дорозі з Вінниці до Києва після того, як на трасі побудують дві об'їзні дороги і вирішать проблему однієї дорожньої розв'язки.

Таку інформацію повідомив заступник начальника Служби автомобільних доріг у Вінницькій області Василь Демішкан, відкриваючи десятикілометровий відрізок об'їзної дороги навколо Вінниці. Ця ділянка розташована на трасі Стрий—Тернопіль—Кіровоград—Знам'янка з виходом на дорогу Вінниця—Київ.

— Торік ми завершили будівництво об'їзної дороги навколо райцентру Калинівка, що за тридцять кілометрів від обласного центру, — каже Василь Демішкан. — Тут маємо чотирирядну ділянку з якісним покриттям. Тим самим скоротили відстань і час до столиці. На наступний рік замовили проектну документацію на будівництво ще двох об'їзних ділянок на автотрасі, що веде до столиці. Одна буде навколо села Корделівка в цьому ж Калинівському районі, друга — в об'їзд села Перемога Козятинського району. На цих ділянках теж буде чотирирядний рух.

— Наші фахівці підрахували, що із введенням в експлуатацію цих двох ділянок час у дорозі з Вінниці до кордону з Житомирською областю скоротиться приблизно на сорок хвилин, — уточнює співрозмовник.

Ще одну перспективну ділянку для скорочення відстані й часу фахівці дослідили на території сусідньої Житомирської області. За поданою вінничанами інформацією, ситуацію на зазначеній ділянці дороги вивчали фахівці Служби автомобільних доріг України.

— Разом ми дійшли висновку, що тут є можливості створити кращу розв'язку і тим самим скоротити час у дорозі приблизно ще хвилин на 20—30, — продовжує Василь Демішкан.

Декілька років тому йшла мова про можливе спорудження швидкісного автобану, який би з'єднав місто над Південним Бугом зі столицею.

— Збудувати такий автобан у наш час нереально, — каже Василь Демішкан. — Планувалося, що така дорога пролягатиме в об'їзд усіх населених пунктів. Через це треба було спорудити аж сорок мостів або мостових переходів.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Зарплата медпрацівників під загрозою

Міська громадська організація «Асоціація лікарів м. Черкаси» оприлюднила звернення до Черкаської обласної ради та облдержадміністрації, в якому поінформувала про загрозливу ситуацію із виплатою заробітної плати.

Як пояснив голова асоціації, лікар-травматолог Третьої міської лікарні Віталій Григор'єв, дефіцит бюджету для виплати заробітної плати становив на початку року понад 19 мільйонів гривень. Комплексом заходів з економії, а саме: перепрофілюванням ліжкового фонду лікарень, скороченням штатних одиниць, наданням відпусток без збереження заробітної плати всім працівникам галузі та іншими вимушеними кроками вдалося на кілька мільйонів гривень скоротити дефіцит у фонді заробітної плати. Однак у цілому проблему розв'язати не вдалося.

— На сьогодні, — інформує Віталій Григор'єв, — є загроза невиплати заробітної плати медикам за два останні місяці, адже у бюджеті міста на ці видатки не вистачає 5 870 700 гривень.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаси.

ФОТОФАКТ

Тетяна Кириленко демонструє власноруч виготовленого дракончика — символ наступного року — на передріздвяному Міжнародному фестивалі вишуканих подарунків «Кришталева казка», що відкрився у столичному Палаці дітей та юнацтва.

Фото Андрія **НЕСТЕРЕНКА.**

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

«Крок» до талановитої молоді

Мистецьку премію під такою назвою запровадили Тернопільська міська рада та Фонд розвитку Тернополя імені Володимира Лучаковського. Її присуджуватимуть у трьох номінаціях: образотворче мистецтво, музика та література. Переможці отримають по п'ять тисяч гривень для реалізації своїх мистецьких задумів. Підсумки творчого марафону, який стартував у листопаді, підіб'ють у березні наступного року.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Через підпільний трубопровід качали дизпаливо

У місті Червонопартизанську Свердловського району правоохоронці виявили підпільний трубопровід, що проліг до міста Гукова Ростовської області РФ. Через нього контрабандисти перекачували в Україну російське дизпаливо. Пластмасова труба завдовжки понад 10 кілометрів і діаметром більше 10 сантиметрів пролягала під землею на метровій глибині.

Трубопровід демонтували із залученням спеціальної техніки. Наразі встановлюють коло осіб, причетних до незаконного перекачування пально-мастильних матеріалів.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

ЦИФРА

Понад 161 мільйон гривень

заборгували підприємства й організації Запорізької області Пенсійному фонду України. Понад 900 підприємств регіону взагалі не сплачують єдині внески.

За словами заступника начальника головного управління Пенсійного фонду в Запорізькій області Сергія Кам'янченка, через пенсійні борги було притягнуто до адміністративної відповідальності майже півтори тисячі службових осіб, стягнуто близько 650 тисяч гривень штрафів.

Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.

У Снятині відкрили сучасне овочесховище

У місті Снятині урочисто відкрито перше на Прикарпатті плодоовочесховище, яке відповідає всім сучасним вимогам. У ньому — 16 камер, які можуть умістити 2 тис. тонн фруктів та овочів. Як зазначив інвестор — директор ПП «Аронія» Богдан Бойко, в цілому інвестиційний проект стане у 21 млн. грн.

Будували приміщення снятинські будівельники, а «начиння» привезли з-за кордону: холодильне обладнання — з Німеччини, технологію — з Голландії. Сховище уже заповнено на дві третини. Тепер ПП «Аронія» планує разом з австрійцями налагодити сокопереробне виробництво під своєю торговою маркою.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.

Десятилітній школяр повісився, не витримавши знущань старшокласників

Наступного дня після святкування дня народження 10-річний Дмитро, учень школи в селі Лиман Татарбунарського району, повісився на горищі будинку, де він жив. У родині загиблого хлопчика стверджують, що причиною самогубства стали систематичні знущання з боку старшокласників. Директор школи Андрій Каганжі та вчителі запевняють, що конфліктів не було. За фактом самогубства порушено кримінальну справу, а як речовинний доказ залучено відео з кадрами знущань над Дмитром, зняті на мобільних телефонах трьох восьмикласників школи села Лиман.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Протестуючих чорнобильців назвали провокаторами

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Державні виконавці спробували вручити копію постанови чорнобильцям, однак ті відмовилися брати документ і запропонували направити поштою на адресу громадської організації. «У нас немає на руках рішення суду, ми його не читали, — пояснив один із чорнобильців Олександр Пучков. — Тому не можемо прийняти постанову».

Цього ж дня разом із народним депутатом України Михайлом Волинцем активісти-чорнобильці Микола Гончаров і Володимир Деркач намагалися зайти до зали засідань обласної ради, де відбувалася сесія. Хотіли закликати депутатів підтримати їхні вимоги та направити відповідне звернення на адресу Президента та Кабміну. У холі першого поверху будівлі облради було зо два десятки охоронців. На другий поверх, де розташована зала засідань, чорнобильців не пустили. До активістів вийшли заступник голови обласної ради Олександр Кравцов і голова фракції Партії регіонів Олександр Бобков. Розмова відбувалася на підвищених тонах.

«Ми прийшли до депутатів, яких обрав народ. Не будьте бюрократами!» — не витримали чорнобильці. «Хто вкрав мої гроші? Я хочу знати! Пустіть мене туди!» — вигукнув Володимир Деркач і впав на коліна перед представниками облради. У цей момент ті розвернулися і пішли. Пізніше Деркач і Гончаров на колінах умовляли охоронців пропустити їх до зали засідань.

В обласній організації Партії регіонів заявили, що «особи, які намагалися прорватися на сесію Донецької обласної ради від імені учасників акції протесту — чорнобильців — мали на меті дестабілізацію та зрив роботи вищого представницького органу області».

«Ще до сесії керівництвом обласної ради та облдержадміністрації було створено робочу комісію, яка зустрілася з ініціаторами акції протесту, — наголосив голова фракції ПР Олександр Бобков. — Комісія повністю виконала всі вимоги мітингувальників. Ми звернулися до Кабміну та Верховної Ради, і, як наслідок, уряд прийняв рішення про збільшення пенсій ліквідаторам-чорнобильцям до 4 тисяч гривень. Зі свого боку облрада також прийняла рішення виділити матеріальну допомогу із обласного бюджету в розмірі 260 тисяч інвалідам-ліквідаторам, а також окремим учасникам бойових дій в Афганістані та членам їхніх сімей. Незважаючи на це, перед сесією окремими учасниками акції протесту були вжиті спроби проникнути туди з метою провокації».

Самі учасники голодовки кажуть, що вимагають виконання закону стосовно всіх пільговиків: чорнобильців, афганців, дітей війни, яким уряд урізав пенсії. Розповідають, що штовхнула їх на це безвихідь. «У мене дитина — інвалід-чорнобилець (дитячий церебральний параліч та епілепсія). Їй щомісяця потрібно ліків на 900 гривень. А в листопаді заплатили дитині пенсію 800 гривень. Навіть на ліки не вистачає! І їх потрібно приймати щодня. І так вже десять років. І мені 1100 гривень дали. Далі що? Заплати за квартиру, купи ліки — залишиться 500 гривень на двох. На це реально прожити? Тому я тут. Нехай краще дві картоплини та тарілка борщу дістануться дитині. А я тут поголодую», — заявив учасник акції, який назвався Григорієм.

Ліна КУЩ.

Фото з сайта www.ostro.org.

ФОТОФАКТ

В Одеському порту «Південний» за участю віце-прем'єр-міністра України — міністра інфраструктури Бориса Колеснікова урочисто відкрили контейнерний термінал «ТІС» і новий щотижневий сервіс судноплавних перевезень датської компанії Maersk Line.

Фото Андрія НОВАКА (Укрінформ).

За воду платитимуть більше

Запорізька обласна рада схвалила десятивідсоткове підвищення тарифів на постачання та відведення води комунальним підприємством «Облводоканал». Його структурні підрозділи обслуговують 60,5 тисячі споживачів у невеликих містах та селах області.

За словами голови облради Павла Матвієнка, підвищення розцінок здебільшого відчують бюджетні установи населених пунктів, а ще — мешканці Бердянська. Павло Матвієнко наголосив, що обласна рада прагне зберегти місцевий «Облводоканал».

Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.

На будівництво виділять мільярд

Триває будівництво контейнерного термінала на Карантинному молу Одеського морського торгового порту. Як заявив під час робочої поїздки в Одесу віце-прем'єр-міністр — міністр інфраструктури Борис Колесніков, в 2012 році на його спорудження виділять 1 мільярд гривень. По 500 мільйонів гривень вкладуть у будівництво термінала Україна та Німеччина. Він стане найбільшим німецьким інвестиційним проектом в Україні.

Новий контейнерний термінал розміститься на 16 гектарах рукотворної території.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Озимим буде складно зимувати

ВРОЖАЙ

Стан посівів озимих зернових, як і раніше, складний і навряд чи зміниться до весни. Про це повідомила начальник відділу агрометеорології Гідрометеоцентру Тетяна Адаменко.

За її словами, вегетація озимих уже закінчилася. Водночас на третині засіяних площ сходи не з'явилися взагалі. Навіть із огляду на теплий прогноз на зиму, малоймовірно, що ситуація зміниться. А навесні, якщо й збережуться ті посіви, які дали нерівномірні та рідкі сходи, — рослини будуть малопродуктивними.

Найгірше почуваються озимі в Одеській області, де найбільші площі посівів, а порівняно непогано — у Чернігівській, Луганській і частково Сумській, Львівській, Закарпатській, Волинській і Київській областях, де ситуація з опадами у вересні-жовтні була більш сприятливою.

Як повідомлялося, озимі зійшли на 5,7 мільйона гектарів (на 71% засіяних площ), з яких на 3,9 мільйони сходи перебувають у гарному та задовільному стані, на 1,8 мільйона — в слабкому та рідкому.

Іван ЛАЗНЮК.

Віддаленим школам передали автобуси

Вісім районів Луганської області одержали нові шкільні автобуси. На церемонії передачі транспорту глава облдержадміністрації Володимир Пристюк повідомив, що в 2012 році, крім 40 шкільних автобусів за державною програмою, область має намір придбати ще таку само кількість транспорту за рахунок спонсорських коштів і дев'ять — за гроші місцевих районних бюджетів. «Таким чином, — обіцяє керівник області, — ми вже наступного року повністю розв'яжемо проблему й забезпечимо на 100% потребу в спеціальному транспорті для підвезення школярів». Сьогодні на Луганщині працює 203 шкільні автобуси та іншого виду транспорту, які підвозять до місця навчання й додому більше семи тисяч дітей сільської місцевості. У проекті державного бюджету на 2012 рік для реалізації програми «Шкільний автобус» Луганщині передбачається виділити 15 млн. 480 тис. грн.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

Фото Олексія КОВАЛЬОВА (Укрінформ).

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...лауреати отримають «Голову Чацького»

В Інституті філології та журналістики Житомирського державного університету імені Івана Франка представили літературну премію Валерія Шевчука. За кращу книгу української прози вручатимуть не гроші, а скульптурну копію скелі над річкою Тетерів, відомої як «Голова Чацького».

Сам письменник висловився так: «Ця премія ідеалістична, а не матеріалістична, тобто свідомо вирішили не давати матеріальної винагороди. Бо коли премія пов'язана із матеріальними винагородами, біля неї завжди спостерігається певний рух. Починають собі її вибивати, і при тому не ті люди, які шукають красивого і вічного, а ті, які шукають отієї мізерної копійки...»

Лауреата визначатиме експертна рада Інституту філології та журналістики ЖДУ — зі списків, сформованих українськими літературознавцями, кафедрами літератур вищих навчальних закладів, обласними організаціями Національної спілки письменників України.

За словами Валерія Шевчука, «Голова Чацького» є візитівкою Житомира. Природа над річкою Тетерів справді постаралася, відтворивши у камені мужнє обличчя. Про походження назви скелі існують різні легенди.

Олексій КАВУН.

Житомир.

...студенти з пенсійним посвідченням

Для немолодих людей, які бажають навчатися, на Миколаївщині відкрили «Університет третього віку». На відкритті Нововбузької філії університету заступник голови облдержадміністрації Наталя Іванцова зазначила, що в основі навчання людей похилого віку лежить ідея інтеграції неформальної та формальної освіти та адаптації старшого покоління до сучасного суспільного життя.

Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського за пропозицією головного управління праці та соціального захисту населення ОДА побудував навчальну програму в «Університеті третього віку» з урахуванням бажань та інтересів слухачів. Напрями — найрізноманітніші: медико-валеологічний, психолого-педагогічний, комп'ютерно-інформаційний, соціально-політичний, культурно-мистецький, філологічний, філософський та інші. Здобувати нові навички можна на факультативах із в'язання спицями й гачком, вишивання, шиття одягу, кулінарії, городництва та садівництва.

Олександра МЕНТЕЛЬ.

Миколаївська область.

...ветеринарів оштрафували за зловживання монопольним становищем

Дунаєвецька районна державна лікарня ветеринарної медицини завищувала вартість своїх послуг. Такого висновку дійшло Хмельницьке обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України. За зловживання монопольним становищем лікарню оштрафували на п'ять тисяч гривень.

За чинним законодавством місцеві ветеринари покликані здійснювати державний ветеринарно-санітарний контроль та нагляд за перевезенням тварин і продукції тваринного походження. У межах Дунаєвецького району на Хмельниччині послуги з видачі ветеринарних свідоцтв на вивезення тварин, сировини та готової продукції для споживачів надає лише Дунаєвецька лікарня ветмедицини.

Відділення АМКУ встановило, що до собівартості своїх послуг лікарня включила зарплату ветлікаря, який утримується за рахунок бюджетних коштів. Це призвело до неправомірного зростання вартості послуг з видачі ветеринарних свідоцтв і не відповідало встановленому механізму формування тарифів. Як наслідок, вартість послуг була завищена на 20 відсотків.

«Користуючись монопольним становищем, лікарня встановила ціни на послуги, які не відповідали фактичним витратам на їх виконання, і таким чином порушувала права споживачів цих послуг, — прокоментував ситуацію голова відділення Віталій Олуйко. — У ході розгляду справи лікарня припинила порушення».

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

В Ужгороді мають до кінця року розробити проектну документацію на спорудження нового пішохідного мосту через річку Уж, який з'єднає два береги міста в районі площі Б. Хмельницького. На ці роботи міська рада виділила 300 тисяч гривень, *повідомляє наш закарпатський кореспондент Василь НИТКА*

Кожен четвертий гектар чорнозему України вже в оренді в іноземців. Про це повідомив президент Асоціації фермерів і приватних землевласників України Іван Томич і зазначив, що оренда відбувається через юридичних осіб, у тому числі й агрохолдинги *(«Коментарі»)*

У кого пішли ці діти?

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

Від редакції: ми одержали цього листа від одного з наших читачів. Це маленька повість, написана людиною, яка багато чого в житті бачила. Ми далеко не у всьому згодні з Автором, але в його сповіді зачіпає за живе простодушна щирість. Не всякий письменник зміг би таке написати — якби навіть захотів. Швидше за все, імена діючих осіб тут змінено. Але все інше — справжнє. Ми нічого в тексті не змінювали й не редагували (Автор писав тією мовою, що замінює багатьом людям забуту українську). Ми собі дозволили дописати заголовок. Замість нього в автора було написано просто: «На суд читача»...

(Закінчення. Початок у минулому суботньому номері).

... Отже, старший син одружився.

...У вузівському гуртожитку для сімейних місць не було, тому молодята зняли квартиру. Два місяці не з'являлися. І Яна зібрала постіль, їжу і з дочкою поїхали провідати. Назад приїжджають із плачем: передачу не хотіли брати. Син проводив і сказав, щоб не їздили. Ян їх заспокоює. Але материнське серце, та ще доброї душі, не могло заспокоїтися.

Настав час — закінчили вони навчання, одержали направлення десь за двісті кілометрів від її батьків. І квартиру.

Поїхали наші інженери, працюють. Її тягне до мами на вихідні. А за 200 км часто не наїздишся. Знайшли причину: їй там погано, звільняються й переїжджають до її батьків. З ними жити не захотіли, зняли квартиру — 50 рублів на місяць. Батьки, платіть за півроку вперед. І так кілька років.

Працювати за спеціальністю не виходить ні в нього, ні в неї. Він знайшов роботу, де дають відомчі квартири, але треба дві тисячі. Що робити, діти, допомагати треба. Тисяча звідти й тисяча від Яни і Яна. Невістку влаштували на роботу, там, де є квартирна черга, але треба перенавчатися. Поки вчилася, одержали трикімнатну квартиру. Батьки, дайте на кредит, меблі придбати. Послали п'ятсот рублів.

...Почалися 90-ті роки. Розруха, дороженеча. Уже почали давати городи, і Ян з Яною вирощували картоплю та баклажани, передавали посилками, син менший навіть ревнував. Води не було — колодязь копали, потім дві свердловини пробили: одну — для поливу, а другу — в будинок. Побудували льох, лазню, літню кухню. Була в них мрія про машину, а машині треба гараж.

Янові трапилася шабашка — по бартеру, і він заробив цеглу на гараж. Звели стіни. І тут Яна висловила таку думку: «Меншому сину допомогли, доньці побудували будинок, а старший живе у квартирі та й ту одержала невістка. Давай наш будинок віддамо старшому синові».

Ян відповів: «Ми не знаємо, як доживатиме й хто буде з нами? І що ми дамо тому, хто буде з нами?»

А Яна через якийсь час знову: «Віддамо старшому». Гаразд. Прийшов менший син і донька, Яна оголосила своє рішення. Заперечень не було.

Минає час. Приїжджає на канікули невістка із сином. Привезли породистого собаку. День погостювали, на другий — пішли до меншого сина, а собаку залишили. Подивився пес — їх немає, здійняв виття й сказився. Ян вирішив відвести його до господарки — це менше кілометра. По дорозі зустрілася зграя собак, він рвонув за ними. Ян спіткнувся, впав, собака втік. Два дні шукали. Люди сказали: «Такого собаку в машині везли, у велике місто».

І син родині дав команду їхати додому. Це було в 1997 році. Відтоді жодного зв'язку. Отже, від спадщини відмовився. І кому тепер? У меншого сина дві доньки, у кожної квартира й машина, у доньки теж донька, і Яна її ростила — в неї немає нічого. На ній і зупинилися.

У вересні 2009-го занедужала Яна — інсульт. А січні 2010-го забрали в реанімацію. Спасибі лікарям — врятували. Була в лікарні десь 20 днів. Ян телефонував старшому сину, повідомляв про те, що сталося. Відповідь: «Я не приїду».

Після виходу з лікарні місяців зо три Яна трималася. Але потім дедалі гірше та гірше. В 2009 році донька та внучка за нею доглядали, особливо внучка. Коли Яна потрапила до реанімації, внучка вже не могла відвідувати, вона чекала дитина. Донька ходила в реанімацію, але потім взяла на себе роль експедитора, а біля мами посадили відданого татка. Менший син з батьком докладали всіх зусиль, щоб урятувати матір. Але, на жаль.

Тепер про меншого сина. Це кишкомот, куди старшому. Він кишкомотом і народився. Вчитися не хотів, тільки під тиском. Якщо сам прийде непобитим, то когось закривавить. Прийдеш із роботи, а дома вже міліція чекає чи людина в бинтах — мопедом збив.

Ледве технікум закінчив. Призвали в армію, де був два роки. Це для Янів був щасливий час, зітхнули спокійно.

Повернувся з армії, не минуло й місяця, зустрів дружка, на мотоциклі заїхали на весілля, привітали молодих, ну й себе теж. Назад їхали артистичним шляхом. Збили жінку-пенсіонерку, теж напідпитку. Але людина, хоч якою вона була, збивати її ніхто не має права.

Батьку про це сказали вже ввечері. Він не знав, житиме постраждала чи ні. Ян не спав усю ніч. Спочатку думав: доградся — сиди. Але ближче до ранку згадав свою молодість, що пройшла стороною. І вирішив: а може, чимсь можна допомогти синові?

Коли розвиднілося, сів на мотоцикл і в лікарню. Відповідь сумна — вмерла. Що робити? За місяць до суду Ян зайшов в юридичну консультацію. Приймав чоловік років 55. Привітний, поважний. Каже: «Ви можете допомогти синові, якщо знайдете дорогу туди-то й туди-то».

Спасибі цій добрій людині, якщо вона жива, дай Боже, йому здоров'я на стонадцять років життя, а якщо немає — то нехай йому земля буде м'яким пухом.

Отже, треба шукати дорогу — до Такого-то. Ян зумів пробратися до секретарки цієї людини.

Вона дала пораду: у такому-то кабінеті Він проводитиме нараду, звідти до його кабінету метрів тридцять. У такий-той час він закінчить нараду, ви його там ловіть й використовуйте ці тридцять метрів.

Ян дочекався, прилаштувався, представився. Він: «Я вас слухаю». Ян викладав коротко, але тридцять метрів не вистачило, й Він завів до себе в кабінет. Ян закінчив пояснення. Він запитав: «Син був п'яний?» — «Так». Він: «От негідники. І в мене такий само». Дав команду: «Напишіть заяву і залиште у секретаря». «А що писати?» — «Те, що розповіли».

Мабуть, у суд зверху сигнал був. Сказали: «Зробимо в межах можливого».

І з потерпілими робота велася. Залишилося в загиблої три доньки, і вони готові мовчати, але на відшкодування моральних неприємностей — кожній по тисячі. На похорон допомогу вже надано.

І, милий читачу, у цьому корупції не було, а що доньки взяли по тисячі — вони вчинили правильно, Ян і Яна їх за це не засуджували.

Зрештою, син одержав два умовно, відбувши один рік і два місяці. Батьки борги віддавали три роки.

Син пішов працювати бригадиром, де є доступ до цінностей. Сам не крав, а бригада крала і йому давала. І він брав. Піймались.

І знову нескучно. Знову з ганьбою. Знову Ян ходив, просив для сина меншого покарання. Відповідь: «Йому «світить» строк на років п'ять. Він бригадир і повинен був припиняти крадіжки. Йому як бригадирові — ще три роки та всього — вісім. Але подивимося. По можливості. Нас теж контролюють».

У цьому разі Ян виходив три роки, син одержав — п'ять.

Залишилася в Янів на піклуванні одна донечка-куколка — Катруся. Закінчила вуз, працювала за спеціальністю. Щодо женихів була перебірлива. А коли вибрала — батьки сказали: «Він не до двору, ти з ним жити не будеш». Вона не погодилася. З'явився в п'яному вигляді з форсом. Знову пояснили. Не перебороли. Одружилися. Жити йому довелося у дружини. Тут — порядок, а йому випити хочеться. Рік прожили — пішли на квартиру. Тоді із квартирами було важко й давали ділянки по шість соток під забудову будинку. Дочка взяла ділянку.

Через півроку Ян занедужав на екзему. Зупинили будування хати. Поки лікувався, робили заготівлю будматеріалів, а зять в армії служив. Почали будівництво без нього. Ян на будівництві, а Яна вдома — на одній руці внучка, а в іншій сапка. Доки зять був в армії, робота хоча й повільно, але йшла. А прийшов: коли тверезий — робота йде, а вип'є — робота скінчилася.

Пішли знову на квартиру. Внучку в садок. Хату не добудували, а домучили. Перейшли туди жити. Але почав розвалюватися Союз. Працюють через день. Довелося порушувати порядок, тому що не тільки на випивку, а й на їжу не вистачає. А вартові порядку свою справу знають. І зятьок сміймався — на дрібниці, але колективно. Строк подвійний. Утік за кордон. Нишком приїжджав. Тиждень нормально, а потім знову п'янка. І вони розлучилися.

Дочка вважає, що її поведінка правильна — краще мати коханця, ніж такого чоловіка. Коли перейшли в новий будинок — минуло сімнадцять років. Туалет примітивний — на вулиці. Каже: «Тату, на тобі 100 гривень, зроби туалет». Ян: «Донечко, на тобі 100 гривень і найми когось іншого».

Але час йде, а дурнів робити туалет не знайшлося. Підросла її дочка. Наречений є. Незабаром весілля, а туалет ганебний. І довелося Яну його будувати.

І тут з'явилася нова родина. Наречений погодився жити у нареченої. Прожили рік у мирі, потім пішло-поїхало. Те не так, це не так. І родина розпалася.

Ці чвари довели Яну — добру й зразкову маму — до інсульту. То менший син дві «академії» пройшов, а потім сім років не приходив, то старший — тринадцять років не з'являвся, у лікарні й на похороні не був.

У лікарні Яну відходили. Та якби їй цілковитий спокій, жила б і сьогодні.

І в Яни знову приступи. Донька приходить по можливості. Сіє травичку, вирощує й возить продавати. І це між роботою. А коли ще й маму відвідувати? Казав її колишній чоловік: «Їй потрібні гроші, гроші, гроші...»

В один із приїздів «швидкої» лікар-жінка, серйозна та уважна, оглянула хвору і каже: «Тут потрібні жіночі руки». Ян про це сказав дочці. І що ви думаєте, допомогло? Ні.

За кілька днів до смерті Яна прийшла в себе й мовить: «Де вони, діти, онуки й правнуки?» І дивиться на Яна запитливо-ображеними очима. Ян: «Вони на роботі. Але я з тобою». Вона відвернулася до стіни. Бо Ян по хребту інвалід, вона попросила доньку, щоб та прийшла й викупала її.

Донька прийшла, і як завжди, здійняла скандал. І Яна назвала її нехорошим словом і вигнала. Та насилу покупалися — вдвох з Яном.

Одного разу, через місяць чи менше, покликала: «Яне, іди до мене». Підсунулася й каже: «Лягай із мною». Яна його обійняла, скільки сил було — пригорнула й поцілувала. Ян запитує: «За що?» «За те, що кохаю». Це, либонь, була одна з останніх любовних ніжностей. Яні ставало дедалі гірше й гірше.

Ян викликав «швидку» десь після дванадцятої ночі. Лікар каже: «Дідусю, це вже все. Я укол зроблю, але він не допоможе».

Покликав меншого сина й доньку. Приїхали, подивилися — й поїхали. А Ян з коханою Яною залишилися сам на сам.

Ян і Яна сам на сам зійшлися і сам на сам розійшлися. Це була дуже розумна жінка — питання вирішувалися й відповіді давалися за секунди. Одного разу менший син їй пред'явив претензію: «Я інвалід по цукру!». Вона йому, не роздумуючи: «Хто тобі винний, що ти пропив підшлункову? Я тебе народила здоровим і неушкодженим. Нарікай сам на себе». Так, це так. Ян і Яна своїм батькам часто дякували, вони їм теж хороше здоров'я дали.

Ян і Яна після одруження прожили 50 років без 56 днів. Плюс до цього — три з половиною року дружили. Разом — 62 роки! А потім один зникає. Колись була розмова про кінцевий підсумок життя. Яна не хотіла залишатися. Говорила: «Залишайся ти. У тебе й здоров'я, й пенсія більша, і пільг більше». Ян з її рішенням не погодився, але вийшло — як вона хотіла.

І залишився Ян один. Після похорону жодної ночі з ним ніхто не ночував. Відбули дев'ять днів, сорок днів, але з фокусами. Син і донька диктували, кого запрошувати. Наближається півроку. В цей день хто поминає, а хто й ні. Але Ян не міг не пом'янути. Хотіли пирогами обійтися. Ян сказав: «Не хочете — все зроблю сам». Пом'янули. Через кількау днів заговорили про спадщину. Ян говорить: «Віддам я вам будинок, і ви після мого зникнення його продасте, поділите. Ти — проп'єш, а ти будеш багата наречена. І кому все це піде? Ви мене кинули, як собаку, як мати пішла. Ви знаєте: я інвалід з захворювання хребта, ходжу на милицях. І зі мною треба комусь жити».

Донька: «Ти придурюєшся, ти здоровий, а інвалідність купив».

Ян учасник війни, а якщо учасник війни в процесі життя став інвалідом — його прирівнюють до інвалідів війни. В 1945 під Крайцбургом — контузія, та дві тяжкі травми на виробництві. Якби не це, і сьогодні був би на коні. Ян і Яна здоров'я дітям передали. А от розуму не вийшло передати. І коли вже йшов, син проспівав: «Тобі роки, а нам багатство...»

І Ян вирішив: щоб господарство не продали, передати його меншому сину й двом правнукам по доньці, а внучку — опікуном. Правнукам три роки й один. Менший син спочатку був не проти. Але потім до них дійшло, що треба чекати близько двадцяти років. Донька: «Я ж твоя донька!». Ян: «А я і не відмовляюся». І пішли ревнощі і тиск на внучку. Ян внучку запитав: «Ти відмовляєшся?» Відповіла: «А ви хочете, щоб я відмовилася?»

А ви що порадите, шановні читачі?

...У давним-давно пройдених роках, десь в 80-х минулого століття, рано ранком о сьомій годині у великому місті в продовольчому магазині два відділи й дві продавці, й дві черги. Люди йдуть на роботу й купують продукти. А спиртне — в одному відділі, і чоловіки перпендикулярно встановили чергу за вином. Жінка — продавець, що пройшла війну, дивиться на це й каже: «Це діло жахливе, але знову потрібна війна»...

Іван СИБІРЯК.
Харківська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

P. S. Читачі, які побажають відгукнутися на цю публікацію, можуть надсилати свої листи на адресу редакції.

Ян і Яна сам на сам зійшлися й сам на сам розійшлися

Борис ПАТОН: «Мрію, щоб наука стала основою нашого життя і руху вперед для України»

ДАТА

27 листопада головний мудрець країни святкує 93-річчя: своє і ввіреної йому Академії наук України.

— Дивовижний збіг: 27 листопада 1918 року — доленосна дата для української науки.

— Так, саме в день мого народження гетьманом Павлом Скоропадським була заснована українська Академія наук. Хоча довгий час Радянська влада і не визнавала цю дату заснування академії, пов'язану з ім'ям опального гетьмана. Але фактично, свій день народження ми святкуємо разом (усміхається).

— Борисе Євгеновичу, в яких галузях науки Україна має найвагоміші досягнення?

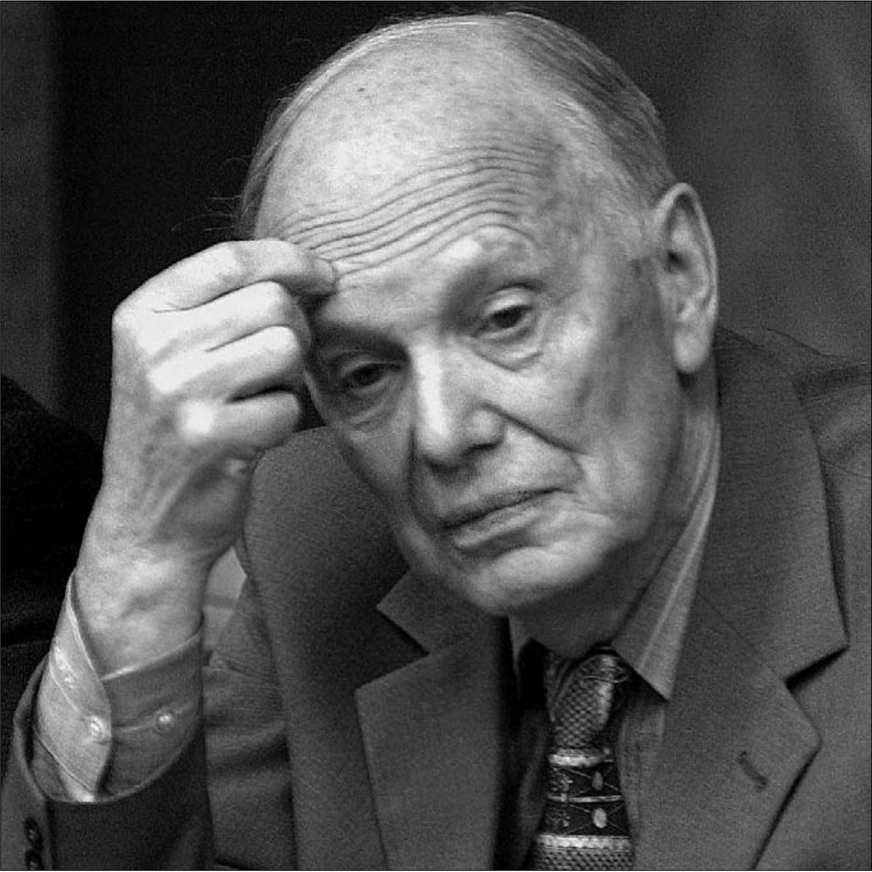
— Безумовно, насамперед це фізика. Харківська школа фізики була сильною ще перед війною, там почалися роботи з ядерної фізики, ядерної енергетики. Вже є навіть інститут кріобіології і кріомедицини, бо саме тут зараз творять чудеса. У нас була і є сильна школа хіміків: у галузях хімії високомолекулярних сполук, фізичної хімії, колоїдної хімії, хімії води наші інститути на достатньо високому рівні. Розвиваються інформаційні технології, і це має величезне наукове і практичне значення. Ну і в галузі матеріалознавства — тобто у дослідженні і створенні нових матеріалів на основі нових технологій — наша академія займає пристойне місце в світі.

— Київ називають столицею зварювання…

— Ми вперше в світі розробили нову технологію високочастотного електрозварювання живих тканин, тобто, хірургічні операції проводяться безпосередньо на людині. За 10 років уже засвоєно приблизно 120 методик різних операцій, зараз можна зварювати навіть сітківку. Працюємо разом із росіянами і білорусами, створили новий китайсько-український інститут зварювання у Китаї (китайці дуже зацікавилися цією технологією). Завдяки цій методиці й операції швидше проходять, і крові значно менше втрачається, і шви зварюються герметично. Близько 80 000 пацієнтів зроблено такі операції. З'явились нові ідеї щодо зварювання кісток. І над цим ми працюємо.

— Які найголовніші досягнення інституту за 58 років, що Ви ним керуєте?

— Я очолив інститут у 1953 р. після смерті батька Євгена Оскаровича. Ми займаємося зварюванням перш за все на землі — в умовах виробництва, монтажу нових конструкцій будівель, шляхів сполучень. Друге: займаємось зварюванням під водою, це теж дуже необхідна річ, тому що треба добувати нафту і газ на шельфі, будувати магістральні трубопроводи на великій глибині (іноді більше двох кілометрів). Третє: займаємося зварюванням у космосі і для космосу, виробляємо ракети, працюємо у співдружності з «Південмашзаводом» у Дніпропетровську. Це найкращий завод був у світі з ракетобудування. І поки, слава Богу,

ця робота продовжується, Україна ще може вважатися космічною державою. До речі, у 1984 році ми провели зварювання у відкритому космосі, прямо на орбіті будували каркаси. Четверте: як я вже казав, власне зварювання тканин людини... Втім, нам мало цих чотирьох галузей. Тепер є надія провести новий експеримент з китайцями: хочемо на Місяці організувати свого роду виробництво! Ось там зварювання буде дуже потрібне.

— І все ж, пріоритетна сфера — це Земля, чи не так? Україна багата на корисні копалини, чому ж наші родовища не розробляються? Щоб ми були справді незалежними!

— Якщо говорити про нафту і газ, то Україна видобуває власного природного газу 19—20 млрд. кубометрів на рік, а споживаємо майже втричі більше. Нафти у нас своєї, я думаю, 6—7 мільйонів тонн. Добувати її зараз дуже важко, тому що це величезні гроші і величезні строки. Але до цього ми обов'язково прийдемо.

— Зараз все більше говорять про сланцевий газ як про альтернативу…

— Може, в Україні і є поклади сланцевого газу, але видобування цього газу — складна й дорога технологія, до того ж, екологи ще не сказали свого слова. Тож, на мій погляд, він буде в Україні, але коли і скільки... Нам зараз потрібно не так видобувати, як зберігати енергію, а з цим у нас справи поки що дуже і дуже недобрі. Наприклад, у розвинених країнах у 4—5 разів менше споживається енергії, ніж у нас! Тож саме тут — величезний обсяг робіт, і Академія наук разом з іншими установами зараз цим займається.

— А атомна енергія? Відомо, що за п'ять років до Чорнобильської катастрофи Ви неодноразово попереджали уряд про можливу небезпеку будівництва у нас атомних станцій, і особливо Чорнобильської. Тоді Вас не послухали. Тепер трагедія Фукусіми. Чи світ відмовиться від атомних станцій?

— Хіба що на рівні балачок. Так говорять після кожної крупної катастрофи. Зараз навіть Німеччина оголосила, що вона закриває усю атомну енергетику. Але без ядерної енергетики нічого не буде. У нас близько половини всієї електроенергії дають атомні станції. 15 станцій працює в Україні, а буде ще дві. У сучасній ядерній енергетиці — чимало нових цікавих відкриттів і нові принципи побудови реакторів на швидких нейтронах. Такі реактори вже є в чотирьох країнах (у тому числі в США і Росії). У нас поки що нема, але над цим працюють в нашому Харківському науковому центрі. Тому атомна енергетика і в Україні, і в інших країнах буде розвиватися, але за умови, що буде цілком надійною і безпечною.

— Чому Україна так мало впроваджує новітніх технологій?

— Це було і за радянських часів, але тоді була планова система і були партійні органи, які дбали про те, що тоді називалося науково-технічним прогресом. А тепер, коли у нас приватне все — всі засоби виробництва по всіх галузях, навіть енергетика зараз приватизується, — то хазяї цих виробництв, якщо вони розумні, й повинні були б дбати про модернізацію виробництва, щоб виробляти більше конкурентопроможної продукції. На жаль, цього нема.

— Як головний науковець країни, яким Ви бачите майбутнє науки?

— Якщо не буде належного ставлення до науки з боку держави, не буде й держави! Не треба прагнути однаково розвивати всі галузі, а лише ті, де ми дійсно маємо потенціал і досягнення світового рівня. Сучасній науці потрібні наукові школи, а для цього необхідна молодь, яка нині не вельми йде в науку. Молодь потрібно заохочувати, в першу чергу, житлом (без даху над головою мало хто працюватиме). Необхідне сучасне наукове обладнання: в розвинутих країнах його оновлюють щоп'ять років, а у нас по півстоліття обладнання працює. Ну і нарешті має бути інформація: люди повинні мати змогу працювати в інших наукових закладах, за кордоном. Скажімо, молоді китайці мають змогу поїхати у наукові центри світу. Влада не боїться, що вони не повернуться назад, бо їм створюють такі умови, що вони хочуть працювати у себе на батьківщині.

— Чи в достатній мірі фінансують науку?

— У нас держава хоча і дає гроші на науку, але цих грошей вкрай недостатньо. Заробітки науковців на Заході і у нас порівняти просто неможливо. А наукові дослідження стали неймовірно дорогими. І якщо асигнування в держбюджеті на 2012 рік на наукові фундаментальні дослідження, без яких не можна створити сучасні наукоємні технології, не зростуть чи зменшаться, буде скрутна справа...

— Борисе Євгеновичу, у свої 93 Ви керуєте велетенською установою. Що допомагає Вам тримати форму?

— Незважаючи на вік, я повинен займатися спортом. І всім раджу, бо життя — це рух! Плаваю чотири рази на тиждень. Половину свого життя я грав у теніс, займався водними лижами. А ще люблю дивитися футбол. Це теж позитивні емоції, хоча й не завжди, особливо, коли наші програють.

— Що, крім роботи, приносить Вам радість?

— Онука Оля, вона у мене молодець, працює. До речі, 27 листопада у мене свято не подвійне, а потрійне: Оля теж святкує день народження цього дня!

— Про що мрієте?

— Я мрію, щоб життя стало кращим, щоб люди жили в гідних умовах, а наука наша врешті-решт дійсно стала основою нашого життя, подальшого руху вперед!

Розмову вела Оксана ГРУЗИЦЬКА, журналіст.
Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

ДО РЕЧІ

З Національної академії наук України редакція «Голосу України» отримала листа, в якому колеги та учні Бориса Євгеновича Патона надіслали великого вітального вірша на честь шановного ювіляра. За обсягом це — майже поема, і через те у повному обсязі, на жаль, ми не можемо її надрукувати. Одначе не можемо відмовити собі в тім, щоб не подати один фрагмент, що здається дуже дотепним та актуальним. У цьому фрагменті співробітники НАНУ бажають Борисові Євгеновичу ще довго стояти біля керма Академії й захищати її від небезпек нашої хижацької епохи. Далі цитуємо:

Бо інакше капіталісти
та всі їхні моралісти
до НАНУ бігом прийдуть,
на шматки її порвуть,
по кишенях розберуть —
й це реформою назвуть!

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...місто уквітчається в сакури та магнолії

Порівняно тепла погода дозволила комунальникам Кам'янця-Подільського «закласти фундамент» майбутньої зеленої оздоби міста. Тут започаткували алею кулястоподібних кленів на вулиці Соборній, у сквері «Гунські криниці» висаджують японські сакури.

Загалом в улюбленому місці відпочинку з'явиться 40 деревець. Частину їх придбано за бюджетні кошти, а решту подарував місцевий благодійник — лікар Петро Масловський. Він уже не вперше привозить із Закарпаття та висаджує в центрі міста дорогі саджанці та квіти. А навесні, кажуть комунальники, у сквері посадять ще 40 магнолій. Щоправда, і вони, і громадськість побоюються вандалів, адже випадки нищення дерев у відпочинкових зонах трапляються часто.

Віра ШПИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський.

...собі — грамоти, дітям — автобуси

Аграрії Тернопільщини цього року отримали рекордні врожаї. За підсумками обласного конкурсу визначено райони-лідери. Перше місце за Бучацьким районом, на другому — Підволочиський, на третьому — Теребовлянський. У номінаціях «Надія року» і «Прогрес року» відзначили тих, хто раніше «пас задніх». Скажімо, Підгаєцький район піднявся одразу на чотири позиції.

Переможці отримали з рук голови облдержадміністрації не лише грамоти, а й сертифікати на п'ять шкільних автобусів. Відзначили і кращі сільгосппідприємства. Їм вручили сертифікати на комплекти медичного обладнання для амбулаторій. Працювали ніби й на себе, а допомогли дітям й односельцям.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Б'ючи горшки, на свято не гукають

ТРАНСФОРМАЦІЯ У ЧАСІ: ГАЛУЗЕВІ РЕАЛІЇ

У Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішні можна побачити цікаві світлини ще дореволюційних часів — великі човни, навантажені горами посуду, пливуть Ворсклою... Нині це видається неймовірним, та отаким, виявляється, був тоді бізнес: посуд, який виготовляли у величезній кількості в Опішні, «сплавляли» Ворсклою до Дніпра, там перевантажували на великі баржі і вже далі, аж до Херсона, на Одесу... На жаль, нині каравани йдуть здебільшого у зворотному напрямку і не з українським, звісно, посудом, а з китайським. Що ж трапилося з галуззю?

Такий був ярмарок в Опішні...

Миска для борщу і сувенір для краси

Звісно, з часом пріоритети почали змінюватися. Зіграв свою роль і так званий технологічний чинник: глиняний посуд (опішнянський зокрема) втрачав свою функціональну нішу. На зміну йому почав приходити фарфор. Кращої чи гіршої якості, але фарфор. Навіть на Полтавщині, з її опішнянським «глиняним клондайком», це проявилося дуже чітко, коли півстоліття тому в обласному центрі з'явився фарфоровий завод. Але якось доволі швидко все стало на свої місця. А Опішні навіть пішло на користь... Зі своєю потужною виробничою базою і масою гончарів-професіоналів вона змогла більше сконцентруватися на творчості й розвивати кераміку ближче до декоративно-ужиткового мистецтва. При цьому опішнянські вироби продовжували мати сталу популярність далеко за межами України — звичайно, здебільшого уже як певного роду сувенірна продукція.

А що ж Полтавський фарфоровий? Засноване 1964 року підприємство (приблизно тоді само стали до ладу і Бориславський, Сумський та Тернопільський фарфорові заводи) розвивалося доволі динамічно і вже за кілька років стало одним із флагманів галузі в Україні. До того ж тут не просто «штампували» посуд — полтавський фарфор славився і своїми художніми виробами, сувенірною продукцією... Тут працювали висококласні художники, серед яких, наприклад, знаний в Україні майстер Іван Віцько, якого свого часу спеціально направили до Полтави з Баранівки для організації роботи.

Та й працювати на фарфоровому загалом було престижно: і робота цікава, і добре оплачувана...

У 80-ті роки — на піку продуктивності — завод випускав щорічно до 18 мільйонів виробів різноманітної продукції — від чашок і мисок до сувенірів. Цікаво, що навіть на початку «лихих 90-х», коли полиці магазинів порожніли на очах, полтавські сервізи буквально «розмітали», а як була можливість, то брали і собі, і родичам, і знайомим! А вже через кілька років

за тими ж сервізами на будь-якому ринку міста можна було легко впізнати або самого працівника заводу, або когось із родичів: коли почалися перебої із зарплатами, інфляція, працівникам підприємства видавали посуд у вигляді «натуроплати».

Є таке слово — дерибан!

2002 року завод фактично зупинився. Все, що відбувалося потім, можна назвати одним дуже популярним нині словом — дерибан. На тлі занепаду виробництва суперечки довкола самого заводу лише посилювалися. То з'являлися якісь невідомі інвестори, то зникали... Кілька разів підприємство переходило з рук в руки, а тим часом борги зростали, зростали... Працівники підприємства уже більше ходили по судах, ніж на роботу, щоб принаймні «відвоювати» зароблене раніше...

А інші тим часом все ще «ділили». Ось лише один із випадків «новітньої» історії заводу. У серпні 2007 року засоби масової інформації (і не лише місцеві) облетіла «інфа»: силове захоплення фарфорового! Мовляв, якісь люди увірвалися на територію підприємства, нейтралізували охорону і захопили один із цехів. Утім, з'ясувалося, що хоч дехто із непроханих гостей і потрапив на завод доволі нетрадиційним способом — через паркан, та зроблено це, мовляв, було цілком законно: представники однієї бізнесової структури разом з працівниками виконавчої служби ... виконували рішення суду. З'ясувалося, за рік до цих подій фірма й справді викупила один із цехів заводу, але коли сама виставила його на продаж, власники фарфорового сполошилися: мовляв, все робиться без згоди акціонерів. Однак новоявлені власники своє право на споруду довели в суді. Зрештою, вони й прорубали вікно в Європу: демонтувавши частину загальнозаводського паркана, облаштували автономну прохідну.

Знову ж таки, це лише один із фактів... Загалом, якби сьогодні на територію колишнього заводу потрапили відомі кіногерої з комедії «Операція «И» — Боягуз, Балбес і Бувалий, то директор бази відповів би їм точно так, як у фільмі: «Красти нічого не треба. Все уже вкрадено до вас...»

...а так тепер торгують на ринку в Опішні.

Чи можна було зберегти і чи можна відродити?

Відповісти на це запитання важко. У самій Опішні сьогодні діють уже згадуваний Національний музей-заповідник українського гончарства, Інститут керамології — відділення Інституту народознавства НАНУ і навіть державна спеціалізована школа-інтернат «Колегіум мистецтв». Створено кілька музеїв народних майстрів гончарства, унікальний музей діє і при самій школі-інтернаті. Щороку тут проводяться навіть фестивалі молодих гончарів, на які приїздять юні таланти не лише з України, а і з-за кордону. Все це великою мірою і завдяки ентузіазму директора місцевого Інституту керамології академіка Олеся Пошивайла — нащадка славного роду опішнянських майстрів Пошивайлів. Одне слово, багато чого хорошого в Опішні є, нема лише ... виробництва.

Нині певне виробництво іще жевріє (у буквальному розумінні) у печах старих опішнянських майстрів — «по хатках», але це, як кажуть, сльози порівняно з тим, що було колись.

Два місцеві заводи — «Художний керамік» і «Керамік» — теж тривалий час уже не працюють. Щоправда, на базі одного з них свого часу створено приватне підприємство, але й воно, як кажуть, на ладан дихає. Кілька років тому тодішній заступник голови Полтавської ОДА Іван Близнюк висловлювався за створення на базі колишніх заводів комунального підприємства, яке на початковому етапі мало фінансову підтримку з місцевого та обласного бюджетів. Однак далі пропозицій справа не пішла й ідея вмерла...

Навіть у самій Опішні тепер придбати опішнянські вироби дедалі складніше, адже, як зізнаються місцеві, їх і на розкладках у «столиці української кераміки» не більше десяти відсотків від загального валу. Нині ринок і тут завалений здебільшого низькопробними виробами в «кітчевому» стилі (на кшталт даішника з простягнутою рукою чи мужичка в обнімку з пляшкою). Вони відзначаються не лише примітивізмом і браком художнього смаку, а й низькою якістю самого виробництва, адже виготовлені всупереч традиційним технологіям. Все це розраховане на невибагливого споживача, який, звісно, ніколи не бачив справжньої опішнянської кераміки. І навіть талановиті майстри тепер змушені коритися цим «тенденціям» на бездарність і «осучаснювати» свою продукцію.

І це при тому, що свого часу в Опішні бували й президенти України — Леонід Кучма, Віктор Ющенко... Ще будучи при владі! Однак і їхні обіцянки відродити виробництво так обіцянками і залишилися.

То до кого ж іще апелювати?

Що ж до Полтавського фарфорового заводу, то на ньому вже давно можна поставити хрест. Власне, сьогодні завод представляє собою якусь цінність для «потенційних інвесторів» лише як ... земельна ділянка, розташована не так далеко від самого центру Полтави, в доволі зручному місці — біля однієї з головних транспортних артерій міста.

Тож якщо Опішня ще має якийсь шанс прорватися принаймні на сувенірний ринок, то полтавського посуду нам більше не бачити. Сьогодні, на думку фахівців, легше побудувати новий завод, ніж відроджувати старий із такими ж застарілими технологіями і обладнанням. І все ж добра пам'ять про нього ще довго зберігатиметься у тих, хто досі користується якісним полтавським посудом і милується різними «північками» і «Наталками Полтавками», які займають чільне місце серед інших сувенірів в оселях не лише самих полтавців.

...Нещодавно одна полтавська фірма досить активно почала піарити у місцевих ЗМІ продукцію під брендом «Полтавські сувеніри». «Невже?» — подумалося після ознайомлення з одним із таких оголошень, що повідомляло про «багатий вибір чашок з полтавською символікою». Насправді, як з'ясувалося, «фірмачі» всього лише «тулять» цю символіку на різний (здебільшого знову-таки китайський!) крам — на запальнички, бокали, чашки... Але

хіба стане китайська чашка «полтавським сувеніром», якщо навіть усю її обліпити написами «Полтава»?

При тому, що точно такі ж чашки чи бокали з написами «Харків», «Дніпропетровськ», «Суми» можна побачити і в сусідніх областях. Не виключено, що й «клепає» їх одна й та ж фірма. Але це вже, як кажуть, зовсім інша історія.

Віталій **СКОБЕЛЬСЬКИЙ.**
Полтавська область.

Фото автора та з архіву Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішні.

Човен з посудом на Дніпрі.

«Я й досі не можу повірити в смерть сина»

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

«Ігоря забрали в райвідділ із гуртожитку, а на ранок повідомили мені, що його немає в живих. Вони говорять, що він сам упав і вдарився головою. Однак це неправда. Чому, коли відомі навіть суспільству факти резонансної справи, її так важко довести до логічного кінця? Сподіваюся, що справедливості таки вдасться добитися. Вбивці мають сидіти в тюрмах!» Такі слова на днях довелося чути біля Деснянського районного суду від матері загиблого Людмили Індило. Жінка крізь сльози висловлювала журналістам свої думки з приводу цієї резонансної справи. Нині представники Феміди продовжують розглядати справу її сина, який загинув за загадкових обставин у Шевченківському РУВС. На лаві підсудних двоє міліціонерів — Сергій П. та Сергій К. Їх звинувачують у неналежному ставленні до затриманого та перевищенні службових повноважень.

Помер Ігор 18 травня 2010 року за дуже дивних обставин. Він святкував свій день народження в гуртожитку. Як стало відомо, хлопець посварився з дільничним міліціонером. За інформацією правоохоронців, у РУВС юнака доставили в дуже п'яному стані. Його поклали відпочивати в камері. Однак там, мовляв, він упав із лавочки й розбив собі голову. Версія міліції видавалася настільки безглуздою, що це викликало протести майже в усіх регіонах країни. Рідні загиблого стверджують: у відділку Ігоря побили, внаслідок чого він і помер. Більше того, вартові порядку вчасно не надали йому медичної допомоги. «Синяк був на грудях в області печінки, руки й лікті збиті. А ще в нього був синець на правій скроні. Сам такі травми він не міг отримати», — неодноразово зазначала мати загиблого студента пані Людмила.

Судовий процес розпочався ще в 2010 році. Міліціонерам загрожували умовні строки. Проте суддя Деснянського райсуду Києва виявила принциповість. Вона вказала на абсурдність версії слідства й направила справу на дорозслідування.

— Слідство недостатньо розслідувало причини смерті Ігоря. Дві судмедекспертизи тіла дали протилежні результати. Перша — що він отримав травму після падіння з висоти власного зросту. Друга — що він помер після падіння з лавки в камері, — розповідає «Голосу України» адвокат родини загиблого Олександр Заруцький. — Однак не склалося, додатково слідства так і не відбулося.

Можливо, ця ситуація і не привернула б уваги громадськості. Проте нещодавно в Інтернеті з'явилося відео з камер запису Шевченківського райвідділу. На тяжкому алкогольному сп'янінні Ігоря побудовано багато пояснень міліції: від причини затримання у гуртожитку до власне смерті від падіння. Однак на відео видно, що студент зайшов до міліції сам, у нормальному стані. А вже через годину його затягли до камери. Потім вартові порядку ще й штовхали його ногами.

Що саме сталося з юнаком, достовірно не відомо. Напевне, про це може знати друг загиблого Олександр. Він разом з Ігорем був у райвідділі. Однак він не хоче спілкуватися з журналістами. На запитання кореспондента «Голосу України»: «Що відбулося того вечора?» він лише відповів: «Не пам'ятаю». Те саме він говорив і в суді.

Нині мати та батько Ігоря їздять на кожне судове засідання і не мають наміру здаватися. Вони стверджують: Олександр розповів їм, що в кімнаті для фотографування дільничний несподівано штовхнув Ігоря, і той сильно вдарився головою об стіну.

На жаль, такі випадки в країні не поодинокі. Кількість смертей у міліцейських відділках постійно зростає. Але навіть масові акції протесту проти свавілля правоохоронців успіхом не увінчалися. Оприлюднені дані моніторингу міжнародної правозахисної організації Amnesty International щодо дотримання прав людини також залишилися без реакції влади.

Тим часом в країні завершилася Всеукраїнська акція «Міліція під контролем!». Два тижні близько 200 волонтерів моніторили діяльність вартових порядку. Під час заходу вони перевіряли, наскільки сумлінно й згідно із законом правоохоронці виконують свої обов'язки. На жаль, результати й тут виявилися невтішними.

Опитування осіб, яке проводили громадські активісти, показало, що правоохоронці не завжди виконують вимоги щодо неухильного дотримання прав затриманих. Громадяни найчастіше вказували на перевищення встановлених законодавством строків свого перебування у підрозділах міліції та утримування у кімнатах для затриманих і доставлених за відсутності створення в них відповідних умов.

— Ситуація із дотриманням прав людини правоохоронцями щороку погіршується. Міліціонери часто не дотримуються закону — іноді від того, що й самі знають його погано, — розповідає голова правління Асоціації українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів Олег Мартиненко. Захід проводився у всіх областях України. В першу чергу він стосувався служб і підрозділів міліції, які безпосередньо контактують із населенням, — патрульної служби, служби дільничних інспекторів міліції, ДАІ, чергових частин.

Правозахисники нині готують керівництву МВС докладний перелік пропозицій стосовно поліпшення якості їх роботи. Однак гарантій, що до них хтось дослухається, немає.

Олександр ПЕКНИЙ.

Фото Олени БІЛОЗЕРСЬКОЇ.

Селянин — гроза бандитів

На Херсонщині беззбройний фермер примусив утекти ватагу озброєних грабіжників і допоміг її затримати.

Безпрецедентний випадок: на колегію управління МВС Херсонщини як почесного гостя було запрошено скромного фермера, і кілька сотень офіцерів ушановували його, як героя. Власне, 59-річний хазяїн фермерського господарства «Аннушка» із села Надеждівки Білозерського району області Анатолій Кандиба і є найсправжнісінький герой — без перебільшень. Адже саме він, ризикуючи життям, переслідував групу небезпечних злочинців, які приїхали, щоб скоїти розбійний напад на дім його родини, зупинив її і особисто знешкодив одного з бандитів!

— Того дня я додому приїхав, коли вже почало сутеніти. Поставив у дворі свою «Ниву», й одразу пішов заряджати акумуляторну батарею до трактора. Коли тут дружина кличе: у двір через закриті ворота якісь люди ломляться. Я взяв вівчарку й пішов розбиратися. Виходжу, а на дорозі стоїть «БМВ» із розкритими дверцятами, і біля неї двоє чоловіків. Тільки-но вони мене побачили, підбігли ще двоє. Я наблизився, дивлюся, а на іномарці номера скотчем заклеєні. Чоловіки перехопили мій погляд, швидко сіли в машину, і «дали по газах». Мені все стало зрозуміло — я кинувся до «Ниви», швидко її завів і теж помчав за «БМВ», — розповів мені Анатолій Кандиба. — Дорогою за якою я гнався, розвертається і їде прямо на мене. Я подумав, хай там що буде: поставив «Ниву» поперек дороги й загородив «БМВ». Іномарка все-таки зупинилася, але так близько, що між

телефонував знайомому — першому заступникові начальника міліції мого району Сергію Шевейку й розповів про підозрілих гостей. Він сказав, що спробує їх перехопити, і попросив повідомляти про пересування «БМВ». Проїхали кілька кілометрів, і вже під самим райцентром Білозеркою — назустріч світло фар, і вилітає міліцейська машина із синіми номерами. Та іномарка, нею і моєю машиною не можна було навіть газету просунути! З «БМВ» вискочили всі, хто там був, і кинулися навтьоки. Я за ними. Наздогнав одного з тієї четвірки, повалив на землю, поставив йому ногу на спину й так дочекався міліції.

— Близько дев'ятої години вечора ми з начальником Білозерського райвідділу міліції Сергієм Керкезом уже збиралися їхати додому на службовій «Шкоді». Дорогою на мобільний дзвонить фермер Анатолій Кандиба й описує підозрілу машину із заклеєними скотчем номерами. У нас не було при собі ні табельної зброї, ні будь-яких спецзасобів, але тоді про них і не думали — головне було будь-що зупинити злочинців. Виїхали на перехоплення, і коли «БМВ» потрапила в зону прямої видимості, там усе зрозуміли. Дивлюся, в іномарці відкривається люк над сидіннями, і з нього на дорогу починають викидати якісь предмети. Потім «БМВ» загальмувала біля фермерської «Ниви», а ми позаду заблокували її «Шкодою», — доповнює історію фермера перший заступник начальника Білозерського РВ УМВС Херсонщини підполковник Сергій Шевейко. — Втікачів, які вискочили з іномарки, спільними зусиллями затримали й доправили до райвідділу. Там стало зрозуміло, що це не якісь дрібні злодюжки, а професійні злочинці: троє із чотирьох затриманих були раніше неодноразово засуджені за крадіжки й грабежі. Під час обшуку в будинку одного зі членів угруповання вилучили пристосування для відстрілу гумових куль, перероблене під бойовий патрон. Злочинці були серйозні, налаштовані рішуче — якби вони вже ввійшли в будинок, і фермер вчинив опір, справа неминуче закінчилася б великою кров'ю.

За сприяння в знешкодженні банди начальник міліції Херсонщини Валерій Литвин особисто вручив фермерові Анатолію Кандибі Почесну грамоту. І це ще скромне визнання його подвигу: адже відвернений напад був лише одним із багатьох тяжких злочинів, скоєних озброєними зловмисниками. Докази причетності цього ОЗУ до цих злочинів ще збираються, але вже ясно, що їх було чимало: адже банда орудувала на Херсонщині більш як два роки!

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

На знімку: начальник УМВС Херсонщини генерал-майор Валерій Литвин вручає грамоту фермерові, який допоміг знешкодити банду.

Фото автора.

СЛУЖБА 102

Немовля втопили у відрі

Кримінальну справу за фактом навмисного вбивства малолітньої дитини порушили правоохоронці Вінниччини проти 44-річної мешканки Бершадського району. Під час судово-медичного дослідження експерти встановили, що дитина народилася живою.

Горе-матір зізналася, що після пологів втопила її у відрі з водою. Інформацію про те, що жінка може бути причетна до вбивства дитини, правоохоронцям повідомили односельці підозрюваної. Вони звернули увагу на те, що після зникнення ознак вагітності, вона залишилася без дитини. В будинку міліціонери не знайшли нічого підозрілого. Коли оглядали подвір'я, у вигрібній ямі побачили поліетиленовий пакет, зав'язаний на тугий вузол. У ньому було тіло новонародженої дівчинки. Як пояснила затримана, щоб позбутися небажаної вагітності, вона звернулася по допомогу до народної акушерки. Штучні пологи провели в домашніх умовах за місцем проживання «акушерки». Потім новонароджене немовля втопили у відрі з водою. За умисне вбивство дитини чинним законодавством передбачено позбавлення волі на строк від 10 до 15 років, повідомили в секторі зв'язків із громадськістю обласної міліції.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Третій таки виявився зайвим

Запорізькі міліціонери розкрили неординарне вбивство, яке було скоєне кілька тижнів тому. Тоді в парковій зоні обласного центру випадкові перехожі знайшли труп молодого чоловіка з численними ножовими пораненнями. Розшуковими заходами невдовзі вдалося встановити особу потерпілого — ним виявився 25-річний житель Хмельницької області, який працював та мешкав у Дніпропетровську.

Як з'ясували правоохоронці, молодий чоловік постраждав через надмірну любов до сексуальних утіх. У мережі Інтернет, на одному із сайтів, він познайомився з парою співмешканців — дівчиною та хлопцем із Запоріжжя. Саме вони й запропонували йому приїхати до міста та влаштувати на лоні природи інтимні розваги втрьох. Після нетривалих переговорів потерпілий погодився і прибув до Запоріжжя. Трійця ввечері зустрілися в парку імені Пушкіна. Розпочати розваги вирішили з пиятики. Місцевий хлопець пішов у магазин по горілку та закуску, а коли невдовзі повернувся, то побачив, що «дійство» пішло не за сценарієм. Дівчина та гість почали розважатися без його участі. Осліплений люттю, місцевий житель вихопив ніж і накинувся на приїжджого «партнера». Той отримав понад двадцять ударів в область спини та шиї і помер на місці пригоди.

За словами начальника Орджонікідзевського райвідділу міліції Запоріжжя Дмитра Касая, нині підозрюваного в скоєнні злочину затримано. Зараз він перебуває в ізоляторі тимчасового утримання.

Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.

Запорізька область.

Нелегальні пельмені охороняв злий пес

У Івано-Франківську працівники міліції викрили нелегальний м'ясопереробний цех. Як з'ясувалося, ковбасні вироби й напівфабрикати (вареники, пельмені) щодня незаконно потрапляли на споживчий ринок. За попередніми даними, за одну зміну тут виготовлялося близько 700 кілограмів продукції сумнівної якості. Подвір'я будинку охороняв злий пес, а вхідні двері завжди були зачинені зсередини.

Як повідомив начальник сектору ветеринарної міліції УГБ УМВС України в Івано-Франківській області Володимир Степуляк, вирішується питання про порушення кримінальної справи за ознаками злочину, передбаченого статтею 227 Кримінального кодексу України (випуск або реалізація недоброякісної продукції у великих розмірах).

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Якби злочинці увійшли в будинок, справа неминуче закінчилася б великою кров'ю

Де беруться «дрова» для АЕС

УРАН ДЛЯ АЕС

За розвіданими запасами урану Україна посідає перше місце в Європі і шосте — у світі, добуває при цьому щорічно понад 800 тонн урану, це лише 30% від кількості, необхідної для виготовлення палива для чотирьох вітчизняних АЕС. Сьогодні в Україні 12 розвіданих родовищ урану (найбільше на Кіровоградщині), їх запаси зможуть забезпечити потреби діючих АЕС на 100 років.

Заступник начальника дільниці Василь Онищенко.

Державний Східний гірничо-збагачувальний комбінат (ДП «СхідГЗК») — єдине в Україні та найбільше в Європі підприємство з видобутку та переробки уранової руди і виробництва оксидного концентрату урану, який після збагачення в Росії використовується для виробництва ядерного палива. До складу гірничо-збагачувального комбінату входять три шахти — Інгульська, Смолінська і Новокостянтинівська (Кіровоградська обл.), гідрометалургійний завод та інші підрозділи (м. Жовті Води Дніпропетровської обл.), які забезпечують промислове виробництво більш як восьмисот тонн урану щорічно (2010 року — 848 тонн оксидного концентрату, 2011-го — 890 тонн). Підприємство виробляє 2% від світового виробництва урану. Колектив комбінату налічує близько 8 тисяч працівників.

Шахта «Інгульська», де нам довелося побувати, наступного року відзначатиме 45 років від дня заснування. Перший ешелон руди було видобуто і відправлено на гідрометалургійний завод у м. Жовті Води 1971 року. Шахта розробляє Мічурінське і Центральне родовище уранової руди на околицях Кіровограда.

Директор шахти Равіль Агліулін (депутат Кіровоградської обласної ради) розповідає, що на підприємстві працюють 1560 осіб, середня заробітна плата — 4 тисячі гривень на місяць, а зарплата робітників основних підземних спеціальностей — понад сім тисяч гривень.

Завдяки Інгульській шахті в Кіровограді збудовано кілька мікрорайонів, школи, дитсадки, лікарні, десятки багатоповерхових житлових будинків тощо.

Головний інженер Віктор Скиба, директор Рахіль Агліулін.

Колектив шахти регулярно справляється із плановими завданнями, — каже головний інженер Віктор Скиба. Метод підземного блокового вилуговування, який застосовують на шахті, визнаний МАГАТЕ еталонним. Він відрізняється від традиційних способів високим рівнем ресурсозберігання та економічністю, дозволяє знизити забруднення навколишнього середовища та екологічні наслідки. Після видобування таким способом не залишаються відвалів.

Також у 2011 році на Інгульській уведено в експлуатацію пересувний рудосортувальний комплекс з переробки відвалів, яких за роки діяльності підприємства накопичилося 7 мільйонів тонн. Вони містять певну кількість корисної руди, з якої ще можна видобути уран.

Технологічні процеси на шахті ведуться під постійним контролем і в межах санітарних норм і правил згідно з екологічним законодавством. В екологію вкладаються щорічно мільйони гривень. На території шахти показники гамма-випромінювання не перевищують допустимих значень для персоналу.

Равіль Мінгаязович розповідає, що на підприємстві створено мережу підготовки і перепідготовки кадрів та підвищення кваліфікації. Лише для Інгульської шахти навчання спеціаліста буровибухових робіт обходиться майже в 20 тисяч гривень. Десятки молодих робітників навчаються у вищих навчальних закладах за рахунок комбінату. За 10 місяців 2011 року на навчання пішло 131 тисяча гривень. Кадровий склад шахти на 40 відсотків складається з молодих людей віком до 35 років. У черзі на роботу на Інгульську шахту записано понад 500 осіб.

Розробка найбільших в Європі покладів уранової руди забезпечить стабільний розвиток атомної енергетики для сьогодення і майбутнього України.

Олександр КЛИМЕНКО.

Фото автора.

Полімерна смола для видобутку урану.

Апаратник Роман Кравченко та гірський майстер Микола Хитрий.

Урановий горизонт-320.

Сьогодні в шахті буде проведено технологічний вибух.

Шенгенські візи отримуватимемо, як і раніше

***ЄС не застосовуватиме якихось санкцій щодо громадян України у зв'язку з внутрішньою ситуацією в країні. Про це в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» розповів голова представництва Європейського Союзу Жозе Мануель Пінту Тейшейра* (на знімку в центрі).**

«Якщо йдеться про санкції щодо українських громадян, я не думаю, що це можливо. Українці не відповідають за окремі дії своєї влади», — сказав він. Коментуючи інформацію про можливе посилення візового режиму для українців, дипломат запевнив, що цього не станеться.

«ЄС підписав з Україною угоду про спрощений візовий режим, ми її виконуємо. Ми очікуємо наприкінці цього року статистику щодо видачі шенгенських віз українцям, і це буде найкращий спосіб показати, чи мають ті події, що нині розгортаються в Україні, якийсь вплив на видачу віз. Я переконаний, що всі країни ЄС, які видають візи, виконують свої обов'язки так само, як і раніше», — наголосив Ж. Тейшейра.

Водночас у четвер народний депутат України **Юрій Одарченко (на знімку праворуч)** (фракція «БЮТ-«Батьківщина») передав голові представництва Європейського Союзу в Україні звернення за підписом ста тисяч громадян застосувати санкції до українських чиновників, причетних до переслідування опозиції та згортання євроінтеграційних процесів у країні. **Як передає «Інтерфакс-Україна»,** Юрій Одарченко зустрівся з Жозе Мануелем Пінту Тейшейрою та передав йому пакет документів із прізвищами 40 чиновників, яким, на думку людей, необхідно обмежити в'їзд до Європи. «Це звернення до Євросоюзу не лише від громадян, а й від близько 600 депутатів усіх рівнів», — додав пан Одарченко, звертаючись до Ж. Тейшейри.

За словами Юрія Одарченка, у списку зазначено прізвища керівників органів прокуратури України, суддів, деяких чиновників. Також у документі наведено факти вчинення цими людьми, як стверджує депутат, дій із переслідування опозиційних політиків, а також інші порушення. Протягом десяти днів представництво Євросоюзу дасть офіційну відповідь на це звернення.

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА (Укрінформ).

ФОТОФАКТ

Величезну новорічну ялинку встановили в «Галереї Лафайєт» у столиці Франції Парижі.

Фото Сіньхуа/Укрінформ.

Останній шанс

Сотні маніфестантів зібралися вчора в Каїрі на площі Тахрір. Головна вимога учасників акції, що одержала назву «Останній шанс», — прискорити процес передачі влади цивільному уряду й президентові, повідомляє Євроньюс.

Демонстрації протесту проти правління військових почалися в Єгипті тиждень тому. Їхні учасники кажуть, що мають намір «обстояти завоювання революції, які украла армія». «Нас не прогнати з цієї площі. Ми будемо тут, поки не повернемо собі нашу гідність. Це вже занадто! Ми достатньо постраждали у боротьбі за сите існування», — кажуть протестувальники.

Напередодні голова Вищої ради ЗС Єгипту фельдмаршал Хусейн Тантауї зустрівся з екс-прем'єр-міністром Камалем аль-Ганзурі й запропонував йому очолити «уряд національного порятунку» країни.

Новий кабінет працюватиме аж до виборів президента наприкінці червня 2012 року й передачі влади від армії цивільному керівництву.

Фаворит і аутсайдери відомі

Президентські вибори в Росії відбудуться 4 березня 2012 року. Таке рішення ухвалила Рада Федерації. Вперше главу держави обиратимуть терміном на шість років. Фаворит і аутсайдери виборчих перегонів теж відомі. Очікується, що сюрпризів, як і сенсацій, на виборах не буде.

Відповідно до закону, президентом Росії може стати будь-який її громадянин, що старше 35 років. Треба зібрати лише 500 підписів і подати заявку в Центрвиборчком. Затим кандидатові дозволяють зібрати 2 мільйони підписів своїх прихильників і тільки потім офіційно його реєструють і допустять до виборів як претендента на кремлівське крісло.

Аналізуючи російське політичне життя, очікується великий наплив охочих стати першим чиновником Росії. Насамперед це вже визнані вожді комуністичного й ліберал-демократичного рухів — Геннадій Зюганов та Володимир Жириновський. Перший, за словами його колег, «гарної статури і справжній ватажок». Другий — популярний телевізійний харизматик.

Відомі також імена скандальних і маргінальних претендентів: письменник Едуард Лимонов, у якого в повістях і романах превалює ненормативна лексика, колишній священик і актор Іван Охлобистін, екс-чемпіон світу із шахів Гаррі Каспаров, екс-прем'єр Михайло Касьянов, опозиціонери Борис Нємцов і Володимир Рижков, а також «яблочник» Григорій Явлінський. Очікують, що до цього списку додасться ще багато імен. Однак безумовним фаворитом у гонитві за кремлівський скіпетр, звичайно, є Володимир Путін, нинішній прем'єр-міністр уряду РФ.

Сьогодні в нього найбільший рейтинг популярності. Крім того, в «лідера націй» велетенський адміністративний ресурс і багатомільйонна «партія влади» — «Єдина Росія». Йому благоволять і могутні федеральні, телевізійні канали. Тому інтриги немає, а в Москві жартують, що 4 березня в Росії будуть «вибори Володимира Путіна» президентом.

Офіційно кандидатуру Путіна мають затвердити сьогодні на з'їзді «Єдиної Росії».

Сам Володимир Путін переконаний, що будь-яка кардинальна зміна влади — це катастрофа для політичної стабільності Росії...

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Словацького україніста привітали з 95-річчям

Посол України в Словацькій Республіці Олег Гаваші привітав вченого-україніста, професора Миколу Неврлого з 95-річчям. Слова подяки на його адресу пролунали в українському диппредставництві в Братиславі.

Професор Неврлий досліджує українську літературу ще з часів гітлерівської окупації Чехословаччини, він — старійшина словацько-українського культурного товариства, академік НАН України, невтомний популяризатор українського красного письменства у Словаччині, Чехії та в усьому слов'янському світі.

Незважаючи на поважний вік, Микола Неврлий підготував унікальну збірку праць «Прожите і пережите», що зацікавить українського читача своєю глибиною і актуальністю.

Василь НИТКА.

ФОТОФАКТ

Собаки-рикші з'явилися в парку китайського міста Ханчжоу.

Фото Photoshot/ Укрінформ.

ПЛАНЕТА

Рада Європи готує звіт про дотримання прав людини

В Україні з робочим візитом перебуває Комісар Ради Європи з прав людини Томас Хаммарберг. Шведський дипломат та активіст руху за права людини, як і минулого разу, приїхав для того, аби, передусім, подивитись, як працює судова система. Кінцевою метою поїздки є розробка рекомендацій для наших урядовців і написання звіту щодо дотримання прав людини.

«Ми сподіваємось, що уряд, парламент, дослухатимуться до наших порад лише тому, що ми маємо значний досвід у врегулюванні ситуацій, пов'язаних із дотриманням прав людини, а не тому, що ми ієрархічно вище чи ще щось», — зазначив Томас Хаммарберг. І додав, що у Ради Європи насправді немає жодних інструментів примусу для того, аби їхні рекомендації виконували: «Ми можемо лише сподіватися, що вони будуть сприйняті тими людьми, кому рекомендації були адресовані».

Днями на відкритій для громадськості зустрічі, організованій журналом «Український тиждень» та книгарнею «Є», Томас Хаммарберг розповів про бачення сутності реформ та дотримання свобод людини. Зустріч стала важливою для людей ще й тому, що це була можливість передати свої пропозиції, документи, безпосередньо Комісару Ради Європи з прав людини.

Євгенія ПЛУГІНА.

Поляки затягнуть паски

У Польщі триває обговорення програми діяльності уряду. Більшість експертів та політиків оцінюють її як орієнтовану передусім «на заспокоєння кредиторів». Адже всі заходи будуть підпорядковані головній меті — зменшенню державного боргу з критичних 54,9%, яких він сягнув цього року, до 47% у 2015 році та до 35% у 2040 році.

Зупинімося на найнепопулярніших, з точки зору окремих суспільних груп, заходах, які запропонував новий уряд Дональда Туска на «важкі часи». Найбільш приголомшливою для поляків стала пропозиція подальшого поглиблення пенсійної реформи у напрямі підвищення та вирівнювання пенсійного віку для жінок і чоловіків, який нині становить, відповідно, 60 та 65 років.

Уряд також планує послідовну ліквідацію привілеїв у сфері виходу на пенсію та пенсійного забезпечення так званих привілейованих суспільних груп. Так, для силовиків, які розпочнуть службу у 2012 році, пенсійний вік буде встановлено на рівні 55 років, а мінімальний стаж служби — 25 років. А у гірничовидобувній галузі пенсійні привілеї залишаться винятково для людей, які працюють на видобутку.

З середини 2012 року буде запропоновано принципи реформування системи пенсійного забезпечення прокурорів та суддів. Священнослужителі уже починають готуватись до включення в загальну систему соціального страхування, тобто самостійного відкладання грошей собі на майбутні пенсії. Заходи жорсткої економії не оминуть і сільськогосподарських виробників. Їх чекає найбільше нововведень. Наприклад, власникам господарств площею понад 6 га доведеться стати учасниками загальної системи медичного страхування, тобто самостійно сплачувати страхові внески, які нині за них сплачує держава.

Після оголошення програми популярність влади впала одразу на 8 відсотків.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 223 (5223)
СУБОТА, 26 ЛИСТОПАДА 2011

У Чернівецькій області чиновники незаконно передали у власність 34 гектари землі на 3 мільйони гривень. В оборудці підозрюють посадовців однієї з РДА, селищної ради одного із районів, відділу Держкомзему та держуправління охорони навколишнього середовища, *інформує наш власкор Сергій Сулима*

Суд задовольнив позов прокуратури і заборонив МНС возити туристів у Чорнобильську зону. Мотивовано це тим, що така діяльність не передбачена Законом України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» *(УНІАН)*

Зачарований острів

Дніпровські плавні поки що доступні кожному

ФОТОРЕПОРТАЖ

Полювання й риболовля на Херсонщині явно стають дозвіллям «для багатих». Ні дичини, ні риби поблизу великих міст уже практично не залишилося. А за право підстрелити якогось зайця або виловити коропа у приватних заказниках беруть такі гроші, що дешевше буде піти на базар та й набрати повну сумку м'ясних і рибних делікатесів. Однак у низов'ях Дніпра все-таки ще залишилися «секретні місця», де повно живності, а за можливість залишитися наодинці з природою й спробувати мисливського або рибальського щастя з вас не будуть три шкури дерти. Один із таких чудових куточків — острів Гапчинський на крихітній річечці із смішною назвою Нетребка.

Де космонавт коропів ловив

Ще років сорок тому цей найгарніший куточок дніпровських плавнів почали обживати члени херсонської організації Українського товариства мисливців і рибалок. Методом народного будівництва на острові спорудили човновий причал і кілька цегляних будиночків, що служать міні-готелями, а назвали все це мисливсько-рибальською базою «Краснюкове» — так само, як озерце по сусідству, що рясно заросло лілеями. Відтоді кожен сезон на «Краснюковому» бувають близько тисячі «посвячених», що приїжджають сюди не тільки з усіх кінців України, а й навіть зі США, Болгарії, Німеччини. Побувавши тут один раз, вони прагнуть повернутися на «зачарований» острів знову і знову.

— Іноземці, які опиняються в нас у гостях, спочатку просто не вірять, що у світі ще залишилися такі куточки недоторканної природи із шелестом безкрайнього моря очеретів, неляканими качиними зграями й річками, повними риби. У нашій Нетребці майже зникли вище по Дніпру лини — не рідкість, — із гордістю розповідає старший єгер бази Семен Вєчний. — А коли на Херсонщині жив наш земляк-космонавт Віталій Жолобов, який перебрався нині до Києва, то він і зовсім на Краснюковому щоліта пропадав — його сюди коропи приваблювали. Пам'ятається, доводилося Віталію Михайловичу витягати в нас рибини по 8—10 кілограмів!

Херсонський корабел Валерій Леванченко з мисливськими трофеями.

Олені... в курнику

Семен Вєчний — і сам один із тих, кого острів не відпускає. Його батько, Гурій Семенович Вєчний, до самої своєї смерті 42 роки працював єгерем на «Краснюковому» і знав тут кожну протоку. А потім «естафету» перейняли його син і племінник, єгер Андрій Литовченко, які живуть на острові практично з пелюшок. І для повноти картини треба зазначити, що часом це життя вимагає не тільки любові до природи, а й також витривалості й мужності. Із січня, коли закінчується мисливський сезон, а низов'я Дніпра вкриває лід, єгері на острові Гапчинському відрізані від усього світу. Раз на тиждень хтось із них по кризі вибирається за харчами до рідного села Старої Збур'івки, а такі походи завжди пов'язані з ризиком для життя. Навесні потрібно ставити нерестові гнізда для риби, плавучі гнізда для качок і ганяти браконьєрів, ризикуючи нарватися на кулю.

У розпал осінніх штормів, та й навесні, базу «Краснюкове» захльостує повінь — води Нетребки часом проривають і й у будиночки, і на острові тоді немає жодного сухого куточка. У такі дні притулку ближче до людей шукають навіть п'ятеро благородних оленів, що живуть на Гапчинському: минулою зимою, приміром, вони днів п'ять перечікували лютий холод і сніжні заметілі... в єгерському курнику.

Зате вже з настанням тепла й до холодів на острові справжній рай для приїжджих. Вдихнувши перший ковток повітря, насиченого запаморочливими ароматами квітів і трав, вони миттю втрачають бажання навіть спати під дахом. А деякі зізнаються, що із задоволенням коротали б ночі і в очеретяних куренях (в майбутньому їх збираються-таки на березі побудувати). І люди особливо цінують те, що цей рай доступний кожному — адже сьогодні дедалі більше мальовничих місць в Україні перекривають високими парканами із табличкою «Приватна власність».

— Приїжджаєш у приватне мисливське господарство, а там за відстрілочну картку на качку по 50—75 гривень вимагають. Нічлігу дешевше, ніж за 50 гривень, не знайдеш, а всі «здобутливі» місця вже заздалегідь «розписано» між багатіями з Києва та Одеси, котрі прибувають полювати на розкішних джипах і грошей на свої задоволення не жаліють. У мене таких грошей немає — адже я простий робітник.

Побувавши тут хоч раз, рибалки прагнуть обов'язково повернутися.

Справжній рай для полювання.

І тут «Краснюкове» дуже виручає: для членів УТМР нічліг у будиночку на базі коштує якихось 25 гривень, оренда човна — 15 гривень на добу, а єгері завжди допоможуть, підкажуть, де дичину шукати, навіть серед ночі обігріють і нагодують, — ділиться враженнями постійний гість бази, судноскладальник Херсонського суднобудівного заводу Валерій Леванченко.

Загублений рай

На жаль, баз, таких як «Краснюкове», у розпорядженні утеємрівців Херсонщини лише п'ять. До того ж угіддя навколо них чиновники, що спокусилися хабарами, дедалі частіше намагаються «роздерибанити», відбираючи найбагатші на дичину та рибу території для ексклюзивних забав «нових українців». За кілька останніх років дюжині приватних господарств передали понад 50 тисяч гектарів найперспективніших угідь, які виявилися фактично втраченими для простих людей. І це спричиняє справедливе занепокоєння в активістів наймасовішої в країні організації мисливців і рибалок.

— Членами УТМР на Херсонщині є близько 16 тисяч осіб. Це здебільшого люди небагаті — пенсіонери, селяни, робітники, співробітники правоохоронних органів, яким плата за послуги приватних господарств, що плодяться, як гриби після дощу, в колишніх утеємрівських угіддях, просто не по кишені. Коли обласна і районні ради передавали землю «приватникам», у рішеннях обов'язково обумовлювалося, що переважне право користування цими угіддями залишається саме за місцевими жителями. Однак жодних реальних пільг для них нові господарі впроваджувати навіть не думають. А ставки оплати за картки на відстріл дичини, житло, послуги єгерів такі, що за пару днів полювання треба віддати мало не місячну зарплату середньостатистичного херсонця, — порівнює заступник голови Херсонської обради УТМР, полковник міліції у відставці Володимир Маловичко. — А раз люди втратили можливість за доступну ціну легально користуватися тими мисливськими і рибальськими угіддями, які перебувають у них під боком, чекай сплеску «тихого» браконьєрства з використанням петель, силець і безшумної зброї на кшталт арбалетів і луків. Усе це нагадує мені повернення в часи кріпосного права, коли доступ до «панського» лісу для селян було суворо заборонено, і по заростях нишпорили кінні об'їждчики, яки били порушників заборони батогом. Проте браконьєрство не припинялося, тому що іншого виходу в людей просто не було.

Фото Сергія ЯНОВСЬКОГО.

«Рятувальне коло» для Асканії–Нови

У всесвітньо відомому національному біосферному заповіднику Асканія-Нова — небачений спалах розмноження рідкісних тварин. Після важкої зими 2009—2010 років через ожеледь та морози внаслідок природного відбору тут загинули 107 екзотичних копитних (найслабших чи старих), утримуваних у напіввільних умовах на відгородженій ділянці цілинного степу, а цьогоріч поголів'я цих самих копитних стрімкими темпами почало зростати. «Ввімкнувся» природний механізм збереження популяції, внаслідок чого втрати компенсувалися вдвічі!

Відтак «на руках» у зраділих, але й трохи спантеличених «бебі-бумом» науковців їх виявилося значно більше, аніж потребує заповідник. Створився «надлишок» із 12 бізонів, 50 туркменських куланів, 20 благородних оленів, десятків сайгаків та муфлонів. Їх уже почали розкуповувати зоопарки та приватні розплідники України і Росії від Харкова до Санкт-Петербурга, однак, кажучи мовою ділових людей, пропозиція все одно значно перевищує попит — навіть за того, що вартість унікальних тварин більш ніж помірна: того-таки бізона, приміром, можна придбати за 15 тисяч гривень, а «червонокнижного» оленя Давида — за 17 тисяч. Можна було б продавати й дорожче, та купівельна спроможність зоопарків, на жаль, також значно обмежена.

— Через те, що бюджетне фінансування обмежується переважно компенсацією витрат на заробітну плату та комунальні послуги, в заповіднику утворився дефіцит коштів на медикаменти для лікування тварин, корми, пальне. Тому торгівля рідкісними копитними згідно з державними лімітами сьогодні є своєрідним «рятувальним колом»: минішнього року виручка від їх реалізації вже становить понад півтора мільйони гривень і дала змогу покрити половину із тримільйонного грошового дефіциту. Закупили на 400 тисяч гривень 230 тонн зернових для зимового підгодовування птахів і копитних, але дірок у господарстві ще задосить. Тому нині ми як той солдат перед генералом, який у відповідь на запитання, чи вистачає йому каші, хвацько виструнчується і відповідає: «Каші досить, ще й залишається!». А коли генерал перепитує, що роблять із залишками каші, то чує: «З'їдаємо, ще й не вистачає!», — сумно пожартував у розмові з автором цих рядків директор національного біосферного заповідника Асканія-Нова, кандидат біологічних наук Віктор Гавриленко.

В Асканії сьогодні налагоджено співробітництво з колегами мало не на всіх континентах Землі.

Науковий авторитет працівників заповідника, створені тут гідні умови для утримання і розмноження фауни дають змогу постійно отримувати з-за кордону заманливі пропозиції про обмін чи навіть дарування тварин.

За бажанням, адміністрація резервату могла б протягом доволі короткого часу значно збільшити свою колекцію, поповнюючи її на радість десяткам тисяч відвідувачів, хоч кенгуру чи африканськими слонами та жирафами. Тим паче технічні можливості для цього є: понад 25 гектарів території Асканії-Нови досі перебуває «в резерві». Проблема тільки в тому, що забезпечення комфортних умов для утримання тварин за всіма міжнародними стандартами (а саме їх неухильно дотримується керівництво заповідника) потребує чималих фінансових «вливань» з боку держави: коштів від продажу «надлишків» тварин, хай хоч якими великими вони були, для цього однозначно не вистачить.

Сторінку підготував Сергій ЯНОВСЬКИЙ. Телефон корпункту — (0552) 42-05-63

Заповідна зона може перетворитися на будівельний майданчик

Нова узаконена хвиля забудови загрожує мальовничим київським островам. До таких висновків екологів спонукало те, що Київська міська державна адміністрація виступила замовником міжнародного відкритого архітектурного конкурсу, який має визначити кращий проект «концепції збереження та розвитку дніпровських островів».

Нагадаємо, раніше заступник начальника Головного управління економіки та інвестицій КМДА Роман Качура заявляв, що на острові Муромець буде реалізовано рекреаційний проект. Він, за словами чиновника, охопить площу у 700 гектарів і коштуватиме мільйони інвестиційних гривень. Що саме ховається за цим поняттям, чиновник тоді не пояснив. Про подальшу забудову свідчить і протокол засідання комісії із залучення інвесторів до фінансування і будівництва КМДА від 10 червня 2011 року, що його оприлюднили екологи. Згідно з ним члени міської комісії оголосили архітектурний конкурс на розробку концепції розвитку острова Муромець. Крім того, стало відомо і про існування рішення Київради від 14 липня 2011 року, де Київській міській державній адміністрації доручається провести конкурс для обрання найкращого проекту благоустрою та створення спортивної бази на острові Долобецький. Але це ще не все. Нещодавно тема отримала логічне продовження. Після конкурсу на забудову островів Муромець та Долобецький стало відомо і про оголошення міжнародного відкритого містобудівного конкурсу «Дніпровські перлини. Концепція збереження та розвитку дніпровських островів». Тож ідеться вже не про окремий острів чи два, а про всю територію київських зелених оаз.

— Насправді під прикриттям «концепції збереження» планується легалізація будівельних проектів на київських островах. І хоч би які були результати конкурсу, їхня реалізація все одно стане порушенням законодавства, оскільки законодавство забороняє господарську діяльність на території природно-заповідного фонду, а більшість київських островів мають саме такий статус, — каже заступник голови Національного екологічного центру Олексій Василюк.

Одне слово, активне будівництво на островах і розвиток інфраструктури може перетворити Дніпро на каналізаційний колектор, а Канівське водосховище на болото.

І це за того, що відповідно до закону України про екологічну мережу та Загальнодержавної програми її формування територія Муромця є невід'ємною складовою Дніпровського екологічного коридору. А власне сам коридор є частиною не лише всеукраїнської, а й загальноєвропейської екологічної мережі й відіграє важливу роль у міграції птахів, кажанів та комах, які охороняються низкою міжнародних угод і конвенцій (зокрема Бернською і Боннською), до яких приєдналася й Україна. До того ж чимало видів літаючих «мігрантів» занесено до Червоної книги України, Міжнародної Червоної книги та Європейського Червоного списку.

Тим часом представники київської влади запевняють, що жодної забудови не планується, будуть лише рекреаційні проекти, які допомогли б зберегти острови і зробити їх привабливими для відпочивальників. Щоправда, влада не пристала на пропозицію активістів-екологів, які запросили посадовців прийти на прес-конференцію і висловити свою точку зору. Тож діалогу так і не вийшло.

«А для чого питати в архітекторів, як зберегти острови, якщо на них не можна реалізовувати архітектурні проекти? — риторично запитує заступник командира дружини охорони природи Києва Іван Парнікоза. — Проект-переможець, який покликаний охопити всі острови, безумовно, буде обрано за критерієм вартості. А великі гроші не прийдуть, якщо проект передбачатиме, скажімо, самі охоронні знаки та облаштування однієї-двох екологічних стежок».

Нагадаємо, законодавство забороняє здійснення на землях природно-заповідного фонду господарювання, яке пошкоджує його природні комплекси. Першою такою формою господарювання, звісно, є забудова. Адже зрозуміло, що забудова — не сумісна з природою. Більше того, Водний кодекс визначає острови як землі водного фонду, а отже, будівництво на них заборонено в принципі. Водночас більшість островів Києва мають статус природно-заповідного фонду. Так, майже всі острови входять до складу регіонального ландшафтного парку «Дніпровські острови», також на островах розміщено заказники «Острів Жуків», «Острови Ольжин та Козачий», «Муромець-Лопуховатий» та «Урочище Бобровня». А згідно з чинним генеральним планом Києва та рішенням Київради від грудня 1994 року острів Труханів та парк «Дружби народів» є зарезервованими під заповідання.

Тож, щоб не втратити це, керівництво Національного екологічного центру звернулося до Президента України, СБУ, Генпрокуратури і Мінприроди з проханням перевірити законність цього «рекреаційного проекту». Відповідей поки що немає.

Марина КРИВДА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ДО РЕЧІ

Величезне біорозмаїття Дніпровського коридору в межах столиці, насичене рідкісними та зникаючими видами фауни і флори. Якщо враховувати види тварин, чиї сезонні міграційні шляхи Дніпровським екологічним коридором проходять через Київський архіпелаг, то на київських островах зустрічаються: 41 вид тварин, занесених до Червоної книги України, близько 20 видів, занесених до Червоної Книги Міжнародного союзу охорони дикої природи (IUCN), 16 видів з Європейського Червоного списку, 205 видів з Додатків Бернської конвенції, 100 видів, внесених до Боннської конвенції, та близько 50 видів, що охороняються Угодою про охорону афро-євроазійських мігруючих птахів. Окрім того, на території київських островів виявлено 55 видів тварин, що охороняються на території міста Києва.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...за кожне зрубане деревце — два нові

Лісівники України вже відрапортували, що цього року вони перевиконали завдання з оновлення зеленого господарства. Так, за даними Державного агентства лісових ресурсів України, з початку року заліснено вже 46,8 тисячі гектарів. Майже половина цих площ розташована на так званих малопродуктивних та ерозійно небезпечних землях — тих, які раніше фактично не використовувалися.

Серед лідерів і Полтавщина. Тут протягом року лісові культури висадили вже на площі 2,2 тисячі гектарів, в тому числі 1,3 тисячі гектарів нових лісів — на малопродуктивних та ерозійно небезпечних землях. Темпи залісення територій значно випереджають масштаби вирубки. Так, загалом на кожен зрубаний гектар лісів припадає 2,5 гектара молодих насаджень. За словами голови Держлісагентства Віктора Сівця, до кінця року лісівники країни мають вийти на цифру 47 тисяч гектарів.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

...у луганських водозабірних споруд погана перспектива

Фахівці Луганської міської СЕС попереджають: якщо найближчим часом не впорядкувати каналізаційну систему, через три-чотири роки медики змушені будуть закрити більшу частину водозабірних споруд обласного центру. Зокрема, завідувачка відділення комунальної гігієни СЕС Галина Концевитна вважає, що нечистоти потрапляють у питну воду частково через відсутність каналізаційної системи у приватному секторі. Торік СЕС проводила аналіз води в колодязях і свердловинах. Результати невтішні: число нітратів у кілька разів перевищує припустиму норму. У колодязях Кам'янобрідського району, наприклад, є такі вулиці, де вміст нітратів підвищено в чотири рази й більше.

Незважаючи на приписи відповідних інстанцій, стверджують фахівці, нічого не змінюється. Луганські очисні споруди працюють на половину своєї потужності. Але ситуацію можна частково виправити, якщо стічні води спрямувати в потрібне русло.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

...на нас очікує середземноморський клімат?

Найближчими десятиліттями клімат зазнає значних змін, що може призвести до зростання кількості екстремальних погодних явищ: повеней, посух, ураганів. Про це йдеться у спеціальній доповіді Міжурядової групи експертів з вивчення зміни клімату при ООН, **пише «Сегодня»**. Зокрема, буде підвищуватися середня температура. Тож, за прогнозами спеціалістів, до 2100 року вона може збільшитися на 2—5 градусів.

«Якщо середня температура зросте більш як на два градуси, почнуться неконтрольовані і незворотні зміни клімату», — пояснює координатор програми зі зміни клімату Національного екоцентру Христина Рудницька.

Як зазначається в доповіді ООН, буде більше днів, в які фіксуватимуть історичні максимуми температур. У центральній Європі і Середземномор'ї очікується поширення посух, у деяких країнах Африки та Азії — часті повені. В США, країнах Карибського басейну і на дрібних тропічних островах посилиться швидкість вітру і вихорів.

Не оминув прогноз і нашу країну. «В Україні також зросте середня температура зими і літа, що призведе до почастішання екстремальних явищ. У західних регіонах будуть більш інтенсивні і часті повені, в південних можливе виникнення триваліших посух. А зростання рівня світового океану може призвести до розмивання берегових ліній наших морів і річок», — каже Рудницька.

Раніше метеорологи спрогнозували, що вже в найближчі 50 років середньорічна температура в Україні підвищиться на 2—3 градуси. І помірний клімат може перетворитися на вологий і спекотний середземноморський.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Просять відмовитися від фосфатних мийних засобів

«Київводоканал» запропонував розробити загальнодержавну програму з поступового припинення використання фосфатів у мийних засобах. Про це розповіли представники компанії. У загальнодержавній програмі передбачається надання доручень Кабінету Міністрів України та Міністерству економічного розвитку і торгівлі з розробки та впровадження нових технічних регламентів для мийних засобів з обмеженням використання фосфатних сполук. Пропонується здійснити перехід у три етапи: спочатку з 2012 року ввести екологічний збір за використання фосфатовмісних сполук у мийних засобах, із спрямуванням цих коштів на модернізацію очисних споруд; із січня 2013-го — скорочення до 10 відсотків, а з січня 2015-го — повна заборона їх використання на території України. Обмеження пропонується застосувати і для мийних засобів, завезених на територію України, і для засобів, вироблених у нашій країні. Утім, експерти не такі оптимістичні. Одна річ написати закон, а інша — його виконувати. Вони також уважають, що повинна бути серйозна роз'яснювальна робота й серед населення. Оскільки фосфати, що потрапляють у навколишнє середовище, призводять до бурхливого розвитку водоростей. А токсини синьо-зелених водоростей небезпечні для безхребетних, риб та інших водних тварин. Ці водорості погіршують також питні якості води, надають їй різні запахи, присмаки. Тому використання фосфатів у пральних порошках заборонено в багатьох країнах уже понад десять років.

Вл. інф.

Тим часом...

У Кам'янець-Подільському районі на Хмельниччині шукають шляхи до подолання серйозних екологічних проблем, спричинених цвітінням води. Улітку з кранів містян деякий час текла вода із запахом.

Екологи пояснюють це тим, що річка Дністер, з якої, власне, й проведено водовід, «цвіте».

А головною причиною такого явища називають те, що під час прання, миття використовуємо порошки, миючі засоби, які містять небезпечну для водних ресурсів речовину — триполіфосфат натрію.

За словами голови постійної депутатської комісії з вивчення екологічних питань та енергозбереження Анатолія Ткача, «цю хімію не можуть затримати жодні фільтри. Під час потрапляння в воду кілограма такої речовини утворюється п'ять—десять тонн водоростей. Дністровську воду для пиття використовують близько 10 мільйонів людей, у тому числі і стотисячний Кам'янець. Щодня жителі міста вибирають 25 тисяч кубічних метрів води. Підтримуємо політику міської влади щодо відновлення свердловин, які містять екологічно чисту воду. Але й це не розв'яже проблеми. Потрібно відмовитися від використання пральних порошків, миючих засобів, які містять таку отруту. Європа це зробила давно. Щодо кожної екологічної проблеми розробляємо інформаційну кам-панію».

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

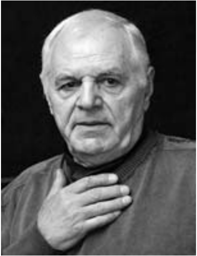
Замість макулатури — телевізор

Цього навчального року миколаївські школярі і на екологію попрацювали, і непогано заробили. Так, загальноосвітні навчальні заклади міста здали в пункти вторсировини майже 25,5 тисячі кілограмів паперової продукції, що вийшла з ужитку, та отримали за це понад 55 тисяч гривень. Ентузіазм дітей певною мірою стимулювали й привабливі умови загальноміського конкурсу, оголошеного департаментом житлово-комунального господарства Миколаївської міської ради. Це можливість отримати гарні подарунки, такі як телевізор, монітор, кольоровий принтер із картриджами, маркерну дошку, електронні енциклопедії та посібники з природознавства тощо. За словами заступника міського голови — директора департаменту ЖКГ Валентина Гайдаржи, «конкурсне збирання макулатури» фінансово підтримується з 2002 року за рахунок коштів міського цільового фонду охорони навколишнього природного середовища. Для вручення подарунків переможцям та учасників конкурсу запросили до міської ради, чим в очах дітей ще раз підтвердили важливість їхніх зусиль.

Олександра МЕНТЕЛЬ.

Миколаїв.

Вчора в столичному «Мистецькому арсеналі» відкрилася виставка «Правда врятує від смерті…», присвячена жертвам Биківнянської трагедії

1—11 грудня у Львові пройде Тиждень кіно Юрія ІЛЛЄНКА, що відкриється показом нової версії стрічки «Молитва за гетьмана Мазепу»

Циганка «AZA.2011»

Стараннями столичного режисера Мирослава Гринишина та акторів Хмельницького обласного муздрамтеатру класична циганка Аза із однойменної п'єси Михайла Старицького перетворилась на байкершу із диким татуюванням на руках, таким самим диким поглядом і характером.

Та й не лише вона — всі герої вистави живуть в іншому часі і просторі. Василь одягнув шкіряні штани та жилетку, поголив голову, заплів на потилиці косу і розмалював тім'я. Галя, його кохана, вже не у вишиванці, а в тінейджерській спідничці й лосинах. Старші чоловіки — просто у сучасних костюмах. Дія відбувається не в селянській хаті, а наче в перервах між п'яними дискотеками. А замість ікони на покуті — великий екран, де показують кадри жахливих вивертів сучасного життя.

Від класичної п'єси залишено хіба що відгомін сюжету. Мирослав Гринишин свій задум пояснив так: місце дії — не українське село кінця XIX століття, а сучасний райцентр із його безробіттям, низькою мораллю, пияцтвом і наркотою. На цьому тлі розгортається не так любовна драма, як боротьба двох культур. І не української та циганської, а — внутрішньої та зовнішньої: все вульгарне, силою привнесене, чуже — призводить до руйнування духовних основ.

Задум зрозумілий. Але глядачеві, що звик до класичних образів та сюжету, нелегко змиритись з кардинально інакшим прочитанням п'єси. Майже за 125-літню історію свого існування циганка стала класичним, всіма пізнаваним образом. На різних сценах вистава йшла тисячі разів. І хмельницькому театру знайома давно. Недаремно у новій назві є цифра «2011». Це означає, що дію перенесено в 2011 рік, а одночасно — натяк на те, як часто вистава з'являлась на сцені.

Для хмельничан цей вибір не випадковий. Після того, як театр отримав ім'я Старицького, вже другий рік поспіль відкриває свій театральний сезон творами саме цього драматурга. І вдруге дивує новим поглядом на звичні речі. Цього разу драма з народного життя в шести діях з хорами, піснями і танцями перетворилась на одноактну музичну фантазію. Фантазії постановника, художника, хореографа та акторів тут справді чимало. У декораціях жодного натяку на український побут. По боках сцени — щось схоже на металеві риштування, що не мають найменшого натяку на приналежність до жодної культури. Такий самий і лейтмотив музичного оформлення: важка галаслива музика, дикі танці, що постійно переростають у дискотечні бійки. І лиш інколи на цьому тлі з'являються музиканти у вишиванках, звучать українські мелодії.

Вмістити сюжет в одну дію, очевидно, було завдання нелегке. Тому сюжетні лінії проходять наче пунктиром. А інколи діалоги просто замінені хореографією. Старицький теж не поставив завершальної крапки у п'єсі. Доля Василя, що убиває Азу, його дружини Галі та новонародженої дитини залишаються невизначеними до кінця. Глядач довершує ці сюжетні лінії в уяві. У новій постановці недомовленостей ще більше.

У тім, що вистава зламала всі звичні стереотипи сприйняття класики, можна не сумніватись. Для глядача, не знайомого з оригіналом, вона може служити зразком сучасного бойовика.

Танок, де Галя спочатку одягає фату, потім гойдає на руках лялькумотанку, а затим опиняється в парі з Василем, має розповісти про розвиток подій. А тим часом, поки звучить запальна музика, Аза все проштрикує і проштрикує себе ножем. І смерть її більше нагадує дике безумство, ніж відчай пристрасті. Та все це закриває фінальна завіса.

У тім, що вистава зламала всі звичні стереотипи сприйняття класики, можна не сумніватись. Для глядача, не знайомого з оригіналом, вона може служити зразком сучасного бойовика із звичними атрибутами: «травичка», захмелілі компанії, бійки, вічний конфлікт, коли діти не слухаються батьків...

Однак і тим, хто більше цінує оригінал, ніж експеримент, відкритість почуттів, ніж камуфляж осучаснення, теж є над чим подумати. Нудьгувати ця вистава не дасть. Та й в тому, що такої постановки не бачила не тільки хмельницька сцена, можна не сумніватись.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Галя — Сніжана Гринюк, Наум Лопух — Ігор Старожук.

Фото надане театром.

Друге народження?

Пам'ятаєте відому фразу: «Багато є легенд про собаку Баскервілів...»? Так само багато є в Україні легендарних театрів — у Києві, Львові. А от які асоціації виникають при згадці про Хмельницький? Звісно ж, базар. Театрали можуть заперечити: а як же відомий далеко за межами України ляльковий театр «Дивень»? Чи монотеатр «Кут»? Чи фестиваль моновистав «Відлуння», який перенесли у 2008 році з Києва до Хмельницького?..

Але навряд чи одразу згадають Хмельницький обласний український музично-драматичний театр ім. М. Старицького (перейменований на честь одного з корифеїв українського театру 2009-го, до того театр носив ім'я більшовика та чекіста Г. Петровського, що, звісно, мав більш як опосередкований стосунок до мистецтва). Навряд чи стануть згадувати, бо багато років цей театр, один з найдавніших в Україні, перебував у стані глибокої стагнації. Автор цих рядків пам'ятає гучну прем'єру «Брехні» В. Винниченка, яку у 1999 році поставив режисер О. Сторожук і яка могла би започаткувати новий етап у позиціонуванні театру — як такого, що поєднує і традиції корифеїв, і, нехай уже й не новітні, але спроби осягнути «іншість» сценічного існування в складному матеріалі колись опального письменника.

Ця прем'єра була аншлагова. Здавалося, увесь цвіт хмельницької інтелігенції зібрався у цьому не зовсім зручному приміщенні, пристосованому, як і багато інших, схожих, наче брати-близнюки, до партконференцій, а не вистав.

З початку 2000-х, мабуть, найзнаковішою була «Вовчиха» за О. Кобилянською, поставлена у 2003-му і показана наступного року в Києві (питання гастролей у столиці сьогодні залишається одним з найболючіших для будь-якого театру, бо тут без підтримки обласної влади не обійтися). Далі — постановки фарсів, водевілів, комедій... І театр фактично зник з мистецького обрію, замкнувся сам на собі.

Тому, коли в програмі Всеукраїнського фестивалю, присвяченого 140-річчю з дня народження Лесі Українки (він проходив в Луцьку у вересні цього року), критики побачили запропоновану Хмельницьким театром моновиставу «На полі крові» (режисер і виконавець В. Веляник), виникло здивування.

Виявилося, в театрі відбулися відчутні зміни. Торік його очолив Петро Данчук, людина, що має досвід і хист до такого роду діяльності; започатковано малу сцену та школу-студію; за угодою у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії на факультеті мистецтв відкрито театральні спеціальності; трупа театру поповнилася молоддю (деякі з акторів, гадаю, вже в недалекому майбутньому стануть окрасою театру).

І ще один надзвичайно важливий момент — з'явилися нові режисери і, відповідно, змінилася репертуарна політика. Продовжує ставити хмельницький режисер Я. Дмитрик, з Івано-Франківська запросили молодого режисера та актора О. Пастуха, а найгучніша прем'єра року — «Аza.2011» за мотивами «Циганки Ази» М. Старицького — пов'язана з іменем київського режисера, заслуженого діяча мистецтв, продюсера театральної компанії «Бенюк і Хостікоєв» М. Гринишина. Це вже не перша його вистава в цьому театрі: минулорічний сезон відкрився прем'єрою «Майської ночі» М. Старицького (за Гоголем), взимку чекаємо на «Богданову правду» хмельничанина Я. Мельничука. А загалом — цифри вражають: до кінця сезону планується близько 10(!) прем'єр.

...Сьогодні в театральних колах Хмельницького з місцевим драмтеатром асоціюється термін «перезавантаження». Як на мене, це влучно відповідає сучасному стану речей. Багато є легенд про визнані й шановані театри України, то чи не час Хмельницькому обласному українському музично-драматичному театру ім. М. Старицького приєднатися до цієї славної когорти?

Ельвіра ЗАГУРСЬКА.

Вогник з далекого кургану

У черкаському музеї «Кобзаря» з успіхом проходить виставка художника Сергія Радька.

Сорокавосьмирічний Сергій живе у старовинному селі Межиріччі біля Канева. До цього мешкав, учився, працював у Києві, Львові, у «столиці» гончарства Опішні. І повернувся на круги своя. До села, до яру, над яким стоїть його хата, і звідки «видно півсвіту».

Називає себе «ортодоксальним маляром-гончарем». У творчості сповідує канони, закладені Кричевським, Бойчуками. Це так званий третій національний стиль, у якому переплелися традиція і новаторство. Робота Радька — як поезія, не потребує пояснень. Вона образна і чуттєва, символічна і самобутня. Свої картини художник не підписує.

Вершин досяг Сергій Радько у художній кераміці та кам'яній скульптурі. Дивовижна пластика, несподівані образи, вірність національній традиції роблять його твори впізнаними і водночас новими. Його «казку у глині» бачили Київ, Львів, Полтава, Слов'янськ та інші міста. Знаменитому Опішнянському музею гончарства Сергій Радько подарував понад тисячу своїх робіт! Твори черкаського митця є також у державних колекціях найбільших музеїв нашої країни, у приватних збірках удома і за кордоном.

Радько добре грає на старосвітській кобзі й знає чимало автентичних українських пісень.

«Для мене найважливіше — працювати у середовищі, де сам простір фокусує увагу на творі. А ще — ми вартові канону. Працюючи на крузі, молимося за Україну й за всіх. Ми впізнали канон, бо без нього не можна. Він засвітив нам вогником з далекого кургану, коли всі маяки погасли. Ми його не вибирали. Ми його бачили, як ще були трипільцями. Бачимо його й коли стали радіаціями...»

Отакий він, Сергій Радько **(на знімку)**, гончар-характерник, митець і філософ.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Фото автора.

Після фестивалю — Рік Курбаса

Режисери-дебютанти з Києва, Львова, Івано-Франківська, Луцька, Хмельницького, Херсона та інших міст беруть участь у IX Всеукраїнському фестивалі «Тернопільські театральні вечори», що стартував 23 листопада. Грають вистави на великій і малій сценах Тернопільського драмтеатру. Програма насичена. Лише комедій — кілька видів: гірка, сумна, шалена, трагікомедія, а ще драма-реквієм, містерія, екстремальна гра, сатиричний фарс... Раніше участь у фестивалі брали і закордонні театри, але цього року запросили лише вітчизняні. Скромні можливості обласного бюджету, а лише він фінансує «Тернопільські театральні вечори», не дозволяють розширити рамки фестивалю. Серед нагород у номінаціях: «За кращу режисуру», «Чоловічу і жіночу ролі», «Музичне оформлення» тощо є премія «За честь, гідність і вірність професії». Її заснували в пам'ять про художнього керівника Тернопільського драмтеатру Михайла Форгеля, який відновив фестиваль молодої української режисури, започаткований Лесем Курбасом 1915 року. Депутати облради вирішили 2012-й оголосити Роком Курбаса: у лютому минає 125 років від дня його народження, а в листопаді — 75 років з дня розстрілу.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Футбол, терикони та радянське минуле

Сучасне мистецтво експлуатує старі символи Донецька

Назву проекту «Donetsk goes contemporary» тридцять років тому переклали б як «Донецьк крокує в ногу із часом». Цей шаблон згадався, бо виставка, що її представила компанія СКМ, містить чимало натяків на радянську історію міста. Організатори проекту запросили до шахтарської столиці 13 майстрів із дев'яти країн. Десять днів митці надихалися атмосферою мегаполіса. А створені роботи виставили на суд дончан.

Експозиція — на 20-му поверсі офісно-торговельного центру «Green Plaza». Звідси на всі чотири боки відкривається панорама індустріального міста, і це — ніби самостійний твір сучасного мистецтва. В кімнаті з вікном на всю стіну — «Повний місяць» Сергія Братткова. «Дістаньте гаманець, витягніть гроші й, затиснувши їх у руці, виходьте. Повний місяць дає гроші, а гроші — це здоров'я, кохання, подорожі, відпочинок на яхті серед Тихого океану. Океан заспокоюється за гроші, за гроші співають птахи», — декламує голос із динаміка.

Доведення ідеї до абсурду — не єдиний прийом сучасних митців. Інша тенденція — спроба шокувати публіку, змусити її замислитися над реаліями життя. В цьому сенсі неперевершеним «культурним шоком» став перфоманс іспанця Сантьяго Сьєрра «Ветеран війни в Афганістані, що стоїть у кутку» **(на знімку)**. Героєм «живої картини» став справжній «афганець», полковник у відставці. «Це волонтер, його арт-праця оплачена, — стверджує буклет виставки. — Він відвернувся від нас. Чи це суспільство відвернулося від нього — з його проблемами і жахливими снами про війну».

«Сподіваємося, своїм проектом ми хоч щось змінимо на сучасній сцені мистецтва», — каже один із кураторів виставки Андрій Логінов. Він представив у Донецьку знімки, що натякають на радянське минуле регіону: занедбана скульптура в колишньому піонертаборі, напівзруйнований Палац культури тощо. Творча група «Сині носи» створила картини з... ковбаси та чорного хліба **(на знімку)**. А який це має стосунок до Донецька? Кажуть, художники творили з місцевих матеріалів!

Франца Родвальта, що живе в Німеччині, а народився у Казахстані, надихнули терикони. Художник зробив три роботи, в яких породні відвали постають у вигляді морозива кольору асфальту, Олімпу з килимовою доріжкою, місця для посадки літаючої тарілки. «Я збирався робити в Донецьку щось інше, — каже художник. — А коли побачив терикони, зрозумів: ось символ! Приємно було працювати на цій висоті й оглядати місто. Воно швидко розвивається, молодь тут оптимістична. Знаки Донецька — терикони, водойми, спорткомплекс, висотні будівлі та невеликі старі будинки. Приємно, що ці будиночки не приховуються. Це сучасний мегаполіс, відкритий новому».

Індустріальний центр та столиця футболу — таким побачили Донецьк Ігор Гусєв та Ната Трандафір. Інсталяція «Мартенпенальті» зображує водойму з промисловим пейзажем на далекому березі та місяць, розмальований під футбольний м'яч. А Лідді Шекнеффт створила відеоінсталяцію «Затемнення»: зелене поле та тіні гравців, що пересуваються по ньому. А бельгієць Вадим Востерс показав відео, де він із прожектором, що працює від генератора, освітлює вночі будівлю Опери та пам'ятник Солов'яненку. Комусь це нагадало Діогена або Прометея. «Чуєте, як голосно він працює?» — раптом звернув увагу художник на роботу дизеля, перериваючи політ фантазії глядачів.

Проект «Donetsk goes contemporary» гідний уваги, бо акції сучасного мистецтва у краї нечасті. Однак, зауважимо: тоді як місто намагається знайти нові символи, не пов'язані з радянським минулим та індустріальною «специфікою», учасники виставки вихопили старі ознаки: терикони, труби, радянські пам'ятники, футбол. На бульварі Пушкіна, де у вихідні художники продають картини, в очах мерехтить від натюрмортів із квітами, степових та лісових пейзажів. Це — поетична мрія про шахтарський край. А сучасне мистецтво — проза життя, побачена крізь призму іронії, жорстокості, захоплення і навіть ностальгії.

Ліна КУЩ.

Фото автора.

Інтим у 111 містах від Юрія Андруховича

Він — один зі жмені українських письменників, котрі можуть це собі дозволити. Писати про віддалені міста, акцентуючи увагу на собі, власних враженнях, мареннях, мріяннях. Тішитися з себе і знати: це читатимуть. Адже писано грайливо, стильно і затінено міні-містикою. Нову книжку Юрія Андруховича (на знімку) «Лексикон інтимних міст. Довільний посібник з геопоетики та космополітики» можна сприймати як завгодно. Меланхолійний путівник для вибагливих, гербарій, сувенір від автора... Або ж ціле життя письменника, компактно спаковане у стосику паперу.

Презентації новотвору тривають. Тільки у столиці було чотири. Книжку добряче просувають: це перший видавничий проект міжнародного поетичного фестивалю «Meridian Czernowitz». Фестини, що відбулися на початку вересня в Чернівцях, амбітно доскакують нового рівня.

Що ж до книжки, там опинилися міста, де автор не раз бував, жив, поспіхом перетинав за 2—3 години. Одиниці у змісті випадкові: мовляв, спекулювати на них можна досхочу. Якщо скласти докупи, вийде три, тут тобі і свята трійця, і триєдність, зізнався автор. Як і завше, він жонглює смислами, сподівається збентежити критиків позажанровим письмом (роман? збірник есеїв? подорожні нотатки?), сипле прянощів читачам. 11 тижнів до «прем'єри» Андрухович зроняв у соцмережі «Фейсбук» цитати-анонімки: прихильники вгадували, про яке місто йдеться. Врешті, десятка наполегливих отримала книжки з автографом.

Може, Андрухович потроху дрейфує до мемуарів? Попередній проект — «Таємниця» (замість роману), інтерв'ю автора завдовжки з книжку. Нині він показує добре об'їжджений «коника» — есеїстику. І все описане на власній, так би мовити, шкірі.

«Голос України» поцікавився думками людей, котрі книжку читали найретельніше.

Олександр Бойченко, есеїст, критик, літературний редактор новинки:

— Тут нема єдиного стилю та сюжету. Якщо все скласти докупи, матимемо життя Андруховича за 45 років — автобіографічний роман, всередині якого є есеї, вірші прозою, оповідання, вигадані й невигадані історії. Може, такими й будуть романи за якийсь час — різножанровими та мозаїчними. Це якісна книжка, а як її назвати, скажуть років за 10—15.

Діана Клочко, відповідальний редактор:

— У книжці є чіткий поділ на стани, пережиті й описані в різних місцях. Деякі з них — антижіночі, тобто зрозумілі тільки чоловікам, як правило, пов'язані з армією. Є лірика та містичні історії. Читати це можна, маючи досвід життя в різних містах. У Андруховича свідомо нема Африки, Далекого Сходу, Австралії, Азії. Хотілося прочитати, як би він це описав. Я не знаю іншого автора, в якого була б така кількість рефлексій в одному місці. По суті, 111 різних Андруховичів.

На білому дивані — літературні шоумени: Юрій Андрухович та Олександр Бойченко, модератор із Чернівців. Він говорить повільно, смакоквитою буковинською говіркою (смакує не лише зал, а й мовець), дене-де вштрикує жарт. Бесіда невимушена, чи то заздалегідь відіграна, чи то іскристо зімпровізована. «Моя проблема така, що я вже багато років не можу читати романів», — зізнається Бойченко. «Моя проблема така, що я вже багато років не можу їх писати», — зізнається Андрухович і начитує уривки. Визріває враження, що його тексти краще слухати. В авторському виконанні.

Особливо публіку того вечора потішили тексти про Єнакієве та Цюрупинськ. Мовби й політкоректні, тільки з-за корінця книжки іронічний хвостик видніється. Чий? Мабуть, одного з бісиків, що скачуть у андруховичевих есеях. Сподіваємося, скакатимуть ще довго.

Аніта ГРАБСЬКА.

Фото Юрія РИЛЬЧУКА (Укрінформ).

РЕЦЕНЗІЯ

Жарти блукаючих хромосом

Нещодавно показано прем'єру в антрепризі «Бенюк-і-Хостікоєв» — комедію Девіда Фрімена «Люкс для іноземців». Критика зустріла цю нову режисерську роботу Анатолія Хостікоєва стримано. Мовляв, річ не першорядна, а фінал її — махрове мексиканське серіальне мило. Еге ж, п'єса — на масовий смак. У провінційному готелі на франко-німецькому кордоні зустрілись кілька не знайомих між собою людей, взаємини яких автор так переплутав, що вони вже самі не знають, хто тут кому коханка, а хто законна жінка. А в фіналі всі вони виявились близькими родичами. Отака забавка. Втім, зіграно блискуче, імена акторів свідчать самі за себе: Наталя Сумська, Богдан Бенюк, Ігор Рубашкін, Денис Мартинов, Наталя Ярошенко, Анна Сирбу, Василь Мазур.

Гаразд, хай буде «махрове мило». Одначе в цій комедії є дещо, дуже важливе для режисера. Тут — «усі люди — родичі». Ця істина лягла в основу давнішої вистави Хостікоєва «Синьйор з вищого світу», і він ніби нагадує цю істину знову.

Та є тут і ще одна суто хостікоєвська річ, може, ще важливіша, але спершу вона здається просто вкрапленням в основні дії. Ось Наталя Сумська, що грає німкеню, бачить у своєму ліжку маніяка — флегматична німкеня враз перевтілюється на самурая! Це ніби маленька «інша роль» — роль усередині головної ролі. Сумська робить це віртуозно. Епізод короткий, його могло й не бути, але він звідкись тут узявся. Звідки? Можна згадати щось подібне в режисерській та акторській практиці Хостікоєва. Як, приміром, отой діалог з Бенюком у спектаклі «Швейк»: «Швейк, почему вы все время говорите по-чешски? — Бо я чех, пане поручнику. — А я кто?»

Оце-от "хто я?" звучить у Хостікоєва в найнесподіваніших місцях у різних виставах і ролях. Згадаймо його дивного грека Зорбу або Отелло, що читає старовинну аварську(!) молитву. Згадаймо його Султана в «Задунайці за порогом» — нащадка Роксолани, для якого питання «хто я?» трагічно-актуальне. Для самого Хостікоєва, чий батько осетин, а мати українка, в цьому питанні є дуже особистий інтерес, невіддільний від його мистецького буття. Здається, якби хтось інсценував підручник з генетики, то Хостікоєв охоче поставив би спектакль про драматичні пригоди хромосом.

Якби у виставі був лише той один "самурайський" епізод, не було б про що говорити. Але є ще фінал, зроблений так само — як несподівана ідентифікація героя. І той фінал вартий цілої вистави, він виправдовує всю п'єсу. Річ у тім, що персонажі тут — різних національностей: британці, німці, шотландець. І лиш один з них — темного походження. Відомо лише, що він іммігрант звідкись з окраїни Європи. Потім саме він, цей напівтверезий готельний служака (Василь Мазур), виявляється батьком чи родичем мало не всіх інших персонажів. І впізнають його за пісенькою, яку він їм наспівував колись давно. Мелодія, що допомагає їм усім знайти одне одного, — знаменита наша «Черемшина», де вівчар жене отару плаєм. У Фрімена, звісно, цього й близько нема. Але не могло не бути у Хостікоєва, для якого цей досить легковажний сюжет послужив приводом нагадати незбагненні шляхи наших героїчних хромосом. Фінал майже неймовірний, але його рятує музика — Василь Мазур (наживо!) грає «Черемшину» на саксофоні, і це звучить незаперечно.

Христофор ГРУША.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 223 (5223)
СУБОТА, 26 ЛИСТОПАДА 2011

У Чернігівському літературно–меморіальному музеї–заповіднику М. Коцюбинського відкрито виставку літератури «Не згасне пам'яті свіча» до роковин Голодомору в Україні, *повідомляє наш власкор Сергій Павленко*

До 80–ї річниці Голодомору в Україні 1932—1933 років у Гарвардському університеті підготують спеціальний атлас, який дасть змогу відобразити масштаби трагедії на картах. *Про це розповів доктор історичних наук, професор Станіслав КУЛЬЧИЦЬКИЙ (Gazeta.ua)*

Сьогодні — День пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій

«Выходи по пять человек!» Розстрілювали дві доби

1941 року, в уманській в'язниці, нелюди НКВС закатували майже 900 ні в чому не винних українських чоловіків, жінок, юнаків та дівчат.

В Умані, на Міщанському цвинтарі, сплять вічним сном 767 замордованих жителів Тернопільської області й близько двох сотень мешканців Уманщини. Так більшовицький режим «об'єднав» Західну і Східну Україну — у братській могилі...

Коли фашистська Німеччина, зламавши опір радянських прикордонників, сунула військами в глиб країни, її правителі думали не про те, як зупинити ворога, а — кого із співгромадян негайно розстріляти...

23 червня 1941 року наказ № 2445 М наркома Держбезпеки СРСР Всеволода Меркулова зобов'язав НКВС поділити усіх в'язнів тюрем, що можуть опинитися під окупацією, на дві категорії. Одні підлягали депортації у концтабори ГУЛАГу на сході країни, інші — негайному знищенню. Цей наказ поставив останню крапку на життєвій дорозі сотень тисяч мешканців Західної України та багатьох жителів Уманщини.

Звістка про масові страти в'язнів у Львові, Дрогобичі, Рівному, Чорткові, Луцьку, Вінниці, Умані облетіла увесь світ. У 1941 році про це повідомляли польські, французькі, італійські видання, писали найпопулярніші газети США — «Нью-Йорк пост» і «Нью-Йорк геральд триб'юн». А агенція «Ассошіейтед прес» навіть прислала до Львова власних кореспондентів.

Їх гнали пішки, без їжі й води...

2 липня 1941 року з міста Чортків Тернопільської області пішла на схід велика колона чоловіків, жінок, молоді. Її оточували озброєні автоматами та гвинтівками енкаведисти. За наказом Меркулова вони вже розстріляли 800 в'язнів чортківської тюрми. Решту погнали в глиб України пішки.

У колоні було 954 в'язні, всі виснажені нелюдськими умовами утримання в тюрмі, допитами та тортурами. Найстаршому — 62 роки, наймолодшому — ледве 18.

Тюремні наглядачі та солдати будівельного батальйону Червоної Армії гнали етап без перепочинку, не годували, не давали води. Арештанти непритомніли від перевтоми, спраги і голоду. Тих, хто не міг підвестися, енкаведисти пристрілювали на місці й викидали у кювет. Напитися води в'язням вдавалося лише тоді, коли на шляху траплялася річка. Співробітники НКВС заганяли їх туди — як худобу. Самі дивились, як люди хлебтали скаламучену воду...

Якось у дорозі група в'язнів, членів ОУН, спробувала звільнитися. Через фізичне знесилення втеча не вдалася. Конвоїри на місці розстріляли 123 бунтарів. Проте шістьом приреченим таки пощастило вирватися з пекла. П'ятеро втекло на етапі, а шостий зміг пережити страту! Імена чотирьох втікачів відомі. Це мешканці села Шидлівці Михайло Шевчук та Михайло Демків, а також Василь Росолович із Копичинців Гусятинського району та Омелян Чернеча із села Мушкатівки Борщівського району Тернопільщини. Ім'я заарештованого, який пережив страту, поки що встановити не вдалося.

Маршрут етапу лежав через Тиврів, Скалу-Подільську, Кам'янець-Подільський, Вінницю, Жмеринку, Ситківці, Христинівку. Останньою трагічною пристанню стала Умань.

Упізнавали по одягу

До Умані етап із Чорткова дійшов увечері 19 липня, подолавши за 18 днів майже 400 кілометрів. Ледь живі, люди заснули на підлозі камер уманської пересильної тюрми.

Вермахт уже наступав енкаведисникам на п'яти. Вагонів для пересилки не знайшли, і військовий прокурор Південно-Західного фронту та заступник наркома Держбезпеки УРСР Ткаченко розпорядилися стратити в'язнів з Тернопільщини просто в тюрмі.

А разом з ними і жителів Уманщини, заарештованих до війни та на її початку.

20 липня 1941 року в'язниця здригнулася від вигуків: «Выходи по пять человек!». Розстрілювали дві доби. Щоб мешканці міста не чули пострілів, стогонів та прокльонів — тюрма в центрі Умані — увімкнули двигуни вантажних машин.

Убивали двома способами. Декого — пострілами в голову, а інших ударами багнетів змусили спуститися у підвал тюрми і сісти один на одного... Коли підвал наповнився доверху — засипали живих людей вапном із сіллю й зачинили ляду. В'язні задихнулися під вагою тіл, від нестачі повітря та випарів вапна. В уманській тюрмі співробітники НКВС СРСР знищили 767 тернополян і близько 200 жителів Уманщини.

Точна цифра закатованих місцевих мешканців невідома, бо, за різними даними, із підвалів тюрми дістали 874—899 тіл. Ще якась кількість залишалася замурованою у стінах...

Страчених знайшли німці

1 серпня 1941 року в Умань вступили частини вермахту. Незабаром німецькі солдати звернули увагу на важкий сморід, що висів над подвір'ям тюрми. Сморід ішов із віддушини тюремного підвалу, заповненого дровами й різним мотлохом. Підвал очистили і знайшли нещодавно змуровану стіну. Розібрали її і побачили пересипані вапном та сіллю тіла людей. З деяких трупів ще сочилася рідина, вивалювалися нутрощі, інші були сухі й чорні. За словами уманчанки Мотрі Буткевич, «як відкрили підвал, то троє чоловіків біля дверей були ще живі. Двоє з них, вдихнувши свіжого повітря, одразу померли, а один закрив руками обличчя, встав і повільно пішов». Хто це був, яка його доля — невідомо й досі.

За наказом бургомістра Умані тіла жертв більшовицького режиму розклали на подвір'ї тюрми. Мешканці Уманщини приходили упізнавати рідних. Упізнавали, фактично, по зубах, одягу та взутті. По одягу знайшла свою матір, Химу Кузьмівну Рябу, жителька села Іванівка Уманського району Тетяна Телепенко. По зубах, піджакові та торбинці для махорки, вишитій власними руками, жителька села Громи Уманського району Ганна Заєць упізнала свого чоловіка Григорія. Документи, що посвідчують особу (акти обвинувачень, вироки суду тощо), були лише на 83 тілах. Серед закатованих знайшли своїх родичів жителі сіл Полянецьке, Кочержинці, Городецьке, Родниківка Уманського району, села Талалаївка Христинівського району. Вони позабирали тіла своїх рідних додому. Тіла «в одязі, характерному для Західної України», поховані в Умані, на Міщанському цвинтарі, в семи братських могилах. Перевезення загиблих на цвинтар тривало тиждень. За свідченнями уманчанина Василя Пентюка, жертв НКВС ховали за християнським звичаєм. На заупокійній службі Божій «...були присутні кілька тисяч уманчан. Співав церковний хор».

Школярка з міста Борщів Ганна Саган, яка загинула від рук енкаведисників в Умані 20 липня 1941 року.

П'ятдесят літ мовчання

Що на цьому місці поховані жертви НКВС — не згадували майже 50 літ. Після війни могили позаростали бузком та бур'янами. Наприкінці 1980-х років активісти Уманської крайової організації Народного руху України та народознавчого товариства «Берегиня» розшукували в Умані свідків Голодомору. Тоді почули від старших людей і про ці могили. Рухівці разом з «Берегинею» розчистили їх, на кожній встановили хрест. Перший за півстоліття мітинг-реквієм та поминальна служба Божа відбулися 11 лютого 1990 року. Відтоді щороку громадськість Уманщини проводить тут Дні пам'яті та поминає роковини Голодомору.

У липні 2001 року родичі вбитих встановили на цвинтарі дубовий хрест та скульптуру Богородиці. Кілька років тому, за розпорядженням місцевої влади Умані, споруджено пам'ятник жертвам політичних репресій.

Зібравши свідчення очевидців, у 1989 році колишній політв'язень, голова Уманської крайової організації НРУ, нині кандидат історичних наук, доцент Уманського державного педуніверситету Богдан Чорномаз подав прокурору Умані заяву: відкрити карну справу за фактом масового знищення в Умані органами НКВС СРСР невинних людей. З прокуратури відповіли, що «...не виявлено достовірних даних, які б підтвердили причетність до вбивства осіб з числа НКВС чи окупаційної армії фашистської Німеччини». У 1999 році Богдан Чорномаз надіслав аналогічну заяву до Генпрокуратури України. Правоохоронці карну справу відкрили, але не провели жодних слідчих дій...

3 липня ц. р. у Чорткові відбувся велелюдний мітинг-реквієм за невинно убієнними.

На рушнику — три чорні хлібини

12 липня, у 70-ті роковини страхітливого злочину, делегація Тернопільщини на чолі з головою облради Олексієм Кайдою прибула до Умані. Тут, на Міщанському цвинтарі, поруч з братськими могилами жертв більшовицького режиму, тернополяни спорудили меморіал своїм землякам. На шістнадцяти гранітних плитах — імена 767 мучеників. І напис: «На цьому місці лежать українські патріоти — в'язні чортківської тюрми, уродженці Тернопільської області, яких розстріляно працівниками НКВС СРСР у м. Умані 21 липня 1941 року».

Під час мітингу пам'яті, в якому взяли участь гості та уманчани, до підніжжя обеліска та на плити меморіалу лягли квіти, колоски пшениці та кетяги калини. На вишитий рушник поставили склянку води і поклали три чорні хлібини.

Виступали родичі загиблих. Тернополянка Романія Гричківська розповіла: «Троє з нашої родини йшли у цьому моторошному етапі до Умані. Брата моєї бабці, 26-річного Богдана Гоя, убили по дорозі конвоїри. Сестру бабці, молоденьку Леонтину Пилик, розстріляли в Умані. Старшого брата мого дідуся, Степана Сося, замучили у в'язниці...»

Після завершення жалобного дійства Богдан Чорномаз звернувся до земляків-уманчан з проханням гуртом, як це зробили тернопільці, увічнити пам'ять загиблих краян. Адже й досі їхніх імен немає на меморіальному камені. Ще й досі вони йдуть шляхом із забуття у вічність.

Надія ТУЛЬЧИНСЬКА,
Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Фото з архіву Надії ТУЛЬЧИНСЬКОЇ.

Ветерани ОУН-УПА з Тернопільщини на відкритті меморіалу землякам — жертвам більшовицького режиму.

З прокуратури відповіли, що «...не виявлено достовірних даних»

«Це було таке, що його й розказати не можна... А ми ж пережили!»

Про роки Голодомору згадує довгожителька Мотрона Григорівна Давиденко

Слово «голод» я вперше почув ще зовсім малим. Коли до моєї бабусі Одарки приходили подруги й згадували молодість, то обов'язково згадували й про нього. Говорили майже пошепки, але «голод» уже тоді називали «сталінським». Мені важко було второпати, як це, коли немає бодай шматка хліба. Адже навіть у нашому сільмазі тоді, наприкінці 60-х, полиці вгиналися від консервів, тушонки, пряників... Ну добре, міркував я, не було хліба, а чому не можна було купити пряників чи кілька в томаті?

Запитати бабусю не наважувався, але все з'ясувалося, коли згодом наша сім'я квартирувала у Євдокії Колодяжної. Баба Дуня була одинока і до всіх малюків ставилася, як до онуків. Коли хтось не хотів їсти, то лякала... голодом. У неї тоді померли всі п'ятеро дітей. Вони вже пухли від голоду й загинули через фатальну випадковість. Коли мами не було вдома, приїхала її сестра з Донбасу. Побачила голодних дітей і дала їм гостинців. Малі накинулись на кукурудзяні млинці, врятувати їх не вдалося...

Людей, що пережили той голод, дедалі менше. І сучасна молодь, як і ми колись, теж, певно, не може зрозуміти багато чого.

Тому таке важливе слово з вуст очевидців. Серед них і Мотрона Григорівна Давиденко, яка все життя провела у рідному селі Давидівка Стовбинодолинської сільради Новосанжарського району. Нещодавно їй виповнився 101 рік!

— Хіба таке забудеш? Нас тоді розкуркулили, забрали землю, а в селі почали організовувати колгосп. Батько туди страшенно не хотів, опирався, бо звик працювати на своїй землі, дбати про родину. Тоді забрали ще й кобилу, телицю... Навіть скриню з одежею, ринку з борошном! Щоб уже людям і діватися було нікуди! Одна курка в хазяйстві залишилася, бо кудись забігла, то не змогли спіймати... Садковий у нас був такий, у нього теж і землю, і все інше відібрали, то той навколішки падав, щоб узяли потім хоч у колгосп, а вони — ні! Так і помер з голоду...

Баба Оксана Карличка була, вдова. У них теж усе дочиста відібрали, а всіх потім звезли в Голуби, де поселили в одній хаті, то вони там навіть собаку з'їли, бо вже до такого від голоду дійшли... Багатьох висилали, як казали тоді, на Сибір, а були й такі, що тікали самі світ за очі... Хто на Донбас, хто у Полтаву або десь до родичів у інші краї. Антон Лелюх, пам'ятаю, зарізав тоді бичка, щоб у колгосп його не здавати. А хтось «шепнув» куди треба, і його були забрали, а він десь... відкіля там... утік, узяв із собою спершу старшого сина — і на Донбас! Бо там не дуже питали, хто ти й що ти, а карточку на хліб дають — і в шахту... Потім туди і вся його велика родина поїхала, а повернулися вони аж після війни. Отаке було!

Мотрона Григорівна не пригадує, чи були якість винагороди для тих, хто проводив «реквізиції», однак згадує, що робили це місцеві активісти.

— А як хліб шукали? Ходили оті активісти і «штричкою» скрізь штрикали — і у дворі, і в садку: чи не закопали, бува, хліб? А де ти його сховаєш? Та вони ж по одному й не приходили, а по 5—10 чоловік. І як ти будеш боронитися? Та й люди виснажені, без сил... Оце як я зараз... Приходили серед білого дня і забирали, як у себе вдома!

На очах у бабусі сльози: «Це було таке, що його й розказати не можна... А ми ж пережили!»

— Коли почали помирати від голоду? Найбільше на початку весни 33-го, коли сякі-такі запаси з осені вже скінчилися, а зелені ще не було... Товкли кукурудзяні качани без зерна в ступі, додавали листя дубка, берестка або кропиви, заливали гарячою водою і парили в печі. З того пекли «оладки». Їли коріння лопухів... Дрібну рибку, жаб, горобців і навіть їжаків — усе виловили! Казали, що й людей того... Був Нехтодій і жінка його Марія, мали двох дітей, то казали, що вони їх з'їли. І ще казали, що й Семен тут один із сестрою теж з'їли молодшого брата Грицька... Отаке, дітки, було! У колгоспі теж не мед, але там хоч у перші місяці давали якусь бурду, бо люди мусили таки працювати. Все дуже суворо охоронялося. Пригадую, якось малий Гриша Китайгора десь пучок колосків назбирав, то бригадир його спіймав, усе відібрав і гоном гнав до контори... Багацько з'явилося сиріт. І старші пололи буряки, а менші були біля них і їли ту виполоту зелень...

Мотрона Давиденко.

Бабуся розповідає, що не голодували здебільшого лише так звані активісти. Підлизуни, як називає їх Мотрона Григорівна. Під час реквізицій, певне, щось прилипало до їхніх рук, хоча б і одяг чи взуття розкуркулених. А якщо в сім'ї залишалися сякі-такі речі, то ще був шанс виміняти за них шматок хліба у місті.

— Ходили за 30 кілометрів у Полтаву на товкучку і там міняли... Був там і «Торгсин», де приймали різні цінності. Носила і я туди свою каблучку та батьків золотий годинник, який привіз він із Германії в 1914 році. Купила тоді крупу і клунок борошна. У місті все-таки було легше, там хто працював, то по карточках отримували продукти. А в селі — виживай, як хочеш! Як нам вдалося? Мабуть, кому яка доля... У нас мама померла, бо було хворе серце, а сестра пішла в чотири роки від запалення шлунка. Ми з батьком лишилися... Зараз молодь багато знає про те, от ми так мало й розповідаєм: раніше не можна було, а нині ніхто дуже й не питає... Добре, що тепер хоч у Стовбиній Долині біля церкви є пам'ятник жертвам Голодомору, то люди й на довгі роки знатимуть.

На запитання: «Хто винен?» — бабуся каже: «Бог його зна, може, комуністи...»

...Антон Лелюх — Антон Никифорович, про якого згадує Мотрона Григорівна, — це мій дід. Був добрим господарем, мав трохи землі, конячину, сякий-такий реманент, з весни й до осені у полі, а взимку столярував, шевцював... Сім'я була велика (на той час уже шестеро дітей), але не бідували, бо всі, як і дід, були працьовитими. Але — розкуркулили, а за зарізаного «без відома властей» бичка хотіли посадити. Дід утік з етапу, забрав серед ночі старшого сина і подався на Донбас. «Коли приїхали до Красного Луча, я вже почав пухнути від голоду, — згадував дядько Григорій. — А на ранок тато дали мені картку на хліб, а самі на шахту... Я сходив, одержав буханець «чорняги» і доки йшов додому, відщипував по шматочку... Так і не вчувся, як увесь хліб і з'їв! А ввечері тато вертається з шахти та й каже: «Ну що, Гришо, будемо вечеряти?» Я розплакався, а він навіть і не лаяв — теж заплакав, випив кружку води і ліг спати...»

Уже після визволення від німців, коли дід зламав на шахті ногу, вирішили повертатися додому. Грошей не було, ішли пішки: діда старші попеременно везли... на тачці, а менші бігли попереду, і в селах їм давали хто що міг — сухаря, жменю крупи чи грудочку цукру... Отак за кілька тижнів і дійшли на Полтавщину!

Дід після того прожив небагато: шахтарські болячки звели у могилу порівняно молодим. Поховали його у садку, за хатою. Її давно немає, але якщо їхати з Нових Санжар у Решетилівку, то на півдорозі, у Давидівці, видно під горою могилку, над нею — стара яблуня. Отам і спочиває наш Антон Никифорович, якому так і не судилося побачити багатьох своїх онуків. Як і нам його. Але щоразу, стоячи під тією яблунею, кожен скаже: «Спасибі вам, діду, що ми є!»

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Фото автора.

Автор висловлює вдячність директору Стовбинодолинської загальноосвітньої школи Марії Леонідівні Галуновій за допомогу в підготовці матеріалу.

Пам'ятник у селі Стовбина Долина.

СВІДОК ЕПОХИ

Голова на льоду

Мабуть, найстрашніше, що тридцять третій рік робив життя примітивно-елементарним і повертав людей до первісного стану дикості. 85-літній киянин Григорій Іванович Донець, чиє дитинство минуло на берегах оспіваної Нечуєм-Левицьким річки Раставиці на Київщині, розповідає, що ніколи потім не бачив цю річку такою чистою й порожньою, як навесні тридцять третього. Голодні люди виловили не тільки найдрібнішу рибу і жаб, а й визбирали всіх молюсків, піщане дно було зовсім чисте, а береги повсюди всіяні порожніми черепашками. Ніде не було видно кота чи собаки: їх поїли або вони зійшли з дому й жили десь у лісі, ставши знову дикими, як тисячоліття тому. А горобців люди ловили за допомогою рибальських ятерів. Ставили ятір у хліві навпроти вікна. Птахи, за звичкою, залітали до хліва — пошукати якусь зернину. За ними зачиняли двері. Горобці, намагаючись утекти через вікно, потрапляли до ятера. Їх потім патрали, варили і їли разом з кістками.

Навесні, коли прилетіли чорногузи, їх перестріляли — хто мав рушницю. Рушниця за тих часів могла знадобитися не лише для полювання. Адже голод поділив людей на дві категорії. Ті, хто не вступив до колгоспу, були приречені на голодну смерть. Доки у них були сили, вони, траплялось, ходили щось красти в односельців. Колгоспники також голодували, але їх таки трохи підтримували харчами — щоб могли працювати на державу. Григорій Іванович згадує: зимою 33-го батько був в армії на перепідготовці, а мати з дітьми вдома. Якось пізнього вечора почули шарудіння в комірчині, за зачиненими дверима. Мати з порога вистрелила дуплетом просто крізь двері. Діти заплакали од страху, і вона сердито сказала, щоб сиділи тихо. На ранок у комірчині, дякувати Богу, нікого не виявили.

Але тої самої зими селяни таки спіймали одного злодія. Це був найбільший у селі чоловік, справжній велетень, і їсти йому, мабуть, хотілося найбільше. Але ті, кого він обкрадав, мали голодних дітей, і це робило людей безжальними. Чоловіка повели на річку, і там («на ковзанці, де ми любили гуляти» — каже Григорій Іванович) одрубали злодієві голову й поставили ту голову на льоду.

Навесні з армії прийшов батько. Голод тоді саме досягнув свого піка. Помер дід. Малий Гриць із батьком повезли його на кладовище. Він лежав на возі, на ряднині. Удвох вони стягли діда додолу, але не мали сили опустити в могилу. Допоміг якийсь чоловік, що проходив поблизу. Яма вийшла мілка, може, по коліна, батько не подужав викопати глибшу. Звісно, ніякої труни не було — діда просто загорнули в ряднину й засипали землею.

Старий чоловік і тепер плаче, розповідаючи цю історію.

Григорій Іванович згодом став знаменитим будівельником, Героєм Соціалістичної Праці, його іменем у Києві названа вулиця — ще за життя. Свого часу належав до комуністичної партії, але коли при ньому хтось із колишніх однопартійців заявляє, що «голоду не було», каже: мабуть, їхній батько тоді був комнезамівцем і ходив з наганом на поясі. Він робить довгу паузу й вимовляє фразу, що здається зовсім несподіваною для Героя Соцпраці й колишнього комуніста:

— Що не кажіть, а совєцька власть нікуди не поділася. Вона, зараза, просто так хитро змінилася, що її трудно впізнати...

Віталій ЖЕЖЕРА.

ВБИТІ ГОЛОДОМ
ЗНИКНУТЬ
БЕЗ ТВОЄЇ ПАМ'ЯТІ

1933

26 листопада
14:00
м. Арсенальна
хода до Національного меморіалу жертв Голодомору
Пам'ятай. Прийди. Запали свічку.

Назавжди залишились дітьми...

У вересні 1933-го за парти не сіли понад мільйон учнів. Тільки на Київщині того року було зафіксовано близько 330 тисяч безпритульних дітей. Вони втратили батьків чи свідомо були покинуті ними в надії, що у великому місті малеча знайде собі бодай шматочок хліба. У пам'ять про них, про померлих і ненароджених, сьогодні у столиці пройде скорботна процесія, повідомляє прес-центр Центру дослідження визвольного руху.

Півтисячі незапалених свічок — як символ мільйонів непрожитих життів. На кожній — чорна стрічка із ім'ям померлої дитини. Їхні імена історики віднайшли в Національній книзі пам'яті. Найстаршим із них було сімнадцять років. Найменші не прожили й семи місяців. Вони могли б вирости, могли б бути щасливими, але навічно лишились дітьми...

Скорботна хода розпочнеться о 14-й годині від станції метро «Арсенальна». До Національного меморіалу Голодомору свічки у пам'ять про загиблих дітей пронесуть незапаленими. Уже за півгодини тут має розпочатися панахида, до участі в якій запрошені представники всіх церков та релігійних організацій. І під час загальнонаціональної хвилини мовчання (рівно о 16-й годині) українці в пам'ять про померлих від Голоду 1932-33 рр. запалять мільйони свічок.

Запалають вогнем і свічки в пам'ять про дітей. Небайдужі кажуть: тоді їх могли врятувати хлібом, та не зробили цього. Сьогодні ми можемо врятувати їх і себе вічною пам'яттю про ті події.

До речі, за підрахунками істориків, під час Голодомору 1932—1933 років найбільше постраждали діти. Вони, відповідно до статистики, це — більш як 50% загиблих у ті роки.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА

«Мамо, ї...»

...У сім'ї було семеро дітей. Один хлопчик помер до голоду. Навесні 33-го померло троє: двоє хлопчиків і наймолодша сестричка. Старшому було вісім, середульшому — трохи менше, сестричці — півтора року.

Вона тільки-но навчилася повзати і постійно просила тоненьким голосочком: «Мамо, ї...» — їсти. Якось навесні 33-го мама варила баланду з бурячиння. Одна з дітлахів, Настя, дала сестричці, яка жалібно пищала, листочок. Та взяла його до ротика і померла прямо на руках у Насті.

Спухлий від голоду Володя лежав на веретчині біля призьби. Мати, йдучи на колгоспне поле, суворо заборонила дітям давати йому що-небудь. А Володя ледве чутно промовляв: «Ванюшко, дай щось...» Десятилітній Ваня не витримав, не послухав матері й простягнув йому зірваний яблуневий пуп'янок. Усе життя він згадував, як на куточках Володиного рота виступила біло-зелена шума... Володі не стало того ж дня.

Дітей не мали в чому ховати. Їх загортали у веретки і несли на цвинтар. Там люди, що ще мали сяку-таку силу, копали яму. Тільця опускали туди і так ховали.

Діти вмирали на очах у матері, а вона нічого не могла вдіяти. Із сімох вижило троє. Найстарша, 12-річна Федора, служила в директора школи, потім пасла худобу і так порятувалася. Десятирічний Іванко, трохи дужчий фізично, брав за ручку 5-річну Настю і ходив із нею по хатах. Хтось давав бурячок, хтось — ковтнути баланди, а щось і крали. Вижили.

Тьоті Федори нема вже більше 20 років. Дідусь Іван помер 1994-го. А тьотя Настя, улюблениця всього роду, відійшла 2008-го.

У цьому ж селі на Вінниччині трапився страшний випадок, про який розповідали дідусь Іван і тьотя Настя.

Сусіди помітили, що довго не видно ані матері, ані дочок і молодшого сина. Покликали міліцію, зайшли до хати і побачили спухлих матір із доньками, що лежали на долівці. Кинулися шукати хлопчика, відкрили казан — а там м'ясо варене... І в діжці — рештки дитини. Жінку й дочок повантажили на підводи й відвезли кудись. Так ніхто ніколи й не дізнався, що було з ними далі. Хата і подвір'я стали пусткою. Люди обминали це місце багато років. Хата розлізлася, поросла бур'янами, тільки дикі пси скавучали там...

Аніта ГРАБСЬКА.

Маємо засвоїти уроки жертовності свого народу

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Зворушливим символом шани стали щорічні акції «Запали свічку пам'яті». 26 листопада українці поминають загиблих та ненароджених, засвічуючи лампадки на головних майданах і площах країни.

— Сталінський режим розглядав Україну як загрозу існуванню СРСР. Селяни були силою, що могла повстати проти колективізації. Щоб вирішити «українське питання» раз і назавжди, було організовано Голодомор. А під час репресій 30-х років було знищено близько 30 тисяч представників української еліти. Демографи підрахували: якби не ці втрати, зараз в Україні могли б жити майже 100 мільйонів людей, — сказав Володимир Василенко, професор НаУКМА, доктор юридичних наук, на прес-конференції, що відбулася вчора в Києві.

Вчений навів дані науково-медичної експертизи СБУ, за якою протягом 1932—1933 років було виморено голодом 3 мільйони 941 тисячу українців.

Проте професор цифрам не довіряє: експерти працювали з архівами, що дісталися у «спадок» із тих часів. Відомо, що в роки лихоліття людей часто ховали без реєстрації, у дворах та братських могилах, у документах вказували інші причини смерті, а пізніше навіть знищували реєстрові книги. Кількість жертв голодної смерті до сьогодні залишається моторошно приблизною.

Горе об'єднує українців

— За свіжими даними соцопитувань, 67 відсотків українців визнають Голодомор геноцидом. Ця подія об'єднує людей, бо протягом років Незалежності поступово відкривалася правда, — зауважив історик Володимир В'ятрович. Він нагадав важливі етапи визнання трагедії в Україні: вперше офіційні вшанування відбулися в 1993 році за указом Президента Леоніда Кравчука. Із 1998-го в країні відзначають День пам'яті жертв Голодомору. У 2006-му прийняли закон, що визнає Голодомор геноцидом українського народу. Натомість, торік у квітні, виступаючи перед депутатами Парламентської Асамблеї Ради Європи, Президент Віктор Янукович сказав, що «визнавати Голодомор як факт геноциду щодо того чи іншого народу, ми вважаємо, буде неправильно, несправедливо. Це була трагедія, спільна трагедія держав, що входили до СРСР». Мас-медіа та інтелігенція потрактували цю фразу як проросійське задкування.

Тим часом кількість українців, котрі поминають жертв і визнають Геноцид, не меншає. Раз у раз постає запитання: хто має спокутувати гріхи режиму сьогодні?

— У офіційних заявах України жодного разу не звинувачували Росію. Звинувачували сталінський режим, і це правильно, — зауважив Володимир Василенко.

— Ідеться не про грошові компенсації родичам загиблих, а про засудження злочину — це потрібно і Росії, й Україні, — вважає Володимир В'ятрович. — Натомість, Росія орієнтується на тоталітарне минуле, створює міф «Сталін як ефективний менеджер», придушує свободу слова, а влада передається з рук у руки. Також діє міф «якщо ми сьогодні визнаємо Голодомор, завтра доведеться розплачуватися з усією Україною».

На міжнародному рівні тема Голодомору дискутується значно рідше. Нині його визнали геноцидом 23 держави.

Експерти вважають, що світова спільнота недостатньо інформована. А називати Голодомор «українським Холокостом» заради співчуття сусідів — справа марна. За спостереженнями істориків, свого часу це викликало негативну реакцію, зокрема, з боку Ізраїлю, який домагався визнання Холокосту геноцидом Генеральною Асамблеєю ООН близько 60-ти років. Виходить, «мірятися» трагедіями — не менш цинічно, ніж їх замовчувати.

Аніта ГРАБСЬКА.

Із свічок викладуть символічний хрест

Він світитиметься на Театральному майдані Тернополя. Після жалобною ходою громадськість вирушить до меморіального знака замордованим під час сталінських репресій землякам, що біля музею політв'язнів і репресованих, та пам'ятного знака «Голодомор 1932—33 років», встановленого в ніші церкви Різдва Христового.

В Українському домі «Перемога» відбудеться концерт-реквієм за участю Галицького камерного оркестру. Тут також у вихідні демонструватимуть художній фільм «Голод-33» за книгою Василя Барки «Жовтий князь» та документальну стрічку «Окрадена земля» канадського виробництва. В обласному архіві відкриють тематичну виставку «Свіча на підвіконні», а в музеї політв'язнів — постійно діючу. Активісти Молодіжного націоналістичного конгресу і громадської ініціативи «Оновлена країна» подарували обласній універсальній бібліотеці кілька примірників «Жовтого князя». Згодом цю книгу одержать й інші бібліотеки. Минулої п'ятниці останній урок в усіх школах Тернополя було присвячено цим трагічним подіям.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

У столиці провели Урок пам'яті для старшокласників «У них забрали життя. У тебе забирають пам'ять». Близько тридцяти школярів прослухали 45-хвилинний інтерактивний урок, після запалили свічки на згадку про інших діток, які померли від голоду або так і не народилися в результаті трагічних подій 1932—1933 років (на знімку). ***Також старшокласники мали можливість оглянути виставку хлібців і балабух, спечених за «рецептами» тих років із жолудів, липового листя і полови.***

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

За адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, каб. 4 відбудеться аукціон з визначення переможця щодо наступного майна:

27 грудня 2011 р. об 11 год. 30 хв. Лот №1 - нерухоме та рухоме майно, що належить ІП "Агровет Україна. Місцезнаходження майна: с. В.Добронь Ужгородського району, Закарпатської області вул. Меліораторів,3. Початкова вартість лоту: 1 480 123,00 грн. **Лот №1 включає в себе:** Поз.№ 1 Комплекс будівель та споруд: Контрольно - пропускний пункт (літ.А), заг.площа 349,1 кв.м., котельня (літ.Г), заг.площа 6,3 кв.м.), виробничий цех (літ.В), заг.площа 444,7 кв.м.), гаражі- склади (Літ. Б), заг.площа 729,2 кв.м.), виробнича база: склад (Літ.Д), заг.площа 8,4 кв.м., склад (Літ.Е),заг.площа 20,7 кв.м., навіс (Літ.Ж), площа забудови 49,6 кв.м., огорожа території висотою 2 м, площею 252 кв.м., асфальтобетонне покриття території площею 6815 кв.м. Ціна 1056201 грн. Поз.№ 2 Грузовий автомобіль марки "DAF" AE 45.180 LF, реєстраційний номер АО 6195AI,2000 р.в., 59915 грн.; Поз.№ 3 Полуприцеп боротовий марки "KOGEL" SN 24W, реєстраційний номер АО 4343ХХ,1998 р.в., 54271 грн.; Поз.№ 4 Седловий тягач марки "VOLVO", FM10-360, реєстраційний номер АО 5572AI,1999 р.в., 90874 грн.; Поз.№ 5 Бетономішалка, типу БЦМ-2М, 2006 р.в., інв.№1, 1590 грн.; Поз.№ 6 Підіймач вантажний з ковшами - норія, висота підйому 15м, електропривід 2,2 кВт,типу Se-5, 2006р.в., 14659 грн.; Поз.№ 7 Підіймач вантажний з ковшами - норія, висота підйому 11м, електропривід 2,2 кВт, типу Se-5., 13052 грн.; Поз.№ 8 Цепний транспортер з двома приймальними місцями та одним місцем відвантаження, довжина - 5,8м, тип LSZ-40, 2006 р.в., 12121 грн.; Поз.№ 9 Пиловий фільтр, тип F-400, електропривід 0,37 кВт., 13134 грн.; Поз.№ 10 Виробнича лінія для дроблення зернових культур: молоткова дробилка HS-450, 2006р.в.; електропневматична задвижка для цепного транспортера; блок подачі зерна діаметр 152мм, довжина 6,5м - (2шт.); металічний силос - циліндричний, діаметр 2,55м, висота 7,3м; цепний транспортер з поворотною дугою, довжина 6,5м, тип KNG-30;приймальний бункер, довжина 6,4м, 2008р.в., 109922 грн.; Поз.№ 11 Електропневматичний запорний клапан 250х250мм, 1848 грн.; Поз.№ 12 Комп'ютер ACER AL1723, монітор 2006 р.в., системний блок, процесор Celeron 1,7 GHz, HDD-60 GB, клавіатура., 1205 грн.; Поз.№ 13 Кондиціонер типу VS-H12 H4/E1, 2009 р.в., 1856 грн.; Поз.№ 14 Машина для наповнення мішків, 180м/год, тип TZS-50, мод. ТМ -019-07,2007 р.в., 18386 грн.; Поз.№ 15 Моб.тел.Samsung, 2010р.в., 661 грн.; Поз.№ 16 Моб.тел.Samsung, 2008р.в., 550 грн.; Поз.№ 17 Моб.тел.Samsung, 2008р.в., 1055 грн.; Поз.№ 18 Моб.тел.Samsung, 2008р.в., 700 грн.; Поз.№ 19 Монітор XEROX,мод. XM 20w 2007 р.в., 539 грн.; Поз.№ 20 Монітор Samsung, SyncMaster 943N, 2009 р.в., 809 грн.; Поз.№ 21 Монітор LG, Flatron W1942S-PF, 2009 р.в., 1367 грн.; Поз.№ 22 Промисловий апарат-смеситель компонент корма, обєм 2,5 м3, електропривід 0,18 кВт, 17583 грн.; Поз.№ 23 Системний блок, процесор Celeron 1,8GHz, HDD-60 GB, клавіатура, 1706 грн.; Поз.№ 24 Системний блок, процесор Celeron 2,9GHz, HDD-120 GB, клавіатура; процесор Celeron 2,5 GHz, HDD-120 GB, клавіатура, 4128 грн.; Поз.№ 25 Факс Panasonic, KX-FL403UA, 1187 грн.; Поз.№ 26 Принтер Samsung SCX-4321,2008 р.в., 804 грн. Стан задовільний, придатний для використання за призначенням. Об'єкти використовувалися в виробничо-господарській діяльності. Результати аукціону та визначення їх переможця по кожному аукціону оформляються протоколом, який затверджується Організатором аукціону (продажу), та підписується переможцем аукціону. Особа, яка стала переможцем аукціону за наслідками проведеного аукціону, отримує право на придбання відповідного об'єкту (майна). Таке право ним реалізується шляхом укладення відповідного договору купівлі-продажу, який укладається між продавцем та переможцем аукціону, з врахуванням вимог, встановлених законом. На аукціоні можуть бути присутні й інші особи, якщо вони внесуть вхідну плату в розмірі 800,00 грн. Вартість аукціонної документації становить 800,00 грн. Фізична або юридична особа, яка бажає зареєструватись як учасник аукціону, повинна мати при собі та здати як додаток до заяви на реєстрацію учасником аукціону: документ, що посвідчує фізичну особу або представника юридичної особи, їх повноваження; квитанцію про сплату реєстраційного внеску; документ про внесення гарантійного внеску у розмірі 10 відсотків початкової вартості активів; декларацію про доходи, у разі придбання активів за рахунок грошових коштів - для покупців - фізичних осіб; нотаріально посвідчені копії установчих документів - для покупців - юридичних осіб (копію рішення про участь в аукціоні - для органів місцевого самоврядування); довідку щодо відсутності рішення про порушення проти суб'єкта господарювання справи про банкрутство чи визнання його в установленому порядку банкрутом (у разі реєстрації учасником аукціону суб'єкта підприємницької діяльності). Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - три повних календарних дні (доби) до початку аукціону. Реєстраційний внесок (17 грн.) та гарантійний внесок (в розмірі 10 % від початкової ціни кожного лоту) вноситься грошовими коштами на рахунок організатора аукціону (продажу) - ПП "Агенція з питань майна та банкрутства": № 26009500043384 в ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК", м. Ужгород, МФО 300614, код 34418023, адреса банку: 88000, м. Ужгород, вул. Л.Толстого, 29. Затверджений протокол аукціону є підставою для укладення протягом 15 дн. договору купівлі-продажу між переможцем та продавцем. Кошти за реалізоване майно будуть перераховані відповідно до реквізитів, вказаних в договорі купівлі-продажу, на протязі 30 днів. З майном можна ознайомитися щодня, крім вихідних, з 9 до 16 години за адресою місцезнаходження майна. З усіх питань організації та проведення аукціону слід звертатися з понеділка по п'ятницю з 09 по 18 год. до організатора аукціону (продажу) за адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, тел. (80312) 619122.

ПрАТ «Київстар» інформує про введення нового тарифного плану «5+0» для абонентів передплаченого зв'язку DJUICE

Цим ПрАТ «Київстар» інформує про те, що з 05.12.2011 року вводиться новий тарифний план «5+0» (далі – Тарифний план) для абонентів передплаченого зв'язку DJUICE на таких умовах:

Види послуг рухомого (мобільного) зв'язку	Тарифний план, грн
Плата за з'єднання дзвінка	Не справляється
Вихідні дзвінки (передавання інформації голосом) на телефонні номери абонентів мережі рухомого (мобільного) зв'язку «Київстар» та DJUICE,за секунду	0,50
Вихідні дзвінки (передавання інформації голосом) на телефонні номери абонентів мереж інших операторів рухомого (мобільного) та фіксованого зв'язку України, за секунду	
Вихідні дзвінки (передавання інформації голосом) на телефонні номери абонентів DJUICE при використанні акційного тарифу, за хвилину	Не справляється
Вихідні дзвінки (передавання інформації голосом) на телефонні номери абонентів мережі рухомого (мобільного) зв'язку «Київстар» при використанні тарифних хвилин, за секунду	0,05
Вихідні дзвінки (передавання інформації голосом) на телефонні номери абонентів мереж інших операторів рухомого (мобільного) та фіксованого зв'язку України при використанні тарифних хвилин, за секунду	
Щоденна абонентна плата, грн	1,15
Дзвінки на телефонні номери абонентів DJUICE по акційному тарифу в разі нарахування щоденної абонентної плати, хвилин	Без обмежень
Щоденна кількість тарифних хвилин на телефонні номери абонентів мережі рухомого (мобільного) зв'язку «Київстар», що надається в рахунок абонентної плати, хвилин	100
Щоденна кількість тарифних хвилин на телефонні номери абонентів мереж інших операторів рухомого (мобільного) та фіксованого зв'язку України, що надається в рахунок абонентної плати, хвилин	30
Щоденний обсяг GPRS-трафіку для користування послугою «Традиційний доступ до мережі Інтернет за технологією GPRS та EDGE», що надається в рахунок абонентної плати, Мб	5
Передавання текстового повідомлення на телефонні номери абонентів мереж українських операторів рухомого (мобільного) зв'язку та операторів фіксованого зв'язку стандарту CDMA, грн, за повідомлення	0,50
Передавання текстового повідомлення на телефонні номери абонентів мереж іноземних операторів телекомунікацій, грн, за повідомлення	1,20
Передавання мультимедійного повідомлення на телефонні номери абонентів мереж українських операторів рухомого (мобільного) зв'язку та операторів фіксованого зв'язку стандарту CDMA, грн, за повідомлення	1,00
Передавання мультимедійного повідомлення на телефонні номери абонентів мереж іноземних операторів телекомунікацій, грн, за повідомлення	5,00
WAP-доступ до мережі Інтернет із використанням технології GPRS, грн, за 1 Мб	15,00
Традиційний доступ до мережі Інтернет з використанням технології GPRS, грн, за 1 Мб	7,50

Усі тарифи наведені в гривнях, з урахуванням ПДВ. Додатково зі споживачів утримується збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% з вартості послуг, без урахування ПДВ.

Підключення нових і переведення існуючих абонентів на обслуговування на умовах Тарифного плану здійснюється в період з 05.12.2011 року по 29.02.2012 року (включно). Припиняється на період з 05.12.2011 року по 29.02.2012 року (включно) прийняття заявок про зміну будь-якого діючого тарифного плану на тарифний план «5 копійок».

Більш детальну інформацію абоненти, зможуть отримати за телефонами 466 (дзвінки з телефонних номерів мережі «Київстар» не тарифікуються), (044) 466 24 66 (дзвінки з телефонних номерів мереж фіксованого зв'язку чи номерів мереж інших операторів рухомого (мобільного) зв'язку - згідно з діючими тарифами), та на Інтернет-сайті: www.djuice.ua

ПрАТ «Київстар» Адреса: просп. Червонозоряний, 51, м. Київ, 03110

Ухвалою господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3-а) від 10.11.2011 р. по справі № 22/70б введено процедуру санації Відкритого акціонерного товариства "Комісарівський завод торгового машинобудування" (юридична адреса; 24325, Луганська обл., смт Комісарівка Перевальського р-ну, вул. Асфальтна, 37; п/р 26003323221, відкритий в Райффайзен банк Аваль, м. Київ, МФО 380805, код ЄДРПОУ 14307446). Керуючим санацією призначено арбітражного керуючого Дейнегіну В.М. (ліцензія серії АГ №580386 від 23.08.2011 р.; 91016, м. Луганськ, вул. Совєтська, 59-а/13).

Станом на 01.10.2011р.: залишкова вартість основних засобів - 536,7 тис.грн., виробничі запаси 52,2 тис.грн., готова продукція - 56,7 тис.грн., дебіторська заборгованість - 92,1 тис.грн, кредиторська заборгованість -2142,9 тис.грн. Основний вид діяльності підприємства - виробництво інших машин та устаткування загального призначення.

Заяви осіб, які бажають взяти участь у санації боржника, приймаються у 15-денний термін з дня опублікування оголошення за адресою керуючого санацією та/або адресою боржника.

Ухвалою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б, тел. 284-18-98) від 04 листопада 2011 р. порушено справу № 46/168-б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Грін Дорс" (04071, м. Київ, вул. Межигірська, будинок 39/20), р/р 26002001000601 в АКБ "Київ" м. Київ, МФО 322498, код ЄДРПОУ 33639355) та введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Максимова Андрія Анатолійовича (01030, м. Київ, а/с № 85), ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серія АВ № 547764 від 14.09.2010р.

Заяви кредиторів до боржника подаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) у справі № 21/93(10) від 27.10.2011 року введено процедуру санації боржника Публічного акціонерного товариства "Науково - виробничий комплекс "Полярон" (79619, м. Львів, вул. Угорська, 14, код ЄДРПОУ 14308606).

Керуючим санацією Публічного акціонерного товариства "Науково - виробничий комплекс "Полярон" призначено арбітражного керуючого Кобельника Олега Сергійовича (ліцензія серії АВ № 521531 видана 01.07.2010 року Державним департаментом з питань банкрутства), який проживає за адресою: Львівська область, Пустомитівський р-н, м. Пустомити, вул. Довбуша, 21.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) винесено постанову по справі № 24/5005/14932/2011 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю "Дев'ятка", (ЄДРПОУ 35340220, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Зоряна, 25) та відкриття ліквідаційної процедури в порядку ст. 52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".

Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ПП "Отимо", (адреса для листування: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 29/13).

Відповідно до ч. 5 ст. 52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" даним оголошенням ліквідатор письмово повідомляє про визнання господарським судом відсутнього боржника ТОВ "Дев"ятка" банкрутом всіх кредиторів банкрута, які у встановлений законом строк з дня публікації оголошення можуть направити ліквідатору заяви з вимогами до банкрута.

ДТГО "Львівська залізниця" інформує

про введення з 01.12.2011 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 18.11.2011 р. № 2227 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість

Роздрібні тарифи для категорії споживачів на території розташування ДТГО "Львівська залізниця", крім населення та населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	671,0	876,2	Непромислові споживачі	671,0	876,2
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	671,0	876,2	Виробничі с\г споживачі	671,0	876,2

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:

Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./МВт·год	620,32	Постанова НКРЕ №2219 від 18.11.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ), %	3,92	Постанова НКРЕ №1943 від 13.10.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ), %	6,53	Постанова НКРЕ №1943 від 13.10.11
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ), грн./МВт·год	21,43	Постанова НКРЕ №2186 від 17.11.11
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ), грн./МВт·год	74,29	Постанова НКРЕ №2186 від 17.11.11
Тариф на постачання 1 група (грн./МВт·год)	3,04	Постанова НКРЕ №2186 від 17.11.11
Тариф на постачання 2 група (грн./МВт·год)	15,18	Постанова НКРЕ №2186 від 17.11.11

ДП "Донецька залізниця" інформує

про введення з 01.12.2011 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 18.11.2011р. №2227 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДП "Донецька залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	671,0	876,2	Непромислові споживачі	671,0	876,2
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	671,0	876,2	Виробничі с\г споживачі	671,0	876,2

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. №1262 нічний період – 0,35; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,68.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. №1262 нічний період – 0,40; денний-1,5.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	620,23	Постанова НКРЕ № 2219 від 18.11.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	3,41	Постанова НКРЕ № 329 від 10.03.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	10,80	Постанова НКРЕ № 329 від 10.03.11
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	10,00	Постанова НКРЕ № 2185 від 17.11.11
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	102,27	Постанова НКРЕ № 2185 від 17.11.11
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	8,52	Постанова НКРЕ № 2185 від 17.11.11
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	42,61	Постанова НКРЕ № 2185 від 17.11.11

Арбітражний керуючий ліквідатор Відкритого акціонерного товариства "Полівтор"

повідомляє про продаж на аукціоні активів (майна) ВАТ "Полівтор", розташованих за адресою: АР Крим, м. Красноперекопськ вул. Таврійська, 2-а.

Лот №1 Нерухоме майно у кількості 11 одиниць та рухоме майно у кількості 588 одиниць, що розташовані за адресою: АР Крим, м. Красноперекопськ вул. Таврійська, 2-а.

Початкова ціна - 7 576 109 грн. 00 коп. без урахування ПДВ.

Лот №2 Нерухоме майно (будинки та споруди) у кількості 8 одиниць та рухоме майно у кількості 10 одиниць, що розташовані за адресою: АР Крим, м. Красноперекопськ вул. Таврійська, 2-а.

Початкова ціна - 505 928 грн. 00 коп. без урахування ПДВ.

Істотні умови продажу:

1. Лот №2 буде реалізовано виключно за умови першочергової реалізації Лота №1.

Аукціон відбудеться **27.12.2011** року об 11:00 за адресою: м. Київ, пр-т А. Глушкова, 1, УУТБ (павільйон № 6). Кінцевий термін прийняття заяв для участі у аукціоні - за 3 дні до початку аукціону, організатор аукціону УУТБ та БК№12 ПП "МАРВА".

Гарантійні внески складають 10% від початкової ціни лоту і вносяться по кожному лоту окремо на р/р 260083010794 в ПАТ КБ "Актив-Банк" м. Київ, МФО 300852, код ЄДРПОУ 33778197, ПП "МАРВА".

Реєстраційний внесок складає 51,00 грн. з ПДВ і вноситься по кожному лоту окремо на рахунок УУТБ р/р 2600700004058 в ПАТ КБ "ПРАВЕКС-БАНК" в м. Києві, МФО 321983, код ЄДРПОУ 16470831.

З питань ознайомлення з майном та за більш докладною інформацією звертатись за тел: (044) 596-93-24.

ДТГО "Південно-Західна залізниця" інформує

про введення з 01.12.2011 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 18.11.2011р. № 2227 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО "Південно-Західна залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	671,0	876,2	Непромислові споживачі	671,0	876,2
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	671,0	876,2	Виробничі с\г споживачі	671,0	876,2

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. № 1262 нічний період – 0,35; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,68.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 04.11.09р. № 1262 нічний період – 0,4; денний-1,5.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	620,32	Постанова НКРЕ № 2219 від 18.11.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	2,90	Постанова НКРЕ № 329 від 10.03.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	8,84	Постанова НКРЕ № 329 від 10.03.11
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	19,38	Постанова НКРЕ № 2189 від 17.11.11
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	180,63	Постанова НКРЕ № 2189 від 17.11.11
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	10,45	Постанова НКРЕ № 2189 від 17.11.11
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	52,23	Постанова НКРЕ № 2189 від 17.11.11

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4)

- ухвалою від 01.11.2011р. порушено провадження у справі № 12/5009/6986/11 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Євроресурс-Трейд" (69032, м. Запоріжжя, вул. Доківська, буд. 3, код ЄДРПОУ 32297838, п/р 26009050100122 у ПАТ "Банк Камбіо", МФО 373276).

Розпорядником майна призначено Краснокутського Віталія Вікторовича (69089, м. Запоріжжя, вул. Кржижанівського,79 ліц. АВ №547800 від 01.10.2010р.).

Претензії кредиторів і заяви приймаються протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Ухвалою господарського суду Київської області (01032, м. Київ вул. Комінтерну, 16) від 27.10.2011 р. по справі № Б18/093-11 порушено провадження у справі про банкрутство Закритого акціонерного товариства "Українська Енергетична Спілка"" (07300, Київська область, м. Вишгород, вул. Шкільна, 4, п/р №260022145 в АБ "КЛІРИНГОВИЙ ДІМ", МФО 300647, код ЄДРПОУ 30845600).

Ухвалою господарського суду Київської області від 10.11.2011р. розпорядником майна призначено Громико Володимира Степановича (вул. Лісківська, буд 12, кв. 251, м. Київ, тел. (066) 282-60-31, ліцензія серії АБ № 456489).

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації цього оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області від 02.11.2011 р. по справі № 5023/3835/11 ТОВ фірма "Кріст-Інвест" (код ЄДРПОУ 23146456, 61050, м. Харків, пр. Московський, 40/42, кв. 49) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором боржника призначено П'янова Сергія Васильовича (ліцензія АВ № 482042 від 31.07.2009 р.). Кредиторські вимоги приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення за адресою: 61007, м. Харків, вул. 2-ої П'ятирічки, 15, кв. 33.

ТБ "Донецька універсальна товарна біржа"

26.12.2011р. об 11.00 годині проводить аукціон з продажу майна ДП "Центр" (ЕДРПОУ 30443805), розташ. за адресою: Донецька обл., м. Димитров, вул. Артема, 22. Лот №1 Будівля гаражу (літ. Г-1), заг. S=132,7 кв.м., розташ. за адр.: Донецька обл., м. Димитров, вул. Артема, 26. Початкова вартість - 19127,00 грн. без. ПДВ. Гарантійний внесок - 1913,00 грн. без ПДВ. Реєстраційний збір за участь в аукціоні - 200,00 грн. без ПДВ. Внески сплачуються на р/р Біржі (Отримувач - ТБ "Донецька універсальна товарна біржа", р/р 26002959970150 Ф-л ПАТ ПУМБ м. Донецьк, МФО 335537, ЕДРПОУ 32965615). З фіксованими умовами можна ознайомитися на біржі. Ознайомлення з обє'ктом та строк надання заявок про участь в аукціоні по 22.12.2011р. до 12.00. Аукціон відбудеться за адресою: м. Донецьк, б. Шевченко, 31. Телефон для довідок (062) 388-36-37. Інформація про реалізацію також разміщена на сайті біржі - utb.dn.ua.

ДП "Одеська залізниця" інформує

про введення з 01.11.2011 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 18.11.2011 р. №2227 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість

Роздрібні тарифи для категорії споживачів на території розташування ДП "Одеська залізниця", крім населення та населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	671,0	876,2	Непромислові споживачі	671,0	876,2
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	671,0	876,2	Виробничі с\г споживачі	671,0	876,2

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./МВт·год	620,32	Постанова НКРЕ №2219 від 18.11.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ), %	3,42	Постанова НКРЕ №329 від 10.03.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ), %	6,37	Постанова НКРЕ №329 від 10.03.11
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ), грн./МВт·год	25,69	Постанова НКРЕ №2187 від 17.11.11
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ), грн./МВт·год	83,93	Постанова НКРЕ №2187 від 17.11.11
Тариф на постачання 1 група (грн./МВт·год)	2,91	Постанова НКРЕ №2187 від 17.11.11
Тариф на постачання 2 група (грн./МВт·год)	14,53	Постанова НКРЕ №2187 від 17.11.11

ДП "Придніпровська залізниця" інформує

про введення з 01.12.2011 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 18.11.2011 р. №2227 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість

Роздрібні тарифи для категорії споживачів на території розташування ДП "Придніпровська залізниця", крім населення та населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	671,0	876,2	Непромислові споживачі	671,0	876,2
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	671,0	876,2	Виробничі с\г споживачі	671,0	876,2

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 20.12.01 р. №1241 (зі змінами та доповненнями) нічний період – 0,35; напівпіковий період – 1,02; піковий період –1,68. 2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 20.12.01 р. №1241 (зі змінами та доповненнями) нічний період – 0,4; денний – 1,5.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./МВт·год	620,32	Постанова НКРЕ №2219 від 18.11.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ), %	2,57	Постанова НКРЕ №329 від 10.03.11
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ), %	8,68	Постанова НКРЕ №329 від 10.03.11
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ), грн./МВт·год	24,76	Постанова НКРЕ №2190 від 17.11.11
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ), грн./МВт·год	91,57	Постанова НКРЕ №2190 від 17.11.11
Тариф на постачання 1 група (грн./МВт·год)	2,38	Постанова НКРЕ №2190 від 17.11.11
Тариф на постачання 2 група (грн./МВт·год)	11,88	Постанова НКРЕ №2190 від 17.11.11

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор Костянтинівського ДП "Завод Автоскло ім. К.Т. Бондарева",

повідомляють про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляються активи ДП "Завод Автоскло ім. К.Т. Бондарева", які знаходяться за адресою: Донецька область, м. Костянтинівка, вул. Шмідта, 20, а саме: 1. Недобудоване приміщення ГРП під демонтаж зі зниженням початкової ціни продажу на 30%, початкова ціна продажу - 3334,42грн. у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок - 333,44грн. 2. Автотранспортні засоби - 2 одиниці (ЗИЛ-ММЗ 4516, рег. №7005 ЯНВ та ГАЗ 53, рег. №1001 ДОЧ), початкова ціна продажу - 3160,10грн. у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок - 316,01грн. З умовами аукціону та характеристикою об'єктів можна ознайомитись у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00грн. перераховуються на р/р 26005709162704 в ПАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Києва, МФО 380805, ОКПО 26252727, Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору аукціону - Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: 83001, м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 27 календарних днів із дня публікації у газеті до 1300 год. 23 грудня 2011р. включно. Аукціон відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 27 грудня 2011р. об 1100 на ТБ "Донецька універсальна товарна біржа" за адресою: м. Донецьк, бульв. Шевченко, 31. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором Костянтинівського ДП "Завод Автоскло ім. К.Т. Бондарева".

Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

Ухвалою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 02 листопада 2011 року по справі №46/171-б за заявою Товариства з обмеженою відповідальністю "Лео Комп" (01001, м. Київ, вул. Шота Руставелі, буд. 11, ЄДРПОУ 36185379) до Приватного підприємства "Монмарт" порушено справу про банкрутство боржника Приватного підприємства "Монмарт" (ЄДРПОУ 36017532, р/р 26000001301405 у ПАТ "АКТАБАНК", МФО 307394, 01001, м. Київ, вул. Шота Руставелі, буд. 11).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Овдусенко Володимир Вікторович (ліцензія серія АВ 566904 від 14.09.2011р., 83044, м. Донецьк, вул. Літке, буд. 16, кв. 6).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 08 листопада 2011 року по справі №44/273-б за заявою Товариства з обмеженою відповідальністю "Геолог" (83003, м. Донецьк, пр. Ілліча, 91, ЄДРПОУ 23415206) до Товариства з обмеженою відповідальністю "Брізпорт Україна" порушено справу про банкрутство боржника Товариства з обмеженою відповідальністю "Брізпорт Україна" (ЄДРПОУ 32668060, 01001, м. Київ, вул. Шота Руставелі, буд. 11, р/р №26005010109478 у ПАТ КБ "ПРЕМІУМ", МФО 339555).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Лєснов Сергій Олександрович (ліцензія серія АВ 566907 від 14.09.2011р., 83054, м. Донецьк, вул. Собінова, буд. 133, кв. 5).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського Суду АРК (вул. Рози Люксембург/Річна, 29/11, м. Сімферополь, Україна, 95003) від 27.10.2011р. по справі № 5002-3/82-2011 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура Будинкоуправління № 2 Сімферопольського КЕЧ району м. Сімферополь (ЄДРПОУ 22993154, поштова адреса: 95043, Україна, АРК, м. Сімферополь, вул. Київська, 104; відкритих рахунків в банківських установах немає).

Ліквідатором боржника призначений арбітражний керуючий Папірний Денис Ігорович (поштова адреса: 95044, Україна, АРК, м. Сімферополь, вул. Залеська, 85, кв. 36; Ліцензія серії АВ № 398227 видана 21.08.2008р.)

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (вул. Куйбишева, 1-а, м. Дніпропетровськ, 49600) від 17.11.2011 р. по справі №Б24/11-10, Товариство з обмеженою відповідальністю "Континенталь-Енерго" (49005, м. Дніпропетровськ, вул. Обручева, 17, код ЄДРПОУ 32405714) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тущенко Сергія Васильовича (вул. Кутузова, буд. 2-А, кв. 80, м. Дніпропетровськ, 49000), ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серії АВ № 470474 від 16.06.2010 р. Претензії кредиторів приймаються в місячний строк з дня публікації оголошення.

22.11.2011р. господарським судом Дніпропетровської області винесено постанову по справі №34/5005/15909/2011 про визнання Товариства з обмеженою відповідальністю "МИР- ГРУП" (адреса: 49051, м. Дніпропетровськ, вул. Винокурова, буд.1, ідентифікаційний код 37151178) в порядку ст.52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури. Ліквідатором у справі призначено ініціюючого кредитора - Публічне акціонерне товариство "ФІНАНСОВІ КОМЕРЦІЙНІ ІНІЦІАТИВИ" (місцезнаходження: 49051, м. Дніпропетровськ, пр. ім. Газети "Правда", буд.32-В, ідентифікаційний код 32988061, Голова Правління Тисенко А.Ю.).

Відповідно до ч.5 ст.52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" даним оголошенням ліквідатор повідомляє про визнання господарським судом ТОВ "МИР-ГРУП" банкрутом усіх кредиторів відсутнього боржника, які в місячний строк з дня публікації цього оголошення можуть направити - ліквідатору заяви з вимогами до банкрута.

Повідомлення про результати проведення відкритих торгів

1. Замовник торгів: **ТОВ "Краматорськтеплоенерго" код за ЄДРПОУ 34657789**

1.1. Поштова адреса **84305, Україна Донецька обл. .м.Краматорськ, вул. Орджонікідзе,5.**

1.2. Контактні телефони **(06264) 3-97-07 факс 3-98-01, 3-14-06.**

2. Інформація про предмет закупівлі: **"Мати прошивні теплоізоляційні та мати прошивні мінераловатні будівельні у двосторонній обкладці".**

3. Оголошення про проведення торгів опубліковане у газеті "Голос України" 14.09.2011 р. № 170 (5170).

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою **о 15.00 - 21.11.2011 р.**

5. Вартість Договору поставки (з урахуванням ПДВ) **1 787100,00грн.**

6. Інформація про переможця: **ТОВ "НВП "Українська ізоляція", код ЄДРПОУ 36640096**

6.1. Юридичний адрес: 49007, Дніпропетровська обл., м. Дніпропетровськ, вул.Чкалова, 54

6.2. Поштова адреса: 49007, Дніпропетровська обл., м. Дніпропетровськ, вул.Чкалова, 54

6.3. Телефон / факс: (056) 790-44-30

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 03.08.2011 р. по справі № 5023/3701/11 товариство з обмеженою відповідальністю "ТДМ" (ЄДРПОУ 21195717; 61002, м. Харків, площа Конституції, 14, рах. № 26001751111 у ПАТ "Марфін Банк", МФО 328168) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Кокорев Едуард Олександрович (код 2590900910, тел. (057)751-00-94, м. Харків, пров. Лопанський, 4, кім. 10).

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) від 15.11.2011 р. по справі № 5023/4119/11 МП "Монолітспецбуд" (код ЄДРПОУ 14107960; 61195, м. Харків, вул. Метробудівників, 1, кв. 30) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пятницького Станіслава Станіславовича (ліцензія АВ № 521559 від 09.07.2010 р.).

Кредиторські вимоги приймаються протягом місяця з дня публікації за адресою: 61174 м. Харків, пр. Перемоги, 71, кв. 54.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) по справі № 5023/8995/11 від 17.11.2011 р. товариство з обмеженою відповідальністю "Балтіасат-Україна" (код 33674426, адреса: 64002, м. Харків, вул. Фрунзе, 16, р/р 26002010047788 у ПАТ "Банк Золоті Ворота", м. Харків, МФО 351931) визнане банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бреуса Р. А. (ліц. серії АВ № 499003 від 17.11.2009 р., 61018, Харків, вул. Новопрудна, 4, кв. 70).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 03.09.2011 року № 45/87 Б відносно КОРПОРАЦІЇ "ОСКАР" (ЄДРПОУ 33912742 розташоване за адресою: 83045, м. Донецьк, вул. Воровського, буд.9) порушено справу про банкрутство та відкрито процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено Карпенко Андрія Анатолійовича (ліцензія серії АВ 307267 від 24.02.07, 85400, Донецька область, м. Селидове, вул. Дубиніна, 6. ідентифікаційний номер 2779408877).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1,) від 10.11.2011 р. порушено провадження по справі № 18/2267/11 про банкрутство Приватного підприємства "Елсис" (м. Полтава, вул. Харківське шоссе 6А, код ЄДРПОУ 13929660). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Терещенка Олександра Васильовича (ліцензія серія АВ № 499054 від 15.12.2009 р.) 36002, м. Полтава, вул. Фрунзе, 113-б, кім. 1. тел/факс: (0532) 59-22-88.

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 календарних днів з дня оголошення.

Ухвалою Господарського суду Донецькій області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) від 15.11.2011р. порушено справу № 27/117Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Прогрес Маріуполь" (код ЄДРПОУ 32787724, юридична (фактична) адреса: 87500 Донецька область, м. Маріуполь, бул. Шевченка, будинок 76, кв.54; п/р № 2600911878 у ДОД АТ "Райффайзен Банк Аваль", МФО 335076) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Ухвалою Господарського суду Донецькій області від 15.11.2011р. по справі № 27/117Б відкрито процедуру розпорядження майном боржника, призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Тверітінова Ростислава Олеговича (83001, Донецька область, м. Артемівськ, вул. Благовіщенська, буд. 12, ідентифікаційний код 3155213151, ліцензія АВ № 566918 від 07.09.2011р.).

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Відкрите акціонерне товариство "Бершадське автотранспортне підприємство 10527", код ЄДРПОУ 05461022, повідомляє кредиторів, що чергові загальні збори акціонерів ВАТ "Бершадське АТП 10527" (протокол №1 від 16.11.2011 року) прийняли рішення про реорганізацію ВАТ "Бершадське АТП 10527" в ТОВ "Бершадське АТП 10527".

Претензії кредиторів за письмовою заявою приймаються до 26 січня 2012 року за адресою: 24400, Вінницька область, Бершадський р-н, м. Бершадь, вул. Тітова 2, кабінет головного бухгалтера, тел. (04352)2-42-31.

Постановами Господарського суду Черкаської області суб'єкти господарської діяльності визнані банкрутами та у відповідності до ст. 52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" відкрито ліквідаційну процедуру, ДПІ у місті Черкаси (18000, м. Черкаси, вул. Хрещатик, 235) призначено ліквідатором по наступним СГД :

1 .ТОВ "Агрозахист-торг", код ЄДРПОУ 36090759, адреса: м. Черкаси, вул. Першотравнева, 63;

2. ПП "Агролідер-плюс", код ЄДРПОУ 33990328, адреса; м.Черкаси, вул. Першотравнева, 63, кв.3;

3. ТОВ "Нафтопродукт", код ЄДРПОУ 21385027, адреса: м. Черкаси, вул. Р.Люксембург, 177;

4. ПП "Велком-5", код ЄДРПОУ 35523282, адреса: м. Черкаси, б-р. Шевченка, 266/1, кв. 508;

5. ПП "Крістал-Трейд", код ЄДРПОУ 35579471, адреса: м. Черкаси, вул. Калініна, 164, кв.66;

6. ПП "Ніт", код ЄДРПОУ 32268084, адреса: м. Черкаси, б-р. Шевченка, 208;

7. Підприємство всеукраїнської Чорнобильської спілки інвалідів Міністерства внутрішніх справ України "Центр допомоги інвалідам Чорнобиля", код ЄДРПОУ 33536420, адреса: м.Черкаси, вул. Гоголя, 469, кв.9;

8. ПП "БМФ-2004", код ЄДРПОУ 32796042, адреса: м. Черкаси, вул. Сєдова, 63, кв. 26;

9.ПП "Артанія нова", код ЄДРПОУ 36157802, адреса : м. Черкаси, вул. Гоголя, 224;

10. ТОВ "Плутон-2", код ЄДРПОУ 32339631, адреса: м. Черкаси, вул. Хрещатик, 225;

11. ПП "Екстрабуд-2010", код ЄДРПОУ 36701923, адреса: м. Черкаси, вул. Благовісна, 2/3.

Також ДПІ у місті Черкаси повідомляє, що установчі документи, печатки та штампи по таких СГД - банкрутах вважати недійсними.

Ухвалою господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, б-р. Шевченка, 307) від 29.09.11 порушено провадження у справі №10/5026/2117/2011 про банкрутство ПП "Вербена-ТП" (код ЄДРПОУ 30070805, адреса: м. Черкаси, б-р. Шевченка, 287), розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ноговського Ігоря Леонідовича (м. Черкаси, вул. Благовісна, 414/1, ліц. АВ № 547837 від 03.11.10).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації оголошення.

За адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, каб. 4 відбудеться аукціон з визначення переможця щодо наступного майна:

28 грудня 2011 р. об 11 год. 30 хв. Лот № 1 - Земельна ділянка загальною площею(розміром) 0,5533 га, кадастровий номер 2110400000:01:007:0149,цільове призначення - промислове використання (1.10.5). Конфігурація земельної ділянки - неправильний багатокутник, інженерно - геологічні умови - звичайні. Місцезнаходження: Закарпатська область, м. Мукачево, вул. Брегівська-бічна,7. Початкова вартість лоту(стартова ціна): 549 290 грн. Об'єкт використовувався в виробничо-господарській діяльності.

Результати аукціону та визначення їх переможця по кожному аукціону оформляються протоколом, який затверджується Організатором аукціону (продажу), та підписується переможцем аукціону. Особа, яка стала переможцем аукціону за наслідками проведеного аукціону, отримує право на придбання відповідного об'єкту (майна). Таке право ним реалізується шляхом укладення відповідного договору купівлі-продажу, який укладається між продавцем та переможцем аукціону, з врахуванням вимог, встановлених законом. На аукціоні можуть бути присутні й інші особи, якщо вони внесуть вхідну плату в розмірі 800,00 грн. Вартість аукціонної документації становить 800,00 грн. Фізична або юридична особа, яка бажає зареєструватись як учасник аукціону, повинна мати при собі та здати як додаток до заяви на реєстрацію учасником аукціону: документ, що посвідчує фізичну особу або представника юридичної особи, їх повноваження; копію паспорта представника, квитанцію про сплату реєстраційного внеску; документ про внесення гарантійного внеску у розмірі 10 відсотків початкової вартості активів; декларацію про доходи, у разі придбання активів за рахунок грошових коштів - для покупців - фізичних осіб; нотаріально посвідчені копії установчих документів - для покупців - юридичних осіб (копію рішення про участь в аукціоні - для органів місцевого самоврядування); довідку щодо відсутності рішення про порушення проти суб'єкта господарювання справи про банкрутство чи визнання його в установленому порядку банкрутом (у разі реєстрації учасником аукціону суб'єкта підприємницької діяльності). Дата початку приймання заяв та документів - день опублікування оголошення. Дата закінчення приймання прийняття заяв та документів на участь в аукціоні - три повних календарних дні (доби) до початку аукціону. Реєстраційний внесок (17 грн.) та гарантійний внесок (в розмірі 10 % від початкової ціни кожного лоту) вноситься грошовими коштами на рахунок організатора аукціону (продажу) - Закарпатська товарна біржа "Ініціаліс": р/р 26006060037в Закарпатське відділення ЦРВ ПАТ "Мегабанк", м. Ужгород, МФО 351629, код 36357759, адреса банку: 88000, м. Ужгород вул. Перемоги (вул. Капушанська), 28. Затверджений протокол аукціону є підставою для укладення протягом 15 дн. договору купівлі-продажу між переможцем та продавцем. Кошти за реалізоване майно будуть перераховані відповідно до реквізитів, вказаних в договорі купівлі-продажу, на протязі 30 днів. Майно та документи на землю передаються за умови, що покупець здійснив розрахунки за придбаний на аукціоні лот. З майном можна ознайомитися щодня, крім вихідних, з 9 до 16 години за адресою місцезнаходження майна. З усіх питань організації та проведення аукціону, ознайомленням з проектом договору купівлі - продажу, документами на землю слід звертатися з понеділка по п'ятницю з 09 по 18 год. до організатора аукціону (продажу) за адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, тел. (80312) 619122."

Постановою Господарського суду м. Києва від 15.11.2011 року по справі №28/146-б Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ "Прем'єра-Агро" (03127, м. Київ, пр-т. 40-річчя Жовтня, буд. 120, корп. 1, ЄДРПОУ: 35235549, р/р 26007014492001 в АТ "УКРІНБАНК", МФО 300142) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено ТОВ "ЮНІВЕРСАЛ-ТРАНС" (ЄДРПОУ 34491653).

Кредиторські вимоги надсилати за адресою: 03170, м. Київ, вул. Зодчих, 62-А, кв.58.

Ухвалою господарського суду Луганської області 26.10.2011 року порушено провадження у справі № 12/84б/2011 про банкрутство ТОВ "Прогрес-ВН" (ЄДРПОУ 34942317, 91002, м. Луганськ, вул. Нагорна, буд. 38).

Розпорядником майна призначено Скачкова М.С. (ліцензія серії АГ № 594911 від 03.08.2011, адреса: 91050, м. Луганськ, кв. Лєвчєнко, буд. 12-А, кв. 26). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Полтавської області від 15.11.2011 р. по Справі №18/592/11 (36000, м. Полтава, вул. Зигіна 1) визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "ХК Кременчуцький автоскладальний завод", 39612, м. Кременчук, вул. Салганна, 14А, код ЄДРПОУ 33733580) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Терещенка Олександра Васильовича (ліцензія серія АВ № 499054 від 15.12.2009 р.), 36002, м. Полтава, вул. Фрунзе, 113-б, кім. 1 тел./ф(0532) 59-22-88.

Постановою від 21 листопада 2011 року у справі № 5028\21\63б\2011 Господарський суд Чернігівської області визнав банкрутом, товариство з обмеженою відповідальністю "Інтершляхбуд", вул.Михайло-Коцюбянське шосе, 3, м.Чернігів, 14000, код ЄДРПОУ 30648079.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Танську Т.Ю. (Ліцензія Серія АВ № 566930 від 12.09.2011 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою 14033, м.Чернігів, пр.Миру, 139, кім.11.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) у справі №34/5005/8410/2011 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру відносно Товариства з обмеженою відповідальністю "Торговий будинок "Інтертрейд" , 51200 Дніпропетровська область, м. Новомосковськ, вул. Радянська, 255, код ЄДРПОУ 32202113, р/р 26000300118401 в НФ АБ "Кредит-Дніпро", МФО 306470.

Ліквідатором призначено Чикильдіна Олександра Миколайовича, ліцензія АВ № 499140, (49008, м. Дніпропетровськ, пров. Токарний, 55. тел. (056 787-60-91).

ДЕНЬ

№ 223 (5223) СУБОТА, 26 ЛИСТОПАДА 2011

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без опадів, лише вночі у східних областях та на півночі Лівобережжя місцями невеликий сніг. Вітер переважно західний, 5—12 м/с. Температура вночі 1—7 градусів морозу, у Карпатах до 10 морозу. Удень плюс 1—6 градусів, у Криму до 9 тепла; в східній частині вночі 5—10 морозу, вдень від 2 морозу до 3 тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 26 ЛИСТОПАДА

1394. Сеул став столицею Кореї. **1832.** У Нью-Йорку запрацював перший у США трамвай на кінній тязі. **1855.** Помер Адам Міцкевич, польський поет, діяч національно-визвольного руху. **1885.** У Празі вперше зроблено фотографію метеора, що падає. **1939.** Народилася Тіна Тернер, американська рок-співачка. **1977.** У Львові відкрито пам'ятник Івану Федорову. **2003.** Останній політ авіалайнера Конкорд. **2005.** Відсьогодні остання субота листопада є Днем пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років.

Аванс за майбутні перемоги

Шляхетною вважають городяни ініціативу депутатів Миколаївської міської ради призначати десятьом кращим студентам ВНЗ стипендії міського голови. Проект, розпочатий ще 2001 року, виявився соціально значимим, і його рейтинг у наш час є одним із найвищих серед багатьох конкурсів у регіоні. Щороку помітно зростає кількість стипендіатів, а загалом за час його існування з міської казни вже профінансовано 425 стипендій.

Важливо, що фінансову винагороду за знання та активну громадську позицію отримують студенти навчальних закладів усіх рівнів акредитації — ПТУ, технікумів, інститутів, університетів міста і державної, і недержавної форм власності. У ці дні ще 67 кращих представників студентської молоді поповнили сузір'я стипендіатів.

Золотою молоддю, надією міста корабелів називав талановите студентство кожен з тих, хто виступав на загальноміському урочистому заході з нагоди вручення іменних сертифікатів.

Миколаївський міський голова Володимир Чайка зазначив, що протягом усіх десяти років до експертної комісії не надійшло жодного нарікання щодо справедливого добору претендентів на стипендію чи її доцільності взагалі. Адже, підтримуючи обдаровану до навчання молодь, місто підтримує своє успішне майбутнє.

Голова профільної депутатської комісії міської ради, ректор Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського Валерій Будак висловив думку, що помічений у студентській аудиторії успіх — це заявка на духовність, ознака нормального морального клімату в суспільстві. Тому сума коштів для призначення стипендій з міської казни має щороку зростати.

Зазначу, що з огляду на сьогодні її розмір видається цілком пристойним. Так, щомісячну стипендію міського голови у сумі 1000 гривень упродовж року отримуватимуть студенти професійно-технічних навчальних закладів; 1500 гривень — вищих навчальних закладів I—II рівнів акредитації; 2000 гривень — вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації.

Як розповіла «Голосу України» Марійка Мірошник, студентка III курсу Миколаївського вищого професійного училища технології та дизайну, вона ще з 8 класу прагнула навчатися саме тут. Разом з Дарією Барибіною, яка теж вперше стала стипендіаткою, дівчата мріють про дизайнерську кар'єру. Уже нині їхні творчі напрацювання відзначено перемогами у багатьох конкурсах.

Маємо визнати й те, що такі кроки влади сприяють вихованню у нашої золотої молоді здорових амбітних рис. Неспроста голова громадської організації «Миколаївський студентський муніципалітет», студентський міський голова Віталій Васильєв відверто заявив: «Ми розуміємо, що це аванс, але за перемоги, які обов'язково будуть у нас попереду!».

Упевненості для таких прогнозів додало і те, що 25 миколаївських студентів блискуче впоралися з експериментом у День студента. Він полягав у заміщенні всіх керівних крісел у міськраді (від глави та його заступників — до начальників управлінь і відділів) стажерами-дублерами, членами студентського муніципалітету.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Фото автора.

Стипендіатів міського голови — студентів Миколаївського міжрегіонального інституту розвитку людини «Україна» Сергія Афанасьєвського і Вікторію Крикалову в незабутню мить першим привітав проректор з виховної роботи рідного ВНЗ Михайло Димитров.

Центр для зручності та інформації

Голова обласного податкового відомства Олександр Антіпов відкриває черговий сервісний центр.

На Луганщині відкрили дев'ять сервісних центрів з обслуговування платників податків. Для зручності в одному місці зосереджено увесь комплекс необхідних послуг. Це й реєстрація платників податків, і отримання дозвільних документів, довідок, податкових консультацій, приймання податкової звітності, забезпечення швидкого доступу до інформації. Крім того, пропонується зовсім новий сервіс — інтернет-приймальні. На думку голови податкового відомства області Олександра Антіпова, забезпечення зворотного зв'язку між сервісними центрами й Державною податковою адміністрацією в Луганській області дасть змогу оперативно реагувати на будь-яку проблему й впливати на її позитивне рішення.

Алла АНТІПОВА.
Фото прес-служби ДПА в Луганській області.

Увічнено ім'я лікаря Вайсенберга

У Кіровограді відкрили меморіальну дошку лікарю Самуїлу Вайсенбергу.

Він народився, жив та працював в Єлисаветграді. Тож і дошку встановлено на одній зі стін нинішнього обласного управління охорони здоров'я — будинку, що колись належав Самуїлу Абрамовичу. Вдячні нащадки пам'ятають про те, який помітний слід у розвитку медицини залишив лікар Вайсенберг. Під час страшної епідемії холери, що розгулялася у місті та навколишніх селах із жовтня 1892 по листопад 1893 року, Самуїл Абрамович безплатно врятував 5,5 тисячі тяжкохворих.

Лариса РОМАНЮК.
Фото автора.

Біля меморіальної дошки її автор — скульптор Віктор Френчко.

СПОРТ

На порозі нового сторіччя

Футбол. Ми вже повідомляли про заходи, присвячені 100-річчю футболу Києва, котрі відбувалися раніше. Наприклад, події на стадіоні імені Віктора Банникова, де поєдинки провели юні футболісти столиці й Київської області, ветеранські команди «Динамо» і збірна Києва. Також ми повідомляли про прийом у Київській міській держадміністрації, присвячений славному ювілею тощо.

А позавчора в клубі «Бінго» відбулося грандіозне вшанування найкращих людей столичного футболу, яким було завершено святкування ювілею. Голова федерації футболу Києва Ігор Кочетов, його перший заступник Віктор Старовойт і заступник Віктор Хлус вручили майже двісті нагород ветеранам столичних клубів — «Динамо», «Оболоні» та «Арсеналу».

Серед них: Олег Базилевич, Анатолій Сучков, Андрій Біба, Ігор Зайцев, Віталій Хмельницький, Володимир Мунтян, Микола Пінчук, В'ячеслав Семенов, Леонід Буряк, Станіслав Кочубинський, Олександр Бойко, Володимир Лозинський, Юрій Ковальов, Сергій Кузнєцов, Петро Слободян, Олександр Дамін, Валерій Самохін, Олексій Михайличенко, Андрій Баль, Владислав Ващук, Юрій Грицина, Артем Яшкін... І цей перелік можна продовжувати ще довго.

Відзначили й представників нинішнього покоління. Присутні тепло вітали нинішнього воротаря «Динамо» і збірної України Олександра Шовковського.

Різні нагороди отримали також тренери, арбітри і журналісти. Зокрема, вищою нагородою ФФК — орденом «За заслуги» — відзначено спортивного оглядача «Голосу України».

Пролунало багато теплих слів. Присутні згадали славних людей київського футболу, яких, на жаль, уже немає серед нас. Але пам'ять про них, про їхні справи живе. Ювілейний рік добігає кінця, попереду, сподіватимемося, нова робота й, звичайно, дзвінкі та яскраві перемоги київського футболу, який починає відлік свого наступного століття.

Над номером працювали:
Сергій ДЕМСЬКИЙ, Дмитро ПОТАПЕНКО, Сергій ЛАВРЕНЮК.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2011 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 22376

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

4 820094 010053 >